

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΔΗΜΟΣ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ - ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ - Τ.Ε.Δ.Κ. ΝΟΜΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

60

18-12-1942

Η ΜΑΡΤΥΡΙΚΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΑ

24-12-1942

ΧΡΟΝΙΑ ΜΝΗΜΗΣ
ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΧΗ
ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗ ΘΥΣΙΑ ΤΩΝ
13 ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ

Ο κος. Εθνομάρτυρας
Παναγ. Δημητρίου Βασιλάκης

ΣΥΜΠΟΣΙΟ για τα 60 ΧΡΟΝΙΑ

ΜΙΚΡΟ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

13, 14, 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002

Πρόσκληση - Πρόγραμμα

ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ «Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»
(ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ 1885)

Βραβείο Ακαδημίας

Αθηνών (1986)

Κυκλοφορεί ανάμεσα στους Μικροχωρίτες του εσωτερικού και του εξωτερικού,
καθώς και στους φίλους του Μικρού Χωριού Ευρυτανίας
(Σημ.: Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τη γνώμη του συγγραφέα τους)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΧΡΟΝΟΣ 29ος
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 72
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2002
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ Ευρώ 3
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ \$ 50
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΝΠΔΔ Ευρώ 15

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ:
1966- '70 ΜΕΝΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ
1971- '77 ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
1978-'92 ΜΕΝΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ
1993 - ΑΘ. ΚΕΡΑΝΗΣ τηλ.: 8053475
ΔΗΜ. ΚΡΙΚΟΣ τηλ.: 6467052

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ
ΑΘΑΝ. Ι. ΚΕΡΑΝΗΣ
ΤΗΛ.: 80.53.475
ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΩΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
Ι. ΓΚΑΝΘΡΑΓΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΓΕΡΑΝΙΟΥ 7, ΤΗΛ. 5244309

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Σελ.

1. Ευχτήριο Αδελφότητος νέο έτος 2003	1
2. Η Μάχη του Μικρού Χωριού - Η θυσία των 13 Εθνομαρτύρων	2-7
3. 60 Χρόνια Μνήμης - Συμπόσιο μνήμης και ιστορίας (Παρόντες) Γ. Τσατσ.	8-12
4. Το ολοκαύτωμα του Μικρού Χωριού Χρονογράφημα Γεώργ. Τσατσαράγκου	13
5. Φωτογραφίες του Συμποσίου	14-17
6. Ανακοίνωση - Πρόσκληση	18
7. Συνέλευση Μικροχωριτών	19-23
8. Βιβλιοπαρουσιάσεις	24-35
9. Υπόμνημα στον Πρωθυπουργό	37-38
10. Ένσταση	40
11. Αποσπάσματα Πρακτικών Δήμου και Δημ. Συμβουλίων	41-47
12. Στα χρόνια του Καλλία (Αυγ. Αυγερόπουλου)	48
13. Απόσπασμα - Βιβλιοπαρουσίαση	50-51
14. Απομνημονεύματα	53-56
15. Δημοτολόγιον Κοινότητας Μικρού Χωριού	57
16. Επιστολές προς την Αδελφότητα	59-60
17. Οι φίλοι του Μικρού Χωριού για την Πνευματική Γωνιά	61-65
18. 40 χρόνια μνήμης - Μικρό Χωριό (ποίημα) Μιχ. Σταφυλά	66
19. Ψήφο και ψόφο (+ Σταμ. Σταμ.)	69-70
20. Συνδρομές στην Αδελφότητα	28-71
21. Δωρεές εις μνήμη	72-73
22. Κατάλογος Δωρητών	74
23. Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν	75-80

Το Διοικητικό Συμβούλιο
της Αδελφότητας
και τα ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
εύχονται

σε όλους τους Μικροχωρίτες
και τους φίλους του Μικρού Χωριού
εδώ και στην ξενητιά

Καλά Χριστούγεννα και Ευτυχισμένο
και Χαρούμενο

τον καινούργιο χρόνο 2003

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1942

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ Η ΘΥΣΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ

*Ιερέας και Δημοδιδάσκαλος
(1900)
Δημήτριος Βαστάκης*

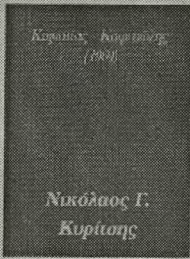
*Ενωματάρχης (1904)
Χαρίλαος Κατοίμπας*

Η ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου στις 25 Νοέμβριου 1942 έδωσε φτερά στην Εθνική Αντίσταση. Με τον αέρα της νίκης ο Άρης Βελουχιώτης πήρε τους αντάρτες του κι ανηφόρισε προς την Ευρυτανία, όπου οι Ιταλοί με συλλήψεις και βασανισμούς έκαναν αισθητή την παρουσία τους. Στις 17 Δεκεμβρίου ο Άρης προερχόμενος από το Κρίκελο εμφανίστηκε στο Μεγάλο Χωριό για να φθάσει, περί τα μεσάνυχτα στο Μικρό Χωριό. Τακτοποιήθηκε στο Δημοτικό Σχολείο, ενώ ο Πρόεδρος και η Οργάνωση του χωριού παρήγγειλαν στους κατοίκους να ζυμώσουν και να ετοιμάσουν φραγτό για τους αντάρτες. Πριν καλά, καλά ξημερώσει η 18 Δεκεμβρίου 1942 είχαν στηθεί τα καζάνια για το συσσίτιο στο προαύλιο του Σχολείου. Στο μεταξύ ήλθε είδηση, ότι οι Ιταλοί με δύο φάλαγγες ξεκίνησαν από το Καρπενήσι και κατηφορίζουν στην Ποταμιά με προορισμό το Μεγάλο και το Μικρό Χωριό.

Ο ΑΡΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΤΑΡΤΕΣ του βρίσκονται στο πόδι. Τους συγκεντρώνει όλους στο προαύλιο του Σχολείου, τους εμπνυχώνει και τελικά τους ανακοινώνει την απόφασή του να χτυπήσει τους Ιταλούς. Επιλέγει να τους στήσει ενέδρα ακριβώς απέναντι στη θέση Τσίρη, δεξιά και αριστερά από το παλιό γεφύρι, που οδηγεί στο χωριό. Δίνει οδηγίες να πάρουν θέσεις μάχης στα δεξιά του γεφυριού η ομάδα του καπετάν Λάμπρου (Σπύρος Μπέκιος) και λίγο πιο πέρα η ομάδα του καπετάν Νικηφόρου (Δημ. Δημητρίου). Αριστερά, μετά το γεφύρι με κατεύθυνση το χωριό, παίρνουν θέσεις η ομάδα του καπετάν Μπελή και πιο πέρα η ομάδα του καπετάν Νικηφόρου (Νίκου Καρκάνη).

ΜΟΛΙΣ ΠΡΟΛΑΒΑΝ να πάρουν τις θέσεις τους οι αντάρτες είδαν τους Ιταλούς να ανηφορίζουν από το Γαυρόρεμα. Αντί όμως οι Ιταλοί να πάνε από τη γέφυρα, όπου

60 χρόνια από τη μάχη του Μικρού Χωριού και τη θυσία των 13 Εθνομαρτύρων

*Μετανάστης-
Επαγγελματίας (1914)
Κωνίνος Αραπογιάννης*

*Ανάπηρος πολέμου-
Κτηματίας (1885)
Δημήτριος Δασκαλάκης*

*Δημοδιδάσκαλος
(1888)
Γιάννης Καροφυλλής*

τους περίμεναν οι αντάρτες, στρίβουν λίγο πριν, αριστερά, στο ανηφορικό μονοπάτι που λέγεται ρέμα Κάτ(ω) μύλος) για να μπουν στο χωριό. Αυτή η απροσδόκητη κίνηση των Ιταλών ξάφνιασε τους αντάρτες, που άρχισαν να χτυπούν τους Ιταλούς με καταγιοστικά πυρά απ' όλες τις μεριές. Αν και αιφνιδιαστήκαν οι Ιταλοί ανταπέδωσαν πυρά αλλά μετά από αρκετή ώρα δεκάδες απ' αυτούς κείτονταν νεκροί και βρέθηκαν τραυματίες. Οι αντάρτες μετά τη μάχη αποχώρησαν αφήνοντάς πίσω τους νεκρό τον 18χρονο αντάρτη (Κλέαρχο) από το Περίβλεπτο Φθιώτιδας, ενώ οι Ιταλοί μπήκαν στο Μικρό Χωριό, όπου άρχισαν τις συλλήψεις και τις ανακρίσεις. Πολλά γυναικόπαιδα πρόλαβαν να φύγουν στα γύρω βουνά (Χελιδόνα), σε ρεματιές (Κρυφολάγγαδο) και σπηλιές (Μπλουρέντζα).

ΟΙ ΙΤΑΛΟΙ ΑΦΟΥ ΜΑΖΕΨΑΝ όσους γεροντότερους βρήκαν τους έκλεισαν στο σπίτι του Σπ. Δερματά. Μετά από ανακρίσεις κράτησαν δύο, τον 75χρονο Νικόλαο Γ. Κυρίτση, πρώην Πρόεδρο του χωριού και τον αντιπρόεδρο Χρήστο Φλέγκα και άφησαν

τους άλλους Μικροχωρίτες. Στο μεταξύ την ίδια μέρα, μετά τη μάχη έγιναν και στο μεγάλο Χωριό πολλές συλλήψεις και ανακρίσεις που συνοδεύτηκαν και από βασανιστήρια. Στις 19/12 πολλούς απ' αυτούς τους Μεγαλοχωρίτες τους φέρνουν στο Μικρό Χωριό και τους κλείνουν στο ίδιο σπίτι που είχαν τους Μικροχωρίτες. Τους φέρνεται απάνθρωπα. Δείχνουν, ωστόσο, ιδιαίτερη σκληρότητα προς τον ιερέα του Μεγάλου Χωριού Δημήτριο Βαστάκη τον οποίο θα βασανίσουν ασταμάτητα μέχρι την τελική του θυσία.

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ αφού απελευθέρωσαν τους περισσότερους μεταφέρουν τους υπόλοιπους στο παλιό σπίτι του Σπ. Φλέγκα, κάτω από το καμπαναριό του χωριού. Για να αποσιπάσουν πληροφορίες τους βασανίζουν, τους απειλούν ότι θα τους κάψουν όλους ζωντανούς και θα πυρπολήσουν ολόκληρο το χωριό. Όπως γράφει ο π. Κωνσταντίνος Δ. Βαστάκης, γιος του αείμνηστου εθνομάρτυρα ιερέα Δημητρίου Βαστάκη: "Όλη την ημέρα ο απαίσιος εκείνος και πολυάριθμος ιταλικός στρατός

60 χρόνια από τη μάχη του Μικρού Χωριού και τη θυσία των 13 Εθνομαρτύρων

Τηλεγραφετής (1917)
Διονύσιος Μαντζούκας

Αρχίατρος (1884)
Χρήστος Μέρμηγκας

Ανάτηρος Πολ.-
Επαγγελματίας (1897)
Ιωάννης Μεσίρης

Ανάτηρος πολέμου-
Επαγγελματίας (1886)
Θεόδωρος Οικονόμου

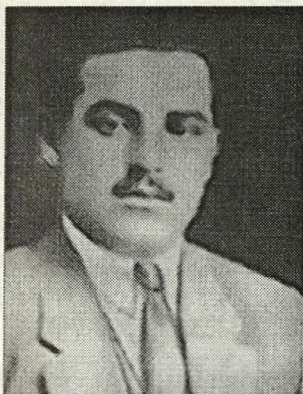
απειλούσε, βασάνιζε, λεηλατούσε, έκλεβε και λήστευε το όμορφο, το πλούσιο, το ξακουστό Μικρό Χωριό..." (Κων. Βαστάκη: Μεγαλοχωρίτες και Μικροχωρίτες Εθνομάρτυρες της 24ης Δεκεμβρίου 1942, σελ. 12).

ΣΤΙΣ 21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ παρέλαβαν από το Μικρό Χωριό τους κρατούμενους και περνώντας από το Γαύρο, μετά από πολύωρη πορεία τους φέρνουν στον Προυσό. Εκεί προσθέτουν άλλους τέσσερις Προυσιώτες, μεταξύ των οποίων και τον ηγούμενο της Ι. Μονής Προυσού, Αρχιμανδρίτη Γερμανό Σταθογιάννη και αποφασίζουν να γυρίσουν πίσω στο Μικρό Χωριό. Ο συλληφθείς τότε 20χρονος Γιάννης Ραυτογιάννης μας αφηγείται ότι κατά την επιστροφή τους από τον Προυσό σταμάτησαν για διανυκτέρευση στη θέση Μπαλτέϊκα (χάνια), όπου οι Ιταλοί φασίστες συνέχιζαν να χτυπούν και να βασανίζουν τους ομήρους. Συνεχώς τους ρωτούσαν "που είναι οι αντάρτες και ο αρχηγός τους Άρης".

ΣΤΙΣ 23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ πλησιάζοντας στο Μικρό Χωριό σταμάτησαν στη ρεματιά, ό-

που στις 18 Δεκεμβρίου είχε γίνει η μάχη με τους αντάρτες και οι Ιταλοί είχαν χάσει αρκετούς δικούς τους, μεταξύ των οποίων και το διοικητή τους. Στη συγκλονιστική του αφήγηση ο Ραυτογιάννης μας λέει: "Φθάνοντας στη ρεματιά, μόλις οι Ιταλοί αντίκρισαν το νωπό αίμα των Ιταλών που είχαν σκοτωθεί στη μάχη από την ομάδα του Άρη Βελουχιώτη εξαγριώθηκαν πάρα πολύ και σαν μανιακοί άρχισαν να μας χτυπούν με ότι βαστούσαν στα χέρια τους, έπεσαν πάνω μας σαν λύκοι να μας κατασπαράξουν. Εκεί ήταν πραγματικό μαρτύριο του Γολγοθά... Κτυπώντας και σπρώχνοντας μας φθάσαμε σ' ένα σπίτι στο Φλέγκα στο Μικρό Χωριό... Εκείνο το βράδυ, παραμονή της εκτέλεσης δεν κοιμηθήκαμε καθόλου. Η γυναίκα του Καρυοφύλλη κατάφερε να περάσει να φέρει γάλα και ψωμί. Ο Καρυοφύλλης δεν δεχόταν να φάει τίποτα... την έπεισε τελικά να ταΐσει τον εξασθενημένο παπα Βαστάκη... Όταν τελείωσε η ανάκριση... αρχίσαμε να ψέλνουμε διάφορα τροπάρια της εκκλησίας. Ο Καρυοφύλλης απήγγειλε πολλά ποιήματα και στο τέλος ψάλαμε την νεκρώσιμο ακολου-

60 χρόνια από τη μάχη του Μικρού Χωριού και τη θυσία των 13 Εθνομαρτύρων

Επαγγελματίας (1903)
Βασίλειος Παλιούρας

Επαγγελματίας-γλωσσομαθής
(1875)
Ανδρέας Σιταράς

Κτηματίας-Μετανάστης (1884)
Χρήστος Ι. Φλέγγας

θία... Εκείνη τη στιγμή συγκινημένος ο παπά Βαστάκης μας λέει: "Όποιος από μας αδελφοί μου επιζηήσει να αφηγηθεί στους συγγενείς μας και στους μεταγενέστερους το τι περάσαμε και υποφέραμε τις ημέρες αυτές...

ΞΗΜΕΡΩΝΟΝΤΑΣ Η ΠΑΡΑΜΟΝΗ των Χριστουγέννων ήρθαν οι Ιταλοί και πήραν τον παπά Βαστάκη και τον ενωματοάρχη Κατσιμίπα. Μετά από λίγο ακούσαμε πυροβολισμό... όπως μάθαμε αργότερα τους έκαψαν στο σπίτι του Πιστιόλη. Οι Ιταλοί άρχισαν να βάζουν φωτιά στα σπίτια του Μικρού Χωριού. Εμείς οι υπόλοιποι γράψαμε γράμματα για τις οικογένειές μας και τα δώσαμε σε μια γυναίκα που ήταν εκεί κοντά μας για να τα δώσει στους δικούς μας. Αμέσως μετά ήρθαν και μας πήραν, μας πέρασαν μπροστά από την Εκκλησία και το Σχολείο του χωριού και μας πήγαν στο λόφο Νοκολός, προς Άη Σώστη. Εκεί μας χώρισαν, τους έντεκα που θα εκτελούσαν και

τους υπόλοιπους μας έβαλαν εις τον λοφίσκο για να δούμε πως θα τους εκτελούσαν... Τους έβαλαν σε μια λάκα στις λόγγοβες να ανοίξουν το λάκκο τους και όταν τον τελείωσαν τους έβαλαν στη γραμμή. Οι πιο πολλοί δεν μπορούσαν να σκάψουν γιατί τα χέρια τους ήταν σπασμένα. Πρώτος ήταν ο Καρνοφύλλης και δεύτερος ο Μέρμηγκας. Τα πολυβόλα ήταν στημένα απέναντί τους. Ο Καρνοφύλλης πρόλαβε και βροντοφώναξε Ζήτω η Ελλάς, Ζήτω η Ελευθερία και κατόπιν της ριπής των πολυβόλων έπεσαν στο λάκκο που είχαν ανοίξει με τα χέρια τους. Κατόπιν ο επικεφαλής αξιωματικός έδωσε τη χαριστική βολή. Αυτά για τους εθνομάρτυρες. Δεν μπορώ να συλλάβω τις στιγμές εκείνες. Μόνο που τις σκέπτομαι, τρέμουν και λυγίζουν τα πόδια μου..."

(Από την αφήγηση του διασωθέντος Ιωάννη Κ. Ραυτογιάννη, που δημοσιεύτηκε στην έκδοση της Αδελφότητας Μικροχωριτών, Μνήμη και Χρέος, 1983, σελ. 155-157).

60 χρόνια από τη μάχη του Μικρού Χωριού και τη δυσία των 13 Εθνομαρτύρων

ΤΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΑΡΗ

Η Ναυσικά στα χρόνια της παιδείας.

Βαρεία στενάζουν τα βουνά κι ο ήλιος σκοτεινιάζει
το δόλιο το Μικρό Χωριό και πάλι ανταριάζει.

Λαμποκοπούν χρυσά σπαθιά, πέφτουν ντουφέκια ανάρια
ο Άρης κάνει πόλεμο μ' αντάρτες παλληκάρια.

Έλα βρε άπιστε Ιταλέ, χορούδο Μουσολίνι
να μετρηθούμε οι δυό μαζί να δεις το τι θα γίνει.

Δεν έχεις γέρους κι άρρωστους σήμερα για να σφάζεις
ούτε κοπέλες ντροπαλές, ούτε χωριά να κάψεις.

Παπάδες για να τυρανείς στη μέση στο παζάρι,
έχεις μπροστά σου σήμερα τ' αντάρτικο του Άρη,

που γρήγορος σαν τον αητό, σαν το γοργό τ' αγέρι
προδότες έσφαξε πολλούς με δίκιοπο μαχαίρι

ΝΑΥΣΙΚΑ ΦΛΕΓΚΑ - ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Επισκεπτό για να παιδί του Μικρού Χωριού μπροστά από το σπίτι του Γ. Κωρίτσι, στα χρόνια της Κατοχής και της Αντίστασης. Στη δεύτερη φωτογραφία, διακρίνεται η γιαγιά Πλάκωνα

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002

Πνευματική Γωνιά Μικρού Χωριού

5.30μ.μ. Έναρξη - Καλοσώρισμα: **Γιάννης Γαβρίλης**, Δήμαρχος Ποταμιάς, **Θανάσης Κεράνης**, Πρόεδρος της Αδελφότητας Μικροχωριτών, **Θανάσης Κουτσούκης**, Πρόεδρος Τοπικού Συμβουλίου. **Χαιρετισμοί Επίσημων και Εκπροσώπων Αντιστασιακών Οργανώσεων.**

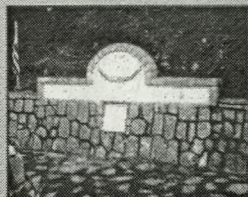
Το αρχαίο μνημείο στο σημείο όπου οι κατακλιτές θυσίασαν τον παππού Δημήτρη Βρασιλά και τον εννομαστό αρχηγό Χαρίλαο Κασιμίτσα.

- 6.00μ.μ. Η μάχη και τα γεγονότα πριν απ' τη μάχη του Μικρού Χωριού. **Μένιος Κουτσούκης**, **Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου.**
- 6.20μ.μ. Το τραγούδι του Άρη. Το συσσίτιο των παιδιών στο Μικρό Χωριό. **Ναυσικά Φλέγκα - Παπαδόκη**, **Αντιστασιακός.**
- 6.40μ.μ. Αντίσταση - Άρης - Διεθνής Πολιτική, **Ηλίας Θεμρός**, **Καθηγητής Παν.Μακεδονίας**
- 7.00μ.μ. Η ζωή στην "ελεύθερη" Ευρυτανία. **Μιχάλης Σταφυλάς**, **Αντιστασιακός**, **Λογοτέχνης**, **Συγγραφέας.**
- 7.20μ.μ. Το Λαϊκό Δίκαιο της Αντίστασης. **Θανάσης Παπαθανασόπουλος**, **Εφέτης**, **Ποιητής**, **Δοκιμιογράφος.**
- 7.40μ.μ. Το Τυπογραφείο της Αντίστασης στο Μικρό Χωριό. **Δημήτριος Κρίκος**, **Αντιστασιακός.**
- 8.00μ.μ. Μαρτυρίες από τη Μάχη Αγωνιστών και Μικροχωριτών.

ΣΑΒΒΑΤΟ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002

- 10.30π.μ. Επιμνημόσυνη δέηση στο μνημείο Παππού Βαστάκη και Κασιμίτσα. Κατάθεση στεφάνων.
- 11.00π.μ. ΜΝΗΜΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ
Θέση Λόγγαβες Μικρού Χωριού

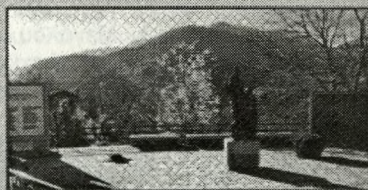
Το μνημείο που έστησαν οι Μικροχωριτίες στη θέση Λόγγαβες του χωριού τους θυμάται την ιστορική ημέρα, επισκέψατο το μνημείο και αποκάλυψε εκκρίματα πιστής προς την πατρίδα και των αγέννων της Ευρυτανίας για την ελευθερία

Επιμνημόσυνη δέηση - Κατάθεση στεφάνων, Κεντρική ομιλία από τον **Σπύρο Μπέκιο**, πρωταγωνιστή της Μάχης του Μικρού Χωριού (καπετάν Λάμπρος).
Εθνικός Ύμνος.

Πνευματική Στέγη Μεγάλου Χωριού

- 5.30μ.μ. Καλοσώρισμα. **Γιάννης Γαβρίλης**, Δήμαρχος Ποταμιάς, **Δρ. Τάσος Κοντομέρκος**, Πρόεδρος Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών, **Θρασύβουλος Χανδρός**, Πρόεδρος Τοπικού Συμβουλίου. **Χαιρετισμοί Επίσημων και Εκπροσώπων Αντιστασιακών Οργανώσεων.**
- 5.45μ.μ. Η θυσία των 13 Εθνομαρτύρων.
Πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Δ. Βαστάκης.
- 6.20μ.μ. Η Αντίσταση στην Ευρυτανία.
Γιάννης Σακκάς, **Επικ. Καθηγητής Παν. Αιγαίου.**
- 6.40μ.μ. Η Αντίσταση μετά από 60 χρόνια.
Μιχάλης Σταφυλάς, **Αντιστασιακός**, **Λογοτέχνης**, **Συγγραφέας.**
- 7.00μ.μ. Τα γεγονότα της Αντίστασης μέσα από το βιβλίο Ταμείου της Ενορίας Αγίου Αθανασίου Δομνίστας. **Θανάσης Σταμάτης**, **Φιλολόγος**, **Κώστας Παπαδόπουλος**, **Δ/ντής Σχολείου.**
- 7.20μ.μ. Ο πόλεμος του '40, και οι κοινωνικές συνθήκες και συνέπειες στην Ευρυτανία. **Γιώργος Σταυράκης**, **Κοινωνιολόγος Καθηγητής Αγγλικής.**
- 7.40μ.μ. Το Νοσοκομείο του Μεγάλου Χωριού στην Αντίσταση. **Αυγέρης Αυγερόπουλος**, **Αντιστασιακός.**

Το μνημείο των μαρτύρων στο Μεγάλο Χωριό

- 8.00μ.μ. Μαρτυρίες αγωνιστών και Μεγαλοχωριτών για τα θλιβερά και ηρωικά γεγονότα.
Απαγγελίες - Αφηγήσεις: Δημήτρης Πετράτος, Ηθοποιός.

ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2002

- 7.30 - 10.00 π.μ. Ιερός Ναός Αγ. Παρασκευής Θεία Λειτουργία. Χοροστατεί ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρπενησιού κ.κ. **Νικόλαος**.
Μνημόσυνο Εθνομαρτύρων.
- 10.30μ.μ. Τρισάγιο στο Κοινοτάφιο των Εθνομαρτύρων.
Κοιμητήριο Μεγάλου Χωριού.
- 11.00μ.μ. Μνημείο Εθνικής Αντίστασης
Θέση Άγιος Γεράσιμος Μεγάλου Χωριού.
Επιμνημόσυνη δέηση - Κατάθεση στεφάνων.
Κεντρική ομιλία από τον **Στέφανο Βασιλόπουλο**.
Εθνικός Ύμνος.

ΣΗΜ: Λόγω των τοπικών καιρικών συνθηκών ενδέχεται η εκτέλεση του προγράμματος να υποστεί ορισμένες αλλαγές

60 χρόνια μνήμης από τη Μάχη του Μικρού Χωριού και τη θυσία των 13 Εθνομαρτύρων

Συμπόσιο Μνήμης και Ιστορίας Μικρό Χωριό και Μεγάλο Χωριό 13-15 Δεκεμβρίου 2002

Η Αδελφότητα Μικροχωριτών και ο Σύνδεσμος Μεγαλοχωριτών πήραν την πρωτοβουλία και οργάνωσαν τριήμερο εκδηλώσεων αφιερωμένο στα 60 χρόνια μνήμης από τη μάχη του Μικρού Χωριού και τη θυσία των 13 εθνομαρτύρων. Πρόκειται δηλαδή για τα γεγονότα της μάχης, που έγινε στις 18 Δεκεμβρίου 1942, στη θέση Τσίρη και ρέμα του Μικρού Χωριού, μεταξύ των ανταρτών του **Άρη Βελουχιώτη** και των Ιταλών. Μετά τη μάχη, όπου έχασαν αρκετούς δικούς τους, οι Ιταλοί για να εκδικηθούν έκαναν στο Μικρό και στο Μεγάλο Χωριό συλλήψεις πολλών πατριωτών και στις 24 Δεκεμβρίου ξεχώρισαν απ' αυτούς και εκτέλεσαν 11 στη θέση Λόγγοβες, μεταξύ των οποίων οι Μικροχωρίτες Νικόλαος Κυρίτσης και Χρήστος Φλέγγας, ενώ τον παπα-Δημήτρη Βαστάκη του Μεγάλου Χωριού και τον ενωμοτάρχη Χαρίλαο Κατσίμπα τους έκαψαν στο σπίτι του γιατρού Ευάγγε-

λου Πιστιόλη, λίγο πιο πέρα από την πλατεία του Μικρού Χωριού.

Οι εκδηλώσεις, τις οποίες στήριξαν ηθικά και υλικά η Νομαρχία Ευρυτανίας, η ΤΕΔΚ Ευρυτανίας και ο Δήμος Ποταμιάς άρχισαν από το Μικρό Χωριό την Παρασκευή το απόγευμα, 13 Δεκεμβρίου 2002, στην αίθουσα της Πνευματικής Γωνιάς. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Βουλευτής Ευρυτανίας κ. Β. Τσίπρας, ο Νομάρχης Ευρυτανίας κ. Κ. Κοντογιώργος, ο αντινομάρχης κ. Παπασπύρου, ο πρόεδρος της ΤΕΔΚ Ευρυτανίας κ. Δ. Καρατσίκης, ο Δήμαρχος Καρπενησίου κ. Β. Καραμπάς, ο Διευθυντής Δασών κ. Καραγιώργος, ο δασάρχης κ. Φάκας, ο υπ. διευθυντής Αστυνομίας κ. Αθανασίου, οι νομαρχικοί σύμβουλοι κ.κ. Χ. Αρβανίτης, Σ. Δημητρόπουλος, Γ. Τσατσαράγκος, ο Δήμαρχος Ποταμιάς κ. Ι. Γαβρίλης, ο νεοεκλεγείς Δήμαρχος κ. Ι. Ίβρος, οι Πρόεδροι των Τοπικών Συμβουλίων Μικρού και Μεγά-

Στιγμιότυπο από τις εργασίες του Συμποσίου

λου Χωριού κ.κ. Α. Κουτσούκης και Θρ. Χονδρός, ο νεοεκλεγείς Πρόεδρος Τ.Σ. Μικρού Χωριού κ. Ι. Τζούφρας, ο Πρόεδρος της Πανευρυτανικής Ένωσης κ. Π. Κωστοπαναγιώτης, ο εφημέριος του Μικρού Χωριού κ. Ν. Αζακάς, ο εφημέριος του Μεγάλου Χωριού κ. Κ. Λαμπαδάρης, ο εφημέριος Αν. Φραγκίστας κ. Ε. Φεγγούλης, οι εκπρόσωποι των Αντιστασιακών Οργανώσεων ο κ. Χαρ. Ρούπας για τον Σύλλογο: Μνήμη Άρη Βελουχιώτη, ο κ. Μαρκάκης και ο κ. Σελιτζουδάκης για τον ΕΔΕΣ (Δημοκρατικό), ο κ. Νιαβής για την Ενωμένη Εθνική Αντίσταση, ο κ. Π. Αρβανίτης για την ΠΕΑΕΑ Ευρυτανίας, ο κ. Μπόζεμπεργκ για το Κέντρο Μελέτης Ιστορίας Εθνικής Αντίστασης, η κ. Αλίκη Ξένου για τον Σύλλογο Απογόνων και Φίλων της Εθνικής Αντίστασης, πολλοί αντιστασιακοί και ντόπιοι από την Ποταμιά.

Αξίζει να σημειωθεί επίσης ότι μεταξύ των συνέδρων ήταν και ο μόνος επιζών πρωταγωνιστής της Μάχης του Μικρού Χωριού καπετάν Λάμπρος (Σπύρος Μπέκιος), καθώς και ο Παύλος Μπίρτσας με την οικογένειά του, αδελφός του Κλέαρχου (Κώστα Μπίρτσα) του μόνου αντάρτη, που σκοτώθηκε στη μάχη αυτή.

Το συνέδριο άνοιξε με χαιρετισμό του Προέδρου της Οργανωτικής Επιτροπής κ. Μένιου Κουτσούκη. Τους συνέδρους καλωσόρισε ο Δήμαρχος Ποταμιάς κ. Γιάννης Γαβρίλης. Χαιρετισμό προς το συμπόσιο απηύθυναν ο

Βουλευτής Ευρυτανίας κ. Τσίπρας, ο Νομάρχης Ευρυτανίας κ. Κοντογιώργος, ο Πρόεδρος της ΤΕΔΚ Ευρυτανίας κ. Καρατσίκης, οι Πρόεδροι των Τοπικών Συμβουλίων των δύο χωριών κ.κ. Θ. Κουτσούκης και Θρ. Χονδρός, οι πρόεδροι των συλλόγων των δύο χωριών κ.κ. Αθ. Κεράνης και Τ. Κοντομέρκος, ο Πρόεδρος της Πανευρυτανικής κ. Κωστοπαναγιώτης, και εκπρόσωποι των παραπάνω αντιστασιακών οργανώσεων. Στο συνέδριο διαβάστηκαν οι χαιρετισμοί των: Μητροπολίτη Κεντρίας Αφρικής κ.κ. Τιμοθέου, του Καπετάν Ερμή (Β. Πριόβολου, προέδρου του Συλλόγου Φίλων Μνήμη Άρη Βελουχιώτη), της Ναυσικής Παπαδάκη, του Πανελληνίου Συλλόγου Απογόνων και Φίλων της Εθνικής Αντίστασης. Προς τους συνέδρους απηύθυνε επίσης χαιρετισμό ο κ. Παύλος Μπίρτσας, ενώ ο Μικροχωρίτης καθηγητής κ. Γιώργος Τσατσαράκος απαγγείλει το δικής του έμπνευσης συγκινητικό ποίημα "Παρόντες", αφιερωμένο στους 13 εθνομάρτυρες και ο Ευρυτάν ποιητής και Αντιστασιακός Στάθης Ζαχαράκης απαγγείλει δύο ποιήματά του αφιερωμένα στον Άρη Βελουχιώτη.

Την πρώτη μέρα των εργασιών του συνεδρίου μίλησε ο Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής, Μένιος Κουτσούκης, καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου, και αναφέρθηκε συνοπτικά στα γεγονότα που συνέβησαν στο Μικρό Χωριό πριν και μετά τη μάχη. Ο

Άποψη της αίθουσας της Πνευματικής Γωνιάς

Ηλίας Θερμός, καθηγητής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, αναφέρθηκε στην χαρισματική προσωπικότητα του Άρη Βελουχιώτη, τα οράματά του για την ελεύθερη Ελλάδα και τις περιπλοκές που είχε η ανάμειξη των ξένων για το πολιτικό μέλλον της χώρας μας.

Ο Μιχάλης Σταφυλάς, γνωστός λογοτέχνης, περιέγραψε την ειρηνική συμβίωση στην Ευρυτανία χάρις στην ελευθερία και το νέο πνεύμα της λαϊκής δικαιοσύνης, που επικράτησαν εκεί. Ο Θανάσης Παπαθανασόπουλος, γνωστός λογοτέχνης και ανώτερος δικαστικός, εξήρε ακριβώς τις πράξεις της κυβέρνησης της ΠΕΕΑ, που εδραίωσαν το λαϊκό δίκαιο της Αντίστασης. Ο Μικροχωρίτης αντιστασιακός Δ. Κρίκος περιέγραψε τη λειτουργία και τις περιπέτειες που είχε το τυπογραφείο της Αντίστασης, όσο αυτό βρισκόταν στο Μικρό Χωριό.

Το πρωί της δεύτερης ημέρας από τον πρωτοπρεσβύτερο Κων. Δ. Βαστάκη, τον εφημέριο του Μεγάλου Χωριού Κ. Λαμπαδάρη και τον εφημέριο του Μικρού Χωριού Ν. Αζακά, οικονόμο, εψάλη τρισάγιο στην αναμνηστική στήλη, όπου βρήκαν το θάνατο διά πυρός οι αείμνηστοι παπα-Δημήτρης Βαστάκης και ο ενωμοτάρχης Χαρ. Κασιόμπας. Ακολούθησε κατάθεση στεφάνων από τους επισήμους, τους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των δύο Συλλόγων και των Αντιστασιακών Οργανώσεων. Εκ μέρους των οικογενειών των εθνομαρτύρων κατέθεσε στε-

φάνι ο κ. Παν. Καρσοφύλλης, γιός του αείμνηστου εθνομάρτυρα, δασκάλου Ι. Καρσοφύλλη. Ο εκδότης κ. Σ. Βασιλόπουλος, απήγγειλε το ποίημα της Χρυσούλας Χατζηγιαννίου "Η μπαλάντα του παπα Βαστάκη" προκαλώντας ρίγη συγκινήσεως.

Από και οι σύνεδροι μετέβησαν στη θέση Λόγγοβες, τόπο εκτέλεσης των υπολοίπων 11 εθνομαρτύρων. Στο εκεί μνημείο της Αντίστασης έγινε επίσης τρισάγιο και μετά την κατάθεση στεφάνων εψάλη ο Εθνικός Ύμνος από όλους τους παρευρισκόμενους σε μια ατμόσφαιρα συγκίνησης και εθνικού πατριωτισμού.

Κατόπιν στην αίθουσα της Πνευματικής Γωνιάς μίλησε ο καπετάν Λάμπρος (Σπύρος Μπέκιος) με θέμα τη μάχη του Μικρού Χωριού της 18 Δεκεμβρίου 1942. Στην ενδιαφέρουσα, παλλόμενη από συγκίνηση ομιλία του, όντας ο ίδιος ένας των πρωταγωνιστών της, έδωσε παραστατικά πολλές πτυχές της ιστορικής αυτής μάχης διευκρινίζοντας διάφορα σκοτεινά σημεία.

Το απόγευμα της ίδιας μέρας οι εργασίες του συνεδρίου συνεχίστηκαν στην αίθουσα της Πνευματικής Στέγης του Μεγάλου Χωριού. Εκτός των άλλων επισήμων της πρώτης ημέρας, που όλοι απηύθυναν χαιρετισμό, παρέστη και ο σεβασμιότατος μητροπολίτης Καρπενησίου κ.κ. Νικόλαος, ο οποίος εξήρε τη θυσία των εθνομαρτύρων, καθώς και ο Δήμαρχος Δομνίστας κ. Ι. Σταμάτης, που στον χαιρετισμό του τόνισε τη σημασία οργάνωσης

Ο πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου του Μικρού Χωριού κ. Αθαν. Κουτσούκης απευθύνει χαιρετισμό.

αυτού του συμποσίου μνήμης. Ο πρώτος των εισηγητών, πρωτοπρεσβύτερος Κων. Βαστάκης μίλησε εκτενώς για τα βασανιστήρια που υπέστησαν οι εθνομάρτυρες από τους Ιταλούς φασίστες μέχρι τον τραγικό και ηρωικό θάνατό τους. Με συγκίνηση έδωσε αναλυτικά βιογραφικά στοιχεία για καθένα εθνομάρτυρα, τα οποία συνέλεξε μετά από μακροχρόνια έρευνα.

Οι Γιάννης Σακκάς, επίκ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ο ευρυτάν λογοτέχνης Μιχάλης Σταφυλάς και ο κοινωνιολόγος Μεγαλοχωρίτης Γιώργος Σταυράκης με αφετηρία την αντίσταση στην Ευρυτανία προέβησαν σε εύστοχες επισημάνσεις και γενικότερες παρατηρήσεις ιστορικού, κοινωνιολογικού και πολιτικού ενδιαφέροντος. Στη συνέχεια διαβάστηκαν αποσπάσματα από την ενδιαφέρουσα εισήγηση της κ. Ναυσικας Φλέγγα-Παπαδάκη για την πρωτοβουλία της οργάνωσης συσσιτίων στην Ευρυτανία και τη Ρούμελη, γεγονός που συνέβαλε στη διάσωση από την πείνα της Κατοχής περίπου 15.000 παιδιών.

Οι καθηγητές Κ. Παπαδόπουλος και Θ. Σταμάτης βασιζόμενοι στο βιβλίο Ταμείος της Ενορίας Αγίου Αθανασίου Δομνίστας διασαύρωσαν και τεκμηρίωσαν ορισμένα ιστορικά γεγονότα της Αντίστασης, που έλαβαν χώρα στη γύρω περιοχή. Τέλος ο αντιστασιακός Αυγέρης Αυγερόπουλος περιέγραψε τις συνθήκες λειτουργίας του αντάρτικου νοσοκομείου στο Μεγάλο Χωριό, όπου αν και νοσηλευόμενος ο ίδιος τότε, συνέβαλε με τις μηχανικές του

γνώσεις στην καλλίτερη λειτουργία του.

Μετά το πέρας των ομιλιών ακολούθησε η επίδοση στους επισήμους και τους συνέδρους αναμνηστικών μεταλλίων εκ μέρους των διοργανωτών του Συνεδρίου.

Το πρωί της τρίτης ημέρας, Κυριακή 15 Δεκεμβρίου, έγινε Θεία Λειτουργία στον Ι.Ν. Αγίας Παρασκευής, όπου ο σεβασμιότατος κ. Νικόλαος συνοδευόμενος από τους ιερείς πρωτ. Κ. Βαστάκη, π. Ν. Αζακά και π. Κ. Λαμπαδάρη ετέλεσε μνημόσυνο υπέρ των εθνομαρτύρων. Εκ μέρους της Νομαρχίας Ευρυτανίας παρέστη ο Αντινομάρχης κ. Αλκιβιάδης Παπασπύρου. Μετά την απόλυση εψάλη τρισάγιο στο κοινοτάφιο των εθνομαρτύρων στο προαύλιο του Ναού. Εκεί κατατέθηκαν στεφάνια από όλους τους επισήμους, τους εκπροσώπους των αντιστασιακών οργανώσεων και των οικογενειών των εθνομαρτύρων. Ακολούθησε η κεντρική ομιλία από τον κ. Στέφανο Βασιλόπουλο, εκδότη, ο οποίος εξήρε τη θυσία των εθνομαρτύρων και τόνισε την επικαιρότητα των αξιών εκείνων για τις οποίες θυσιάστηκαν οι πρόγονοί μας. Στεφάνια κατατέθηκαν και στο Μνημείο της Εθνικής Αντίστασης του Μεγάλου Χωριού, δίπλα στην εκκλησία του Αγίου Γερασίμου. Με τον Εθνικό Ύμνο έκλεισε το τριήμερο των εκδηλώσεων μνήμης για τα 60 χρόνια της θυσίας των 13 εθνομαρτύρων.

Τους συνέδρους και τους επισήμους δεξιώθηκε στο Μικρό και Μεγάλο Χωριό ο Δήμαρχος Ποταμιάς.

Ο πρόεδρος της Αδελφότητας Μικροχωριτών κ. Αθ. Κεράνης χαιρετίζει τις εργασίες του Συμποσίου.

Αφιερωμένο στους 13 Μεγαλοχωρίτες και Μικροχωρίτες Εθνομάρτυρες

Γιώργος Τσατσαράγκος

Π
Α
Ρ
Ο
Ν
Τ
Ε
Σ

Εξήντα χρόνια μετά.
Είστε εδώ, παρόντες!... Όπως τότε!
Τότε που είπατε “παρών” στις Λευτεριάς το κάλεσμα!...
Τότε που αγέρωχα στον φασιστών το μένος δε λυγίσατε...
Σας βάλανε και σκάψατε τους τάφους σας.
Μα σεις της Λευτεριάς τα θεμέλα ανοίξατε!...
Σας έστησαν μπροστά σε λάκκους.
Εσείς προτάξατε τα στήθη σας περήφανα φωνάζοντας:
“Ζήτω η Ελλάδα!... Ζήτω η Λευτεριά!...”
Γκρέμισαν τα κορμιά σας με τα καυτά βόλια του μίσους...
Κι ανέβασαν μεσούρανα τις πυρωμένες σας ψυχές!...
Σας έκαψαν ζωντανούς!...
Καιόμενες λαμπάδες οι ψυχές σας!...
Δέσμες φωτός καταύγασαν την παγωμένη υφήλιο,
κι ελπίδες πυρπολήσαν τις καρδιές των σκλάβων!...
Είστε εδώ, παρόντες!... Για πάντα!...
Είμαστε εδώ!... Περήφανοι κι ευγνώμονες μαζί!...
Και οι μελλούμενες γενιές θα είναι εδώ!...
Περήφανες κι ευγνώμονες μαζί!...
Για πάντα!...

Ο τυπογράφος - αντιστασιακός κ. Δημ. Κρίκος αναφέρεται στην ιστορία του τυπογραφείου στο Μικρό Χωριό (1943-1944).

Το ολοκαύτωμα του Μικρού Χωριού

Γράφει ο Γιώργος Τσατσαράγκος

Στο πρόσφατο Παγκόσμιο συνέδριο Ευρυτών απευθυνόμενοι στους συνέδρους τονίσαμε τα εξής:

“Κυρίες και κύριοι Σύεδροι. Το ολοκαύτωμα του Μικρού Χωριού περιμένει την εθνική του δικαίωση 59 χρόνια μετά. Οι τοπικοί φορείς, η τοπική Αυτοδιοίκηση πρώτου και δεύτερου βαθμού, η περιφέρεια, η Ελληνική πολιτεία, δεν μπορούν να αγνοούν τους 13 Εθνομάρτυρες που εκτελέστηκαν από τους Ιταλούς στο Μικρό χωριό, τους 11 που τουφεκίστηκαν στην θέση Λόγγοβες και τους δύο που κήκαν ζωντανό στο σπίτι του Πισιόλη δίπλα στην πλατεία του Μικρού Χωριού την παραμονή των Χριστουγέννων του 1942...”

Τιμή και δόξα στον παπα-Δημήτρη Βαστάκη και τον ενωμοτάρχη Χαρίλαο Κατσιμπα! Τιμή και δόξα στους Μεγαλοχωρίτες Χρήστο Μέρμηγκα, Γιάννη Καρυοφύλλη, Διονύση Μαντζιούτα, Θεόδωρο Οικονόμου, Αντρέα Σιταρά, Γιάννη Μεσίρη, Βασίλη Παλιούρα, Δημήτρη Δασκαλάκη, Κώστα Αραπογιάννη, και τους Μικροχωρίτες Χρήστο Φλέγκα, και Νικόλαο Κυρίτση!

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ:

Η 24η Δεκεμβρίου να καθιερωθεί ως ημέρα επίσημης τιμής για όλους αυτούς που μνημονεύσαμε, καθώς και για τον Κλέαρχο, τον 16χρονο Κώστα Μπίρτσα, μαθητή του γυμνασίου Καρπενησιού από το Περίβλεπτο Φθιώτιδας, που ήταν το μοναδικό θύμα της μάχης. Ας αποτελέσει το 1ο Παγκόσμιο Συνέδριο Ευρυτών μια μοναδική ευκαιρία ΔΙΚΑΙΩΣΗΣ της θυσίας τους. Είναι υποχρέωση όλων μας”.

Και να που το όραμα τόσων γενεών γίνεται πραγματικότητα. Ο Δήμος Ποταμιάς, ο Σύνδεσμος Μεγαλοχωριτών, η αδελφότητα Μικροχωριτών, η Νομαρχία Ευρυτανίας και η ΤΕΔΚ Νομού Ευρυτανίας συνδιοργανώνουν Συμπόσιο για τα 60 χρόνια από την μάχη του

Μικρού Χωριού και την θυσία των 13 εθνομαρτύρων 13, 14 και 15 Δεκεμβρίου 2002 στο Μικρό και το Μεγάλο Χωριό.

Βέβαια παραθέτοντας το παραπάνω απόσπασμα της εισήγησής μας δεν διεκδικούμε σε καμία περίπτωση την πατρότητα της ιδέας για την παραπάνω εκδήλωση. Η απότιση φόρου τιμής σ’ αυτούς που πότισαν με το τίμιο αίμα τους το δένδρο της Λευτεριάς και κόσμησαν με απaráμιλλες στιγμές θυσίας και πατριωτικού μεγαλείου τα χωριά μας, ήταν διακαής πόθος και επιδίωξη τόσο των Μικροχωριτών όσο και των Μεγαλοχωριτών. Γι’ αυτό και όλοι αισθανόμαστε την ίδια ικανοποίηση και εθνική περηφάνια.

Όμως οι 13 εθνομάρτυρες συντοπίτες μας δεν ανήκουν μόνο σε μας, στο Μικρό και το Μεγάλο Χωριό. Ανήκουν πρώτα στην Ευρυτανία, που υπήρξε η καρδιά της εθνικής αντίστασης και το ορμητήριο του Αγώνα. Ανήκουν σ’ όλη την Ελλάδα! Ανήκουν σ’ ολόκληρη την ανθρωπότητα! Η θυσία τους είναι άρρηκτα δεμένη με πανανθρώπινα ιδανικά. Για αυτά που αξίζει κανείς να ζει ή να πεθαίνει. Γιατί έτσι ο θάνατος μετουσιώνεται σε ζωή!...

Πιστεύουμε λοιπόν πως με το τριήμερο Συμπόσιο ΔΕΝ εκπληρώνουμε το Χρέος μας. Ασφαλώς και συγχαίρουμε τους φορείς που το οργανώνουν. Καθώς και όλους εκείνους που με οποιοδήποτε τρόπο συμμετέχουν σ’ αυτό. Για μας το Συμπόσιο είναι απλά μια αρχή, μια αξιόλογη αρχή που πρέπει να έχει και συνέχεια. Και δεν βλέπουμε άλλη συνέχεια εκτός από καθιέρωση ετήσιας εκδήλωσης τιμής και μνήμης των εθνομαρτύρων μας με πανελλήνια εμβέλεια. Με την συμμετοχή και παρουσία του προέδρου της Δημοκρατίας.

Το χρωστάμε σε κείνους που θυσιάστηκαν... Αλλά και σε μας!... και σ’ αυτούς που θα ‘ρθουν!...”

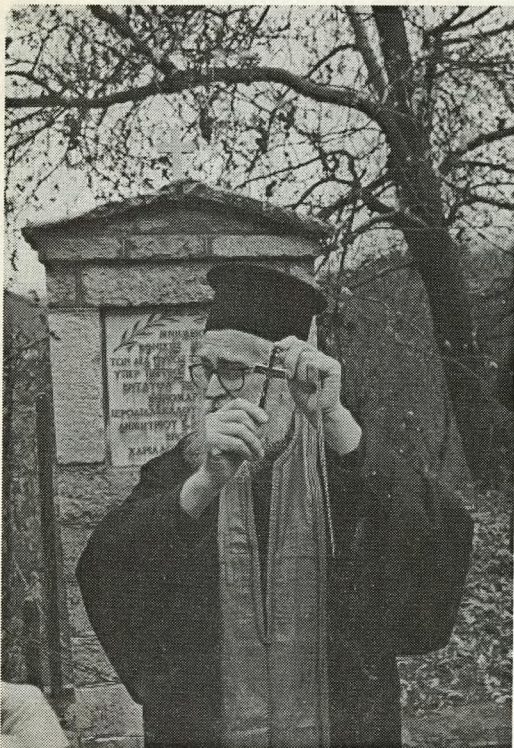

Στιγμιότυπο από τις εργασίες του Συμποσίου στην Πνευμ. Γωνιά.

Οι εργασίες του Συμποσίου στο Πνευματικό Κέντρο του Μεγάλου Χωριού.

Ο παπα Κώστας δείχνει το σταυρό του παπα Δημήτρη πατρός του που βρέθηκε στον τόπο της θυσίας.

Τρισάγιο στον τόπο της θυσίας του παπα Δημήτρη Βαστάκη και του Ενωματάρχη Χαρ. Κατσίμπα στο Μικρό Χωριό.

Τρισάγιο στις Λόγγοβες στον τόπο της εκτέλεσης των 11 Εθνομαρτύρων.

Προσκύνημα στο μνημείο του αντάρτη Κώστα Μπίρτσα που έπεσε στη μάχη.

Τρισάγιο στο κοινοτάφιο των Εθνομαρτύρων του Μεγάλου Χωριού.

Οι συμμετέσχοντες στο Συμπόσιο, στο μνημείο στο Μεγάλο Χωριό την τελευταία ημέρα, στον Άγιο Γεράσιμο.

ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Δ.Δ. ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ “Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ”

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Τοπικό Συμβούλιο Δ.Δ. Μικρού Χωριού και η Αδελφότητα Μικροχωριτών καλούν όλους τους Μικροχωρίτες την Παρασκευή 16 Αυγούστου 2002 και ώρα 7 μ.μ. στην επίσημη καλοκαιρινή συγκέντρωση των κατοίκων και μελών που θα γίνει και φέτος στην Πνευματική Γωνιά (Σχολείο) του παλαιού οικισμού επειδή η πλατεία του νέου οικισμού είναι κλειστή (οι επόμενες 2 επίσης συγκεντρώσεις θα γίνουν στην πλατεία του νέου οικισμού).

Θα γίνουν οι ακόλουθες εκδηλώσεις:

1. Σύντομη ενημέρωση θεμάτων Αδελφότητας από τον Πρόεδρο κ. Αθ. Κεράνη
2. Σύντομη ομιλία (χαιρετισμός) του Εφημερίου μας πατρός Νικ. Αζακά
3. Σύντομη ενημέρωση θεμάτων Αθλητισμού από τον Πρόεδρο (Α.Ο.) Γ. Ντζούφρα
4. Βιβλιοπαρουσίαση 5 αυτοβιογραφιών Μικροχωριτών
5. Απονομή βραβείου σε μαθητή απόφοιτο Λυκείου από την δωρεά των οικογενειών και εις μνήμη γονέων τους (Μικροχωριτών) Ιωάννου, Κων/νου και θείου των Ξενοφάντα του Δημ. Ζορμπαλά
6. Σύντομη ενημέρωση για θέματα του χωριού από τον Πρόεδρο Α. Κουτσούκη
7. Συζήτηση-Ερωτήσεις, Απόψεις, Προτάσεις επί όλων των θεμάτων
8. Συνεστίαση στην πλατεία του χωριού με φαγητό κατά βούληση και μουσική με φροντίδα του καταστήματος
(Στην εκδήλωση αυτή προσκαλούμε να πάρουν μέρος και οι επισκέπτες και φίλοι του χωριού μας).
9. Χορός και ότι άλλο καλό ήθελε προκύψει...

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ

Του Τοπικού Συμβουλίου Δ.Δ.
Μικρού Χωριού ΑΘ. ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ

Της Αδελφότητας Μικροχωριτών
ΑΘ. ΚΕΡΑΝΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 13-10-02

ΔΗΜΟΣ ΠΟΤΑΜΙΑΣ (εκλεγέντες)

Δήμαρχος ΙΒΡΟΣ ΙΩΑΝ.

1. ΤΡΑΣΤΕΛΗΣ ΝΙΚ., 2. ΜΠΑΚΑΤΣΙΑΣ ΠΕΤΡ., 3. ΓΡΑΒΑΝΗΣ ΝΙΚ., 4. ΤΣΕΛΕΠΗΣ ΔΗΜ., 5. ΝΤΖΟΥΦΡΑΣ ΓΕΩΡ., 6. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ ΚΩΝ., 7. ΒΛΑΧΟΣ ΔΗΜ., 8. ΜΠΟΥΡΑΣ ΚΩΝ., 9. ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛ., 10. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜ., 11. ΜΑΘΕΣ ΕΥΑΓ., Πρόεδρος Τ. Συμβουλίου 12. ΜΠΑΚΑΤΣΙΑΣ ΑΘΑΝ., Πρόεδρος Τ. Συμβουλίου 13. ΝΤΖΟΥΦΡΑΣ ΙΩΑΝ.

ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Μεγάλο Χωριό ΜΠΑΚΑΤΣΙΑΣ ΑΘΑΝ. Πρόεδρος και Δημ. Συμβ.
ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ ΠΑΝΑΓ., ΚΑΡΑΜΕΤΑΣ ΚΩΝ., ΣΚΑΡΠΗΣ ΑΘΑΝ., ΚΟΛΟΚΩΤΣΙΟΥ ΕΛΛΗ
Μικρό Χωριό ΝΤΖΟΥΦΡΑΣ ΙΩΑΝ. Πρόεδρος και Δημ. Συμβ.
ΖΗΣΙΜΟΣ ΒΑΣ., ΤΖΑΒΕΛΗΣ ΔΗΜ., ΑΡΩΝΗΣ ΙΩΑΝ., ΜΟΥΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝ.

Η άτυπη Συνέλευση Μικροχωριτών 16 Αυγούστου 2002 στον παλαιό οικισμό

Με τη συμμετοχή όλων των κατοίκων του χωριού, μελών και φίλων της Αδελφότητας τις μέρες αυτές του Αυγούστου στο χωριό έλαβαν μέρος στην άτυπη αυτή συνάντηση. Φέτος ήταν η σειρά να γίνει στο νέο οικισμό αλλά λόγω το ότι στην πλατεία το κέντρο-αναψυκτήριο ήταν κλειστό αποφασίστηκε και έγινε για δεύτερη χρονιά στον παλαιό οικισμό με την υποχρέωση όταν δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες στην πλατεία να γίνονται κανονικά οι συνελεύσεις. Κάθε χρόνο όπως και πρώτα. Είναι μια εκδήλωση ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του Τοπικού Συμβουλίου του Μικρού Χωριού κ. Κουτσούκη και του Προέδρου της Αδελφότητας Μικροχωριτών κ. Αθαν. Κεράνης. Είναι μια εκδήλωση για ενημέρωση των χωριανών μας και των μελών της Αδελφότητας για τα θέματα που απασο-

λούν το χωριό και τους Μικροχωρίτες. Φέτος προστέθηκε μια φιλολογική παρένθεση πολύ ενδιαφέρουσα και πολύ επιτυχημένη.

Μετά την συνέλευση ακολούθησε συνεστίαση στο κέντρο της πλατείας του χωριού, και παρά τη βροχή σε διαλείμματα επεκράτησε κέφι και χορός.

Με την εκλογή του Προέδρου της συνέλευσης κ. Κλεομ. Κουτσούκη ο Πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Κεράνης άνοιξε τη συνέλευση.

“Αγαπητοί μου χωριανοί,

Καλώς ήλθατε στην επίσημη καλοκαιρινή μας συγκέντρωση. Είναι μια ευκαιρία να παραυρεθούν και οι Μικροχωρίτες της ξενιτιάς που βρίσκονται αυτές τις ημέρες στο χωριό μας.

Μαζί μας είναι, ο Επίτιμος Πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Κλεομένης Κουτσούκης, ο Νο-

Στιγμιότυπα από τη συνέλευση της Αδελφότητας της 16 Αυγούστου.

μαρκιακός Σύμβουλος κ. Γιώργος Τσατσαράγκος, ο Δήμαρχος κ. Γιάννης Γαβρίλης, ο ιερέας μας κ. Νίκος Αζακάς και οι κ.κ. Δημοτικοί Σύμβουλοι Ίβρος, Καλλιάνης, Μπούρας, Τριχιάς και Φλώρος Παντελής. Σας ευχαριστούμε που είστε μαζί μας.

Πριν προχωρήσουμε στο πρόγραμμα θα σας διαβάσω κατάλογο χωριανών μας που έφυγαν από τη ζωή στο διάστημα που μεσολάβησε από την περυσινή μας συγκέντρωση μέχρι σήμερα:

1) Νεφέλη Ζαμπίκου - Τσουύχλου (εγγονή Ανδρέα Σιδέρη) 2) Βασιλική Τσισιά 3) Ουρανία Μπακογιάννη 4) Αντιγόνη Μαστρογεωργοπούλου 5) Μαρίτσα Μπάκη 6) Δημήτρης Ζορμπαλάς του Κων/νου 7) Αντιγόνη Γεωργούλη 8) Αγγελής Παπαπαναγιώτου 9) Μαργαρίτα Κεράνη 10) Νίκος Γιουρνάς 11) Γιάννης Λαϊνης 12) Κωνσταντίνα Ζαχαροπούλου 13) Γεωργία Σταύρου Κομπορόζου

Παρακαλώ ενός λεπτού σιγή”.

Κατόπιν συνεχίζει ο πρόεδρος της Αδελφότητας Αθανάσιος Κεράνης

“Αγαπητό μου

Θα σας αναφέρω όσο μπορώ περιληπτικά τη δράση της Αδελφότητας από την περυσινή συγκέντρωση μέχρι σήμερα.

Σας υπενθυμίζω ότι στην περυσινή συγκέντρωση είχε κυριαρχήσει το θέμα της κεραίας στον Άγιο Σώστη. Όλες οι ενέργειές μας αναφέρονται με λεπτομέρειες στο περιοδικό μας που εκδόθηκε στο τέλος του χρόνου. Αναφέρομαι σήμερα συγκεκριμένα στο οποίο από 9/10/2001 του Υπουργείου Πολιτισμού, Διεύθυνση Αρχαιοτήτων με το οποίο θα παραμείνει η κεραία στον Άγιο Σώστη μέχρι το τέλος του 2002 που στο διάστημα αυτό εκτιμάται ότι θα λειτουργήσει ο δορυφόρος του ΟΤΕ. Επίσης με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού Διεύθυνση Αρχαιοτήτων που δημοσιεύεται στο φύλλο της κυβέρνησης 15/09/9-11-01 με την οποία κηρύσσεται αρχαιολογικός χώρος ο περιβάλλοντας χώρος του Αγίου Σώστη. Αυτή είναι η κατάληξη των ενεργειών μας.

2. Καθαρισμός των αυλακιών στον Παλαιό Οικισμό. 3. Καθαρισμός από τα χόρτα του χώρου των μαρτύρων στη θέση Λόγγοβες. 4. Κα-

θαρισμός του εσωτερικού της Πνευματικής Γωνιάς. 5. Οργάνωση συνεστίαισης του χώρου στις 3 Μαρτίου του 2002 στο κέντρο του συμπατριώτη μας κ. Μανωλάκου με επιτυχία. 6. Εγκατάσταση και λειτουργία ηλεκτρονικού υπολογιστή στο Δημοτικό σχολείο του χωριού μας που έχει δωρηθεί στην Αδελφότητα.

Αποφασίστηκε τέλος από το Συμβούλιο μας, να αντικατασταθούν τα εφθαρμένα κουφώματα της Πνευματικής Γωνιάς με αλουμίνια σε χρωματισμό απομίμηση ξύλου.

Ήδη ζητούμε προσφορές από αλουμινάδες.

Θα αναφέρω έργα που έγιναν από τη Δημοτική Αρχή.

1) Πλακοστρωση και φωτισμός της κάτω πλατείας του Παλιού Οικισμού. 2) Τελείωσε το μεγάλο έργο αντικατάστασης των αμυαντοσωλήνων με πλαστικές του δικτύου ύδρευσης και στους δύο οικισμούς. Βέβαια υπάρχουν και παράπονα, όμως δεν μπορεί να παραγνωριστεί το μέγεθος του έργου.

3) Κατασκευή νέου χώρου σάθμευσης αυτοκινήτων στο κάτω μέρος του Νέου Οικισμού, και 4) Έγινε επίστρωση με τσιμέντο του γηπέδου μπάσκετ στον αυλόγυρο του Δημοτικού Σχολείου. Αν κάτι έχω ξεχάσει ας με συμπληρώσει ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου κ. Αθανάσιος Κουτσούκης.

Τελειώνοντας θέλω να παρακαλέσω όλα τα μέλη της Αδελφότητας και γενικά όλους τους Μικροχωρίτες να λάβουν μέρος στην Τακτική Γενική Συνέλευση της Αδελφότητας που θα γίνει στο πρώτο τρίμηνο του 2003. Καλώ όσους θέλουν να προσφέρουν εθελοντική δουλειά να θέσουν υποψηφιότητα για το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας. Χρειαζόμαστε νέα πρόσωπα.

Σας αναγγέλω ότι ο Επίτιμος Πρόεδρος μας κ. Κλεομένης Κουτσούκης είναι υποψήφιος για Νομαρχιακός Σύμβουλος Ευρυτανίας, και πιστεύω ότι θα υποστηριχθεί από όλους μας. Καλή αντάμωση, εύχομαι του χρόνου να είμαστε πάλι όλοι μαζί στην Πλατεία του Νέου Οικισμού που θα γίνει η συγκέντρωσή μας.

Σας ευχαριστώ για τη σημερινή σας παρουσία”.

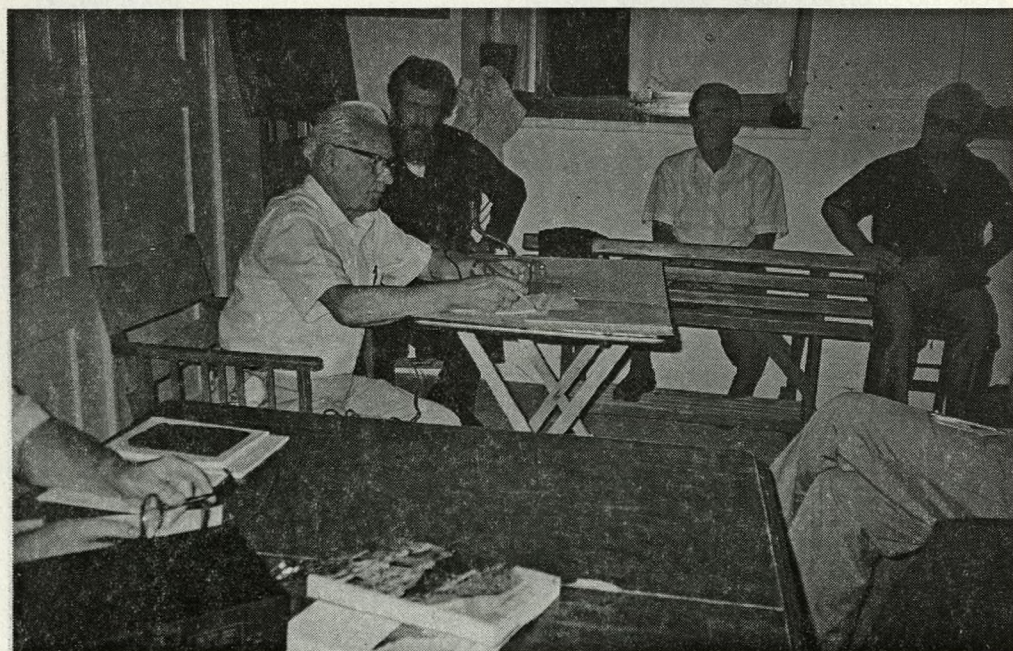

Στιγμιότυπα της συνέλευσης.

Ο Πρόεδρος της Συνέλευσης κ. Κλεομένης Κουτσούκης και ο κ. Αθαν. Κεράνης
Πρόεδρος της Αδελφότητας. Ο παππας Νίκος Αζακάς στο βήμα.

Ο πρόεδρος του Τοπ. Συμβουλίου Μικρού Χωριού κ. Αθαν. Κουτσούκης
απευθύνεται προς τη συνέλευση.

Παίρνοντας το λόγο ο Παπα Νίκος, αφού ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους για την παρουσία τους, ευχήθηκε η συνάντηση να είναι καρποφόρος για τον τόπο και θέλησε να ενημερώσει για τα εκκλησιαστικά θέματα και τις προσπάθειες του εκκλησιαστικού συμβουλίου: “Μια προσπάθεια εδώ στο παλιό χωριό ήταν η πλακόστρωση του πίσω τμήματος της εκκλησίας για να φεύγουν τα βρόχινα νερά. Αυτός ήταν ο λόγος που έπρεπε να γίνει, για να μην πει κανείς ότι φτιάχνουμε πολυτέλειες, πρακτικοί λόγοι μας ώθησαν να κάνουμε αυτό το έργο.

Για την πλακόστρωση μας βοήθησε ο Σπύρος Χονδρός και ο Γεώργιος Παπαθανασίου, η σύζυγός του Διονυσία και πολλοί άλλοι δωρητές βέβαια, και τους ευχαριστούμε. Επίσης η Αδελφότητα μας έδωσε τώρα τελευταία 500 ευρώ να τα χρησιμοποιήσουμε όπου χρειαστεί. Ακόμα, κάναμε μια λαχειοφόρο για να φτιάξουμε το χώρο που είναι στο εικονοστάσι - εκεί που ήταν παλιά η εξέδρα που έκαναν την Ανάσταση και το πιο σημαντικό είναι ότι εκεί βρισκόταν η Αγία Τράπεζα του παλιού ναού της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος και για το λόγο αυτό, το χώρο θα τον φτιάξουμε όπως αρμόζει, όμορφο με πέτρα. Ακόμα δεν έχει τελειώσει η πλακόστρωση στο σύνολό της, γιατί θα μπουν και μερικά χώματα σε σημεία που χρειάζονται, για να είναι ομοιόμορφο το έδαφος. Η λαχειοφόρος που κάνουμε δεν είναι μόνο γι’ αυτό το χώρο που κάνουμε στο εικονισμα, είναι για να συγκεντρώσουμε μελλοντικά και λίγα χρήματα για να προχωρήσουμε στον προαύλιο χώρο της Αγίας Κυριακής. Κι εκεί χρειάζεται να ομορφύνει ο χώρος επειδή έχει 25-30 χρόνια που έχει φτιαχτεί και είχαμε άλλα πράγματα, όπως η αγιογράφηση η οποία ευτυχώς με τη βοήθεια όλων σας τελείωσε και φέτος κάναμε ένα τμήμα εξωτερικό, με χρήματα που ανέφερα σε άλλες συνελεύσεις που μας έδωσαν φέτος εις μνήμην Μαργαρίτας Κεράνη,

οι κόρες της. Θέλω λοιπόν με αυτή τη λαχειοφόρο να πιάσουμε την πρώτη μαγιά για να κάνουμε το πλακόστρωτο απ’ έξω. Στον Άγιο Νικόλαο, όπως πολλοί θα είδατε από εδώ, κάναμε γύρω γύρω έναν καθαρισμό από μερικά δέντρα τα οποία έφταναν στο σημείο να απέχουν δυόμισι - τριάμισι μέτρα από το ναό. Συγκεκριμένα ένα δέντρο μας έκανε μεγάλη ζημιά στο δάπεδο, στο πίσω μέρος στο ιερό του ναού το ανασήκωσε και αυτό σημαίνει ότι μελλοντικά και εκεί θα πρέπει να κάνουμε μια επέμβαση. Αυτά θα ήθελα να πω και να χαιρετίσω και τους αγαπητούς που θα παρουσιάσουν τα βιβλία και να ευχαριστήσω εκ μέρους της ενορίας όλους τους συγγράφαντες.

Τους εύχομαι να μας αφήνουν μηνύες γραπτές μέσα από τα βιβλία και να μας δίνουν συμβουλές, σκέψεις και να μας δημιουργούν οράματα για την περαιτέρω πορεία μας σαν κοινότητα, σαν δημοτικό διαμέρισμα του Μικρού Χωριού. Να είστε καλά”.

Ακολούθως το λόγο πήρε ο δήμαρχος Ποταμιάς, Γιάννης Γαβρίλης, ο οποίος συνεχάρη την Αδελφότητα και το Τοπικό Συμβούλιο για την πρωτοβουλία τους να συγκαλέσουν τη συνέλευση και τη βράβευση συνδημοτών και φίλων που έγραψαν βιβλία, ενώ διευκρίνισε ότι δεν θα είναι υποψήφιος στις δημοτικές εκλογές αλλά τόνισε ότι θα σταθεί στο πλευρό της νέας δημοτικής αρχής.

Για τις δραστηριότητες του Αθλητικού Ομίλου Μικρού Χωριού, μίλησε ξανά ο ιερέας του χωριού μας, ο οποίος τόνισε ότι “το αγωνιστικό πνεύμα στους ανθρώπους, τους δημιουργεί να έχουν αγωνιστικό πνεύμα και στη ζωή τους και αυτούς τους ανθρώπους, τους νέους, όσο μπορεί ο καθένας να τους βοηθάει”.

Στη συνέχεια ο πρόεδρος της Συνέλευσης κ. Κλεομένης Κουτσούκης παρουσίασε τους ομιλητές οι οποίοι μίλησαν για τα βιβλία που έγραψαν Μικροχωρίτες συμπατριώτες μας και ακολούθησαν οι εξής βιβλιοπαρουσιάσεις.

Η Φρόσω Κουτσούκη στην παρουσίαση του βιβλίου του Κώστα Τριανταφύλλη με τον τίτλο "Με νύχια και με δόντια"

"Καλησπέρα σας

Είμαι η Φρόσω Κουτσούκη και θα πω λίγα λόγια για το αυτοβιογραφικό βιβλίο του κ. Τριανταφύλλη που ονομάζεται "Με νύχια και με δόντια".

Η αυτοβιογραφία είναι σίγουρα μια έμμεση επικοινωνία. Διαβάζοντας το κείμενο ακούς το συγγραφέα να σου ψιθυρίζει τις ιστορίες της ζωής του, όσες και όποιες θέλει αυτός να ακούσεις και έτσι γίνεσαι συμμετέχων σε κοινά πλέον μυστικά. Παρ' όλα αυτά, μπορεί μερικοί να σκεφτούν, μας τα 'παν και άλλοι, και έχουν δίκιο, αφού αυτοβιογραφικά βιβλία υπάρχουν πολλά. Όμως διαφέρουν το ένα από το άλλο όσο διαφορετικοί είναι και οι άνθρωποι μεταξύ τους. Έτσι κάθε φορά, αν και μπορείς να διαβάζεις για τα ίδια περιστατικά, καταλήγεις να γνωρίζεις έναν άλλο άνθρωπο.

Στην παρούσα περίπτωση, κατ' αρχάς το γεγονός ότι το βιβλίο έχει εκδοθεί από τον "Κέδρο", ένα από τους πιο γνωστούς και ποιοτικούς εκδοτικούς οίκους της Αθήνας και έχει κάνει πέντε εκδόσεις μέσα σε πέντε χρόνια χωρίς ο συγγραφέας να είναι επαγγελματίας (συγγραφέας), δηλώνει ότι το βιβλίο είναι πολύ καλό.

Στο οπισθόφυλλο του βιβλίου υπάρχει μια εμπει-

ριστατωμένη και συγκινησιακά φορτισμένη κριτική, του επιφανούς φιλόλογου κ. Γεωργουσόπουλου, ο οποίος υπήρξε και καθηγητής του γράφοντος, καθώς και αναλυτικός πρόλογος του πανεπιστημιακού Κλεομένη Κουτσούκη, οπότε λίγα πράγματα μπορεί να προσθέσει κάποιος.

Γι' αυτό και εγώ θα μιλήσω όχι τόσο για τα γεγονότα που περιέχονται στο βιβλίο όσο για την αυτοβιογραφία γενικότερα αλλά και τις βασικές έννοιες-αξίες που πάνω τους στήριξε ο συγγραφέας τη ζωή του και την εξιστόρησή της.

Η αυτοβιογραφία, λοιπόν, ως λογοτεχνικό είδος με διδακτικό χαρακτήρα καλλιεργήθηκε αρκετά από τους Έλληνες τον 19ο αιώνα. Ύστερα από την επανάσταση του 1821 (στις αρχές δηλαδή του 19ου αιώνα) αρκετοί αγωνιστές έγραψαν τα απομνημονεύματά τους (Μακρυγιάννης, Κασομούλης κ.α.).

Μετά τα μέσα, όμως, του αιώνα έχουμε τις βιογραφίες επιτυχημένων κοινωνικά και οικονομικά ανδρών όπως του Α. Συγγρού που μας δείχνει πως το φτωχό τσιράκι στα γραφεία της Χίου και της Κωνσταντινούπολης έγινε πάμπλουτος χρηματιστής και εμπορευόμενος, ευεργέτησε το κράτος με τελευταία δωρεά μετά το θάνατό του, το σπίτι του όπου σήμερα στεγάζει το υπουργείο Εξωτερικών.

Η προσφορά του Βορειοηπειρώτη γιατρού και δασκάλου Αρσάκη για τη μόρφωση του Ελληνισμού είναι επίσης γνωστή.

Παρόμοια ζωή προσπάθειας παρουσιάζει η ιστορία του Μπάγκα που φτωχός ράφτης από την Ήπειρο έφτασε στην Αίγυπτο, δούλεψε σκληρά, έφτιαξε με την τέχνη του μια πολύ μεγάλη περιουσία με σκοπό να την αφήσει στο ελληνικό κράτος.

Το Μπάγκειον κληροδότημα στην Ομόνοια το έχετε δει μάλλον όλοι. Στα τέλη του 19ου αιώνα οι Έλληνες προσπαθούσαν να πλουτίσουν αλλά και με τα χρήματά τους να βοηθήσουν το αδύναμο και φτωχό νεοελληνικό κράτος.

Οι βιογραφίες αυτών των πλουσιών (Ζάππα, Αβέρωφ κ.ά) έχουν σκοπό να φιλοτιμήσουν και άλλους να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους.

Η αυτοβιογραφία του 20ου αιώνα διαφέρει. Αναπτύχθηκε κυρίως μετά το συγκλονιστικό βίωμα του Β' Παγκοσμίου πολέμου, της κατοχής και του εμφυλίου και αναφέρεται σε τέτοια γεγονότα ή τις επιπτώσεις τους.

Πολλοί στρατιώτες ή αξιωματικοί έγραψαν για τον πόλεμο στο Αλβανικό μέτωπο, αντάρτες τις εμπειρίες της αντίστασης και του εμφυλίου ή αναμνήσεις από φυλακές και εξορίες.

Μέσα στο πλαίσιο αυτής της εποχής κινείται και η ζωή του αφηγητή. Γεννιέται στα τελευταία προπολεμικά χρόνια στη Χελιδόνα, πόλεμο και κατοχή τα ζει ως παιδί στο χωριό, έρχεται ο εμφύλιος και η κάθοδος στο Αργίριο, η απελευθέρωση και η επιστροφή στο χωριό με μετεγκατάσταση στο Μικρό Χωριό και τελικά η κάθοδος στην πρωτεύουσα.

Το κύριο θέμα που αναπτύσσεται στο βιβλίο είναι οι προσπάθειες που κάνει, για να επιζήσει κατ' αρχάς, με νύχια και με δόντια ένας φτωχός επαρχιώτης νέος στη σκληρή αλλά ελπιδοφόρα μεταπολεμική εποχή.

Μέσα από αναμνήσεις που προέρχονται από σαράντα χρόνια ζωής μπορείς να διακρίνεις την αλληλεγγύη, τη σκληρότητα, την ανθρώπινη συναναστροφή, την αισιοδοξία και την ελπίδα.

“Ελπίς τροφός βροτοίς” έλεγαν οι αρχαίοι, δηλαδή η ελπίδα τρέφει τους ανθρώπους, όπως και στην περίπτωση μας θα δει όποιος διαβάσει το βιβλίο την ελπίδα να συντροφεύει και να παρηγορεί τον νέο στις δύσκολες στιγμές με υποσχέσεις μελλοντικής επιτυχίας.

Άλλα εφόδια για την επιτυχημένη τελικά πορεία του ήταν η επιμονή και υπομονή σε συνδυασμό με την αξιοπρέπεια και το φιλότιμο. Αλλά το μεγάλο κίνητρο ήταν η πείνα, η πραγματική πείνα, φριχτότερο τέρας από την οποία δεν υπάρχει, όπως γράφει και ο Αριστοφάνης στο έργο του “Πλούτος”. Εκεί εμφανίζεται η πείνα προσωποποιημένη και τρομάζει τους δύο φίλους που ετοιμάζονται να τη διώξουν για πάντα από την Ελλάδα και να καλέσουν τον Πλούτο να εγκατασταθεί στη χώρα. Η Πείνα από την άλλη προσπαθεί να αποδείξει ότι φτιάχνει καλύτερους άντρες στο σώμα και στο ήθος από τον Πλούτο. Γιατί η ανάγκη και η στέρση κάνει τους ανθρώπους να δουλεύουν αλλά και να σκέφτονται για να τα καταφέρουν, ενώ αν δεν υπήρχε αυτή, κανείς δεν θα είχε κίνητρο να μάθει και να κάνει τίποτε. Ενοείται πάντα, με τίμο τρόπο. Δεν έπεισε βέβαια τους Έλληνες ούτε στο έργο του Αριστοφάνη ούτε μέχρι σήμερα που συνεχίζεται η αρχαία προ-

σπάθεια να εγκατασταθεί ο Πλούτος στη χώρα. Σχετικά με αυτή την πείνα υπάρχουν στο βιβλίο πολλά συγκλονιστικά περιστατικά.

Ένα άλλο αξιοπρόσεκτο σημείο είναι αυτό στο οποίο ο αφηγητής γράφει λίγο πριν φύγει από το χωριό. “Ο τόπος με έδιωχνε. Δεν θα ξαναγυρίσω στο χωριό”. Και πραγματικά η μεγάλη πόλη είναι ο τόπος δράσης και της επιτυχίας του συγγραφέα.

Αυτή η απόφαση έχει σχέση με τη σκληρή και χωρίς ανταπόδοση αγροτική ζωή των ορεινών αλλά και με τις έντονες εικόνες του πολέμου και του εμφυλίου που τις έχετε ζήσει οι περισσότεροι απόψε εδώ, με κατάληξη να αφήσουν οι άνθρωποι τα ορεινά χωριά και να κατέβουν στους κάμπους. Η αλήθεια είναι ότι η κάθοδος έγινε κάπως βίαια αλλά θα μπορούσαμε να πούμε ότι ήταν ένα αναμενόμενο γεγονός.

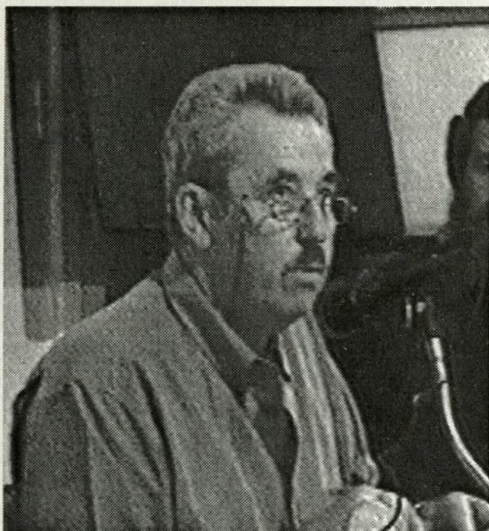
Ο Καποδίστριας αναφέρεται σε αυτό, εκατό χρόνια περίπου πριν, προβλέποντάς το σχεδόν, όταν στην πρώτη περιοδεία που έκανε αφότου ήρθε στην Ελλάδα (1829) για να δει τον τόπο, περπατούσαν με τη συνοδεία του και δύο ημέρες στον κάμπο χωρίς να δούνε άνθρωπο γιατί τόσο ήταν το μέγεθος της καταστροφής από την επανάσταση και τον πόλεμο. Σπίτια γκρεμισμένα, δέντρα κομμένα, σοδειά καμένη, οι άλλοι είχαν μεταλλοχολήσει πως θα γίνει ο τόπος κράτος. Ο Καποδίστριας, όμως, τους είπε: “θα έρθει καιρός που οι Έλληνες θα κατέβουν από τα βουνά που ζούνε από το φόβο των Τούρκων και θα γεμίσουν από χωριά οι πεδιάδες και οι πόλεις ανθρώπους. Δεν θα τα δούμε εγώ και εσείς αλλά οι μεταγενέστερες γενιές”. Όπως και έγινε, οι Έλληνες κατέβηκαν για διάφορους λόγους από τα βουνά γιατί από τα αρχαία χρόνια προτιμούσαν ως τόπο δράσης τις μεγάλες πόλεις. Ήταν, δηλαδή, πολίτες.

Έτσι και ο συγγραφέας μας κατέληξε πολίτης Ταύρου και για να βοηθήσει την υποβαθμισμένη γειτονιά, αφού είχε βάλει κάποια τάξη στα οικονομικά του, ασχολήθηκε κάποια χρόνια με τα κοινά ως δημοτικός σύμβουλος μέχρι να απογοητευθεί και να αποσυρθεί. Σήμερα ιδιωτεύει.

Τελικά, η ζωή του συγγραφέα υπήρξε γεμάτη ποικίλα γεγονότα και μέσα από τις σελίδες του βιβλίου οι μεγαλύτεροι μπορούν να δουν και να αναπολήσουν τις δικές τους, πιθανόν, προσπάθειες την ίδια εποχή και οι νεότεροι να διαπιστώσουν πόσο τυχεροί -ίσως είναι- που σήμερα δεν χρειάζεται να παλέψουν με νύχια και με δόντια, πρώτα για την επιβίωση και ύστερα για την καταξίωση.

Ευχαριστώ

Ο Γιώργος Τσατσαράγκος στην παρουσίαση του βιβλίου του Χρήστου Γιαννακόπουλου με τον τίτλο "Και διηγώντας τα μην κλαις"

Αναντίρρητα την ιστορία ενός λαού δεν τη γράφουν μόνο οι ηγέτες, όποια μορφή εξουσίας και να ασκούν. Ιστορία γράφουν και οι απλοί άνθρωποι, όλοι οι άνθρωποι που ξεπερνώντας τους εαυτούς τους πασχίζουν για κάτι πιο καλό, πιο ανθρώπινο, οδηγώντας την κοινωνία στην πρόοδο και τον πολιτισμό. Ενώ πολλές φορές οι ηγέτες ή "ηγέτες" με λαθεμένες επιλογές και κενόδοξες φιλοδοξίες ενδέχεται να οδηγούν στην κατάρευση και την παρακμή.

Τα λέω αυτά γιατί κάποιοι μεμψίμοιροι μπορεί να σχολιάζουν αρνητικά τη διάθεση του Δερματά, του Γιαννακόπουλου, του Γεωργούλη και του Αυγέρη να καταγράφουν και να δημοσιεύσουν αυτοβιογραφίες. Τα βιβλία τους δεν είναι κατά τη γνώμη μου ματαιόδοξες προσπάθειες αυτοπροβολής. Είναι αντίθετα η προσωπική τους συμβολή στον αγώνα κάθε ανθρώπου να γίνει άνθρωπος και να είναι άνθρωπος. Ακόμη τα απομνημονεύματα και οι εμπειρίες τους είναι ιστορικές πηγές μεγάλης σπουδαιότητας και όλοι οι ιστορικοί προστρέχουν σ' αυτές για να βρουν την αλήθεια, εξετάζοντας όλες τις πλευρές της ιστορικής διαδρομής του ανθρώπου, ακόμη και τις πιο αντιφατικές και αλληλοσυγκρουόμενες.

Μ' αυτές ακριβώς τις σκέψεις μπαίνω στην παρουσίαση του βιβλίου και "Διηγώντας τα μην κλαις"... ένα βιβλίο συμβολή στη γνώση μιας δύσκολης για την ανθρωπότητα και την Ελλάδα εποχής, της εποχής της προκατοχικής, της εποχής της κατοχής και της Εθνικής Αντίστασης, της τόσο παρεξηγημένης στο παρελθόν αλλά και τόσο ηρωικής.

Το βιβλίο του Χρήστου Γιαννακόπουλου, μοναχογιού του "Γιουργούλα", που έφυγε πρόωρα και αναπάντεχα από κοντά μας, σε πολλά σημεία ταυτίζεται με αυτό του Δημήτρη Δερματά. Συγκεκριμένα:

- Η αγάπη των Μικροχωριτών για το χωριό, την πρόοδο, τη δημιουργική δράση.
- Το ενδιαφέρον και η προσφορά των μεταναστών στην ανάπτυξη και την πρόοδο.
- Η αναφορά σε ενδιαφέροντα ή γραφικά πρόσωπα του Μικρού Χωριού.
- Κοινωνικός ρατσισμός και διακρίσεις σε βάρος των γυναικών.
- Τα καταστήματα του Μικρού Χωριού.
- Πόλοι έλξης των Μικροχωριτών: η Λαμία, η Σαλονίκη, η Αθήνα και ο Πειραιάς.
- Τα πανηγύρια, τα γλέντια.
- Ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος, η κατοχή, η πείνα, οι στερήσεις, οι κακουχίες, τα ταξίδια ποδαράδα σε Αιτωλοακαρνανία - Φθιώτιδα - Θεσσαλία για ανεύρεση τροφίμων.
- Η ένταξη στην Εθνική αντίσταση, ο Γοργοπόταμος η μάχη του Μικρού Χωριού και η εκτέλεση των ομήρων, Μεγαλοχωριτών και Μικροχωριτών.
- Το τυπογραφείο του ΕΛΑΣ στο Μικρό Χωριό και η δράση του Δημήτρη Κρίκου.
- Τα Δεκεμβριανά και ο πρόστυχος ρόλος των "συμμάχων" Άγγλων, που χτύπησαν ανηλεώς τους ΕΛΑΣίτες.
- Η συνθήκη της Βάρκιζας και η παράδοση του οπλισμού.
- Η αυτοκτονία του Άρη.

Αυτή η κοινή θεματολογία με μια όμως διαφορετική γλωσσική εκφορά, είναι το φυσικό αποτέλεσμα του γεγονότος ότι όλα αυτά ήταν κοινός παραινισμός για όλους, κοινή εμπειρία μιας

δραματικής περιόδου - και ταυτόχρονα ηρωικής - του εθνικού μας βίου. Έστω κι αν λόγω ηλικίας των βίωσαν διαφορετικά οι διάφορες γενιές.

Πέρα από αυτά τα κοινά ας κάνουμε μιαν απλή αναφορά σε κείνα που περιγράφει ο Χρήστος στο βιβλίο του.

- Ένταξη στην ΟΚΝΕ. Ανήσυχο, επαναστατικό και ανυπόταχτο πνεύμα, κάτι που ταιριάζει στους νέους.

- Οργάνωση των γυναικών στο γυναικείο τμήμα του ΕΛΑΣ με επικεφαλής τη Ναυσικά Φλέγγα.

- Αποστολή στη Θεσσαλία με εντολή της οργάνωσης για προμήθεια τροφίμων. Προσβολή της υγείας του από ελονοσία στην Καρδίτσα, Περιτετειώδης επιστροφή, που “παρατρίχα” να του κοτίσει τη ζωή.

- Συνάντηση με το στρατηγό του ΕΛΑΣ Σαράφη.

- Ένταξη στο αρχηγείο Δομοκού.

- Με τον Περικλή στο αρχηγείο της Φθιώτιδας.

- Αυτομόληση δύο Γερμανών στο αντάρτικο και εκτέλεση του ενός, ονόματι Τέλμαν, που προσπάθησε να ξεφύγει και να γυρίσει στους Γερμανούς.

- Συμμετοχή στην ανατίναξη της γαλαρίας του Κουρνούβου -συγκλονιστική περιγραφή.

- Ανατίναξη τρένου με πυρομαχικά στην Παρνασίδα. Σοβαρές απώλειες των Γερμανών σε στρατιώτες και πυρομαχικά.

- Με πρόταση του Περικλή φοίτηση στη Σχολή αξιωματικών του ΕΛΑΣ στο Πετρούλι των Αγράφων. Γνωριμία με το φλογερό Δεσπότη Ιωακείμ Κοζάνης.

- Επιστροφή στο αρχηγείο της Φθιώτιδας ως ανθρωπολογαγός πια.

- Προσωρινή τοποθέτηση στο αρχηγείο του Κερασόβου και μετά από παράκλησή του επιστροφή στο 42ο Σύνταγμα και την ενεργό δράση.

- Αψιμαχίες στο χωριό Κάφι και καθυστέρηση

των Γερμανών να μπουν στο Καρπενήσι, το οποίο και αποτέφρωσαν αφού οι κάτοικοι το είχαν εγκαταλείψει.

- Ενέδρα στη Μακροκώμη, εξόντωση γερμανικής φάλαγγας και εφοδιασμός με οπλισμό, πυρομαχικά και ρουχισμό.

- Νοσταλγική αναπόληση συναγωνιστών του και φίλων του Μιχάλη του Φαλλή, του Ναπολέοντα Πολύζου και του Γιάννη Μανίκα.

- Το αεροδρόμιο-φάντασμα του ΕΑΜ στη Νευρόπολη.

- Πορεία προς το Βάλτο και την Ήπειρο και σύγκρουση με ομάδες του ΕΔΕΣ στο χωριό Πιστιανά.

- Απροσδόκητη συγκατοίκηση σε νεκρό με δυο νεκρούς αντάρτες, που νόμιζε ότι κοιμόντουσαν.

- Γέφυρα Καλεντίνης. Ενέδρα και εξόντωση ομάδας Γερμανών.

- Μάχη με τους Γερμανούς στην Τριανταφυλλία.

- Αποστολή στη Ναύπακτο. Αποχώρηση Γερμανών στην Πάτρα. Σύλληψη Ράλληδων.

- Μετά την αποχώρηση των στρατευμάτων κατοχής κάθοδος στην Αθήνα.

- Συμφωνία της Βάρκιζας και επιστροφή στη Λαμία, όπου δεν “τον σήκωνε το κλίμα” και επέστρεψε στην Αθήνα.

- Διαγραφή του Άρη από το ΚΚΕ και αυτοκτονία του για να μη συλληφθεί.

- Διώξεις, εξορίες, φυλακίσεις των αγωνιστών της Εθνικής αντίστασης.

“Και διηγώντας τα, μην κλαίς”.

Όταν ο άνθρωπος αγωνίζεται για τη Λευτεριά, το Δίκιο, τα υψηλά ιδανικά όπως η ισότητα και η κοινωνική δικαιοσύνη, η συντριβή των σωμάτων κατοχής, όταν πιστεύει ότι παλεύει για ό,τι αποτελεί ΧΡΕΟΣ του, χαλάει οι κόποι και οι θυσίες.

Δεν κλαίει! Έστω κι αν ματώνει... χαίρεται...

Αυτό το μήνυμα δίνει ο Χρήστος με το βιβλίο του. Ας είναι αιώνια η μνήμη του.

25 χρόνια προσφοράς - Τα “ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ” συμπληρώνουν φέτος τα 25 χρόνια ανελλιπούς έκδοσής τους

Η Αδελφότητά μας γιορτάζει φέτος τα 25 χρόνια (1978-2003) έκδοσης και κυκλοφορίας του περιοδικού μας “ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ”.

Περισσότερα γι’ αυτή την ιστορική γία το περιοδικό μας επέττειο θα γράψουμε στο επόμενο τεύχος του περιοδικού.

Ο Βασ. Τριχιάς στην παρουσίαση του βιβλίου του Αυγέρη Αυγερόπουλου με τον τίτλο "ΓΙΑΤΙ..."

Το Μάιο του 2002 κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Πάραλος το βιβλίο του συμπατριώτη μας Αυγέρη Ι. Αυγερόπουλου με τον τίτλο "ΓΙΑΤΙ... Οδοιπορικό μιας ζωής. ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ".

Το βιβλίο προλογίζει ο πανεπιστημιακός καθηγητής, συγχωριανός μας κ. Κλεομένης Κουτσούκης ο οποίος και το χαρακτηρίζει. Γράφει σχετικά ο κ. Κουτσούκης: "είναι μια αυτοβιογραφία, που ο συγγραφέας της με φυσική και αβίαστη αφηγηματική χάρη σε αιχμαλωτίζει από την πρώτη στιγμή. Όπως ένα μυθιστόρημα με δραματικές εξάρσεις και συγκρούσεις χαρακτήρων, έτσι και αυτή εδώ η αφήγηση σε καθηλώνει και σου δημιουργεί την περιέργεια να μάθεις τι έγινε από κεφάλαιο σε κεφάλαιο... Το "οδοιπορικό μιας ζωής" του Αυγέρη Αυγερόπουλου είναι ταυτόχρονα και το χρονικό μιας εποχής. Ξεκινάει από τη δεκαετία του '20, που βρίσκει τον Αυγέρη να χαίρεται την παλιννόστηση του πατέρα από τη μακρινή Αμερική και φθάνει ως τις μέρες μας, την εποχή μας, που βρίσκει τον ώριμο Αυγέρη προβληματιζόμενο με τις συνέπειες της παγκοσμιοποίησης και την κάμψη των αξιών με τις οποίες αυτός ανατράφηκε και δημιούργησε...".

Το βιβλίο αριθμεί συνολικά 320 σελίδες και είναι χωρισμένο σε 12 κεφάλαια, αφιερώνεται δε σε όλες τις μάνες της Ρούμελης.

Στο Α' κεφ. ο συγγραφέας αναφέρεται στα παιδικά του χρόνια και στη ζωή στο χωριό. Χωρίς περιττά στολίδια με την αμεσότητα της αφήγησής του μας ξεναγεί στην οικογενειακή θalπωρή του πατρικού του σπιτιού στο χωριό Πυρά της Δωρίδος. Παρουσιάζει τις επιδράσεις που δέχτηκε ο ψυχικός του κόσμος, ζώντας κοντά στη μοδίστρα μητέρα και τα αδέρφια του και περιμένοντας υπομονετικά το γυρισμότου ξενιτεμένου πατέρα. Επιδράσεις από τον πονεμένο, το θλιμμένο γλυκό ήχο που είχαν τα τραγούδια της ξενιτειάς που τραγουδούσε η μητέρα του, από τραυματικές εμπειρίες και τις δυσκολίες της ζωής, από την αγροτοποικιλική ζωή, από το μεγαλείο της φύσης την αρμονία της οποίας συλλαμβάνει και μας δίνει με αδρές πινελιές, από το γάμο και την οικογένεια, από τις κοινωνικές συμπεριφορές της εποχής του, από τις συμβουλές του πατέρα και το πρότυπο του δασκάλου.

Το 2ο Κεφάλαιο έχει τον τίτλο "ΣΤΗ ΛΑΜΙΑ".

Η Λαμία θα αποτελέσει ένα μεγάλο σταθμό στη ζωή του Αυγέρη αφού είναι ο χώρος της πρώτης του μαθητείας στη δουλειά της ζωής του. Εκεί μας μεταφέρει, ύστερα από τα αγνά τοπία της Ρούμελης στα συνεργεία αυτοκινητών. Η έμφυτη αυτοπεποίθηση, η αρετή της άμιλλας που υπάρχει μέσα του, η σβελτάδα και η επιδεξιότητά του, η ανασκόπηση της καθημερινής δουλειάς του κάθε βράδυ αλλά και ο μαστρο-Γιώργης άνθρωπος ωραίος, νέος, χριστιανός, ανοιχτός στην πρόοδο και την προκοπή, με την εμπειρία του θα τον βοηθήσουν ν' ανέβει, γρήγορα, τα σκαλιά, να γίνει εφευρέτης και να σταδιοδρομήσει επαγγελματικά.

Εκεί κανόνες της ζωής του έχουν γίνει το ήθος, η τιμιότητα, η αγάπη και ο σεβασμός στους συνανθρώπους του, η συνέπεια.

Το 3ο Κεφάλαιο τιτλοφορείται "ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ".

Παρόλο που στη Λαμία η ζωή του Αυγέρη ήταν όμορφη, αρμονική, χωρίς προβλήματα έχοντας

μέσα του σφοδρή την επιθυμία για μεγαλύτερη εξέλιξη αφού πρώτα πήρε την έγκριση του αφεντικού του αποφασίζει να φύγει. Στην Αθήνα όπου θα εγκατασταθεί, εργάζεται και εκεί σε συνεργείο αυτοκινήτων. Αξιοποιεί τον ελεύθερο χρόνο του, που τώρα είναι πολύς, για να καλλιεργηθεί και να μάθει χορούς. Επισκέπτεται συχνά το γραφικό προπολεμικά προάστειο της Κηφισιάς που με την ομορφιά του τον συνεπαίρνει και τον αιχμαλωτίζει. Με τη δυνατή του πέννα ζωντανεύει εικόνες της παλιάς ρομαντικής Αθήνας.

Στο 4ο Κεφάλαιο με τον τίτλο “Η ΘΗΤΕΙΑ” εκθέτει τη ζωή του ως στρατιώτης. Στο στρατό όπου παρουσιάστηκε για να υπηρετήσει τη θητεία του γρήγορα ξεχώρισε με το απαράμιλλο ήθος του, το σεβασμό, τη στρωμένη γλώσσα, τη σπιρτόζικη συμπεριφορά, την εξυπνάδα και τις άφραστες ικανότητές του. Στο συνεργείο του στρατού όπου τοποθετήθηκε ως τεχνικός γρήγορα ανέτρεψε το προτόγγο σύστημα επισκευής που επικρατούσε και καθιερώθηκε και εδώ πρώτος όχι δεύτερος. Η προσφορά του είναι πολύτιμη και εκτιμάται όπου κι αν βρίσκεται. Και στη στρατιωτική του ζωή ο Αυγέρης εφαρμόζει το “γηράσκω αεί διδασκόμενος” του Σωκράτη. Διδάσκει, προσφέρει αλλά και διδάσκεται.

Κεφάλαιο 5 Πολίτης - Ένα μικρό “διάλειμμα”.

Στις 2 Απριλίου 1940 απολύεται από το στρατό. Επισκέπτεται τους γονείς του στο χωριό και στη συνέχεια μεταβαίνει στην Αθήνα όπου εργάζεται και πάλι και αποκτά οικονομική ευρωστία. Φίλοι του του προτείνουν να ξηνητευτεί στην Αμερική και να λύσει το πρόβλημα της ζωής του αποφεύγοντας τον πόλεμο που ολοένα πλησιάζει.

Εκείνος δίνει γρήγορα την απάντηση στο δίλημμα. Το χρέος του είναι να εκτελέσει το καθήκον προς την πατρίδα.

Κεφάλαιο 6 Το ΕΠΟΣ ΤΟΥ '40.

Πόλεμος. Το νέο μεταδόθηκε αστραπιαία. Εισβολή των Ιταλών στα ελληνικά εδάφη. Ο λαός ξεσηκώνεται. Κηρύσσεται επιστράτευση.

Ο Αυγέρης φτάνει στον Τύρναβο στο υγειονομικό και από εκεί στην Κοζάνη - Τσοτήλι - Πεντάλοφο, στο 42 σύνταγμα Ευζώνων. Ένα γιατί φωλιάζει στην ψυχή του όταν διαπιστώνει ότι στα προκεχωρημένα φυλάκια οι στρατιώτες μας είναι γυμνοί, χωρίς οπλισμό και αισθάνονται ορφανοί και προδομένοι. Δύναμη και κουράγιο παίρνουν από την αυταπάρνηση των γυναικών της Ηλείου που έρχονται να καλύψουν το κενό. Η προσφορά του Αυγέρη στους τραυματίες που μεταφέρονται

από την Πρεμετή είναι μεγάλη. Οι ελληνικές δυνάμεις προελαύνουν και ο πόλεμος μεταφέρεται στο Αλβανικό έδαφος. Ο Αυγέρης τραυματίζεται το Δεκέμβριο του 1940 στην Πρεμετή ύστερα από το βομβαρδισμό των Ιταλών του Ελλ. νοσοκομείου και νοσηλεύεται στην Αθήνα. Στις 5/2/41 παρουσιάζεται και πάλι στο νοσοκομείο Λάρισας και φεύγει οικειοθελώς για το μέτωπο όπου φτάνοντας γίνεται δεκτός με ιδιαίτερη χαρά και προσφέρει και πάλι τις υπηρεσίες του. Σε λίγο, όμως, η επέλαση των Γερμανών και η συνθηκολόγηση της τότε κυβέρνησης μαζί τους θα τον αναγκάσει να επιστρέψει στο χωριό του γεμάτος απογοήτευση, πίκρα και θλίψη για τη συμφορά της πατρίδας του.

Κεφάλαιο 7 Η περίοδος της ΚΑΤΟΧΗΣ

Η ανάγκη της επιβίωσης οδηγεί όλους στη σκληρή δουλειά για να διορθωθούν τα συντρίμια και οι καταστροφές που άφησε πίσω του ο πόλεμος. Ο Αυγέρης πρωτοστατεί και πάλι, στήριζει τους δικούς του, τους συγχωριανούς του, φτιάχνει ραδιοφωνικό σταθμό, ενημερώνει για τα πολεμικά γεγονότα και την κατάσταση που επικρατεί σε όλα τα γύρω χωριά. Ο Νικηφόρος και ο Καλλίας τον εντοπίζουν. Αρχίζει η οργάνωση του ξεσηκωμού για τη λευτεριά της πατρίδας.

Κεφάλαιο 8 ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Ο ξεσηκωμός για τη λευτεριά γιγαντώνεται. Η οδύνη της υποχώρησης και της συνθηκολόγησης δίνει τη θέση της στην ανάταση ψυχής. Ένας αέρας αλλιώτικος άρχισε να φυσάει. Ο Αυγέρης συμμετέχει. Ρίχνεται πάλι στον Αγώνα για να προσφέρει ό,τι πολυτιμότερο υπάρχει στην τεχνογνωσία και το χρειάζεται η Εθνική αντίσταση. Πονάει η ψυχή του για το διχασμό που επιχειρούν να ενσπεύρουν οι Άγγλοι. Όλοι όσοι προσπάθησαν να βλάψουν τον αγώνα γίνονται γρήγορα αντιληπτοί. Το κακό χτυπιέται στη ρίζα του. Ο Αυγέρης τραυματίζεται δεύτερη φορά στη μάχη της Παύλιανης σοβαρά. Νοσηλεύεται στο Δημοτικό Σχολείο (που έχει μεταβληθεί σε νοσοκομείο) του Μεγάλου Χωριού. Η παλλαϊκή συμμετοχή στον αγώνα είναι συγκινητική. Οι κάτοικοι, άντρες και γυναίκες του συμπαραστέκονται. “Τι να πεις γι’ αυτές τις μάνες αρκεί άραγε μόνο η ευγνωμοσύνη; έγιναν όλες μάνες μου για όλη μου τη ζωή θα τις ευγνωμονώ όσο ζω” (σελ. 163). Και εδώ ο Αυγέρης θα αξιοποιήσει τις γνώσεις του. Θα μεταφέρει από το χωριό του το ραδιόφωνο και θα το θέσει στην υπηρεσία του νοσοκομείου, θα ηλεκτροφωτίσει το νοσοκομείο, θα το εφο-

διάσει με τρόφιμα.

Σε λίγο, ωστόσο, το ωραιότερο ιδανικό, η λευτεριά της πατρίδας, πληγώνεται ανεπανόρθωτα. Οι Άγγλοι αναμειγνύονται στα εσωτερικά μας. Πίκρα των αγνών αγωνιστών. Η πίστη τους στον αγώνα τους κάνει να αναζητούν τρόπους και να αξιοποιούν κάθε τι για τον ποθούμενο σκοπό.

Κεφάλαιο 9. Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ, Ο ΕΜΦΥΛΙΟΣ, Η ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΖΩΗ, ΤΟ ΑΝΕΞΟΦΛΗΤΟ ΧΡΕΟΣ τον απασχολούν στα τελευταία Κεφάλαια.

Ο Αυγέρης μετά την αποχώρηση των Γερμανών επιστρέφει ξανά στο συνεργείο των αυτοκινητών στη Λαμία. Υπάρχει όμως το κνηρητό της Ασφάλειας που θα τον οδηγήσει κι αυτόν στα βασανιστήρια της Γυάρου.

Όταν αυτά τελειώνουν έρχεται η χαρά της δημιουργίας πάλι στο συνεργείο αυτοκινητών. Όπως γράφει ο κ. Κλ. Κουτσούκης “Εκεί διακρίνεται όχι μόνο για την τεχνογνωσία και την ευρηματικότητά του αλλά και την αφιλοκέρδειά του”. Σε μερικούς επιπόλαιους φαντάζει σαν “το βλαχόπουλο που είναι καλός τεχνίτης αλλά δεν ξέρει να βγάξει λεφτά”. Και αυτό γιατί στον Αυγερόπουλο προέχει η ανθρωπινή σχέση, το γνήσιο αίθημα, η ανθρωπινή ζεστασιά.

Γίνεται ο ασυναγώνιστος, ο πρώτος σε ό,τι καταπνάνεται από τα μικρά του χρόνια. Ποτέ δεύτερος!

Με σύστημα, οργάνωση, αποτελεσματικότητα τελειοποιεί ό,τι αναλαμβάνει να φτιάξει. Έτσι, η διάκριση και η υπεροχή ολοκληρώνουν κάθε του εγχείρημα. Μέχρι σήμερα αυτό το αστέρι του Αυγέρη δε λάτρευσε το δρόμο του.

Εντύχησε να έχει στη ζωή του φωτεινά παραδείγματα που σφράγισαν τη μετέπειτα εξέλιξή του. Τα πρόσωπα αυτά θυμάται και μνημονεύει με ευγνωμοσύνη, δείγμα του ψυχικού του μεγαλείου. Ο πατέρας, η μητέρα, ο δάσκαλος Αργυρόπουλος, ο μαστρο-Γιώργης, ο λοχαγός Καλογερόπουλος, στην Αντίσταση ηρωικές μορφές όπως του Άρη, του Νικηφόρου του Καλλιά, άλλων συντρόφων του. Χαροκαμένες μονάδες της Ρούμελης, που τον πόνεσαν και δάκρυσαν και προσεχίθησαν γι' αυτόν, ο στρατηγός Αλεξίου και άλλα πρόσωπα που άγγιξαν την ψυχή του παρελθόντων τώρα στις ατοβιογραφικές του ενθυμήσεις και παίρνουν μια περίοπτη θέση στο πάνθεο του δικού του ψυχικού μεγαλείου. Μας δίνει ακόμη, πειστικά περιγραφές ιστορικών γεγονότων που τάζησε μόνος του ή μαζί με άλλους.

Από τις περιγραφές αυτές διαφαίνεται το ήθος

του, η ανωτερότητα και η ευγένεια της ψυχής του. Είναι τα προσωπικά του βιώματα που ακόμη και μέσα στις αναποδιές της ζωής του χαλυβδώνουν τη θέλησή του για υπέρβαση του κακού και πραγματοποίηση του καλού.

Όποιος γνωρίζει τον Αυγέρη Ι. Αυγερόπουλο βλέπει διαχρονικά τον ίδιο άνθρωπο απαράλλαχτο, βλέπει στο πρόσωπό του τον έντιμο συνεργάτη, τον αλτρούιστή, τον ανιδιοτελή φίλο, τον κοινωνικό άνθρωπο με την αληθινή σημασία του όρου. Αυτόν που σκέπτεται το συνάνθρωπο, την πατρίδα του την Ελλάδα. Δονείται από τις παγκόσμιες αξίες και ιδεώδη, που όταν αυτά κλονίζονται τον προβληματίζουν. Για τη διαφύλαξη και προστασία τους είναι έτοιμος πάλι ν' αγωνιστεί.

Για ένα τέτοιο προβληματιζόμενο άνθρωπο δεν είναι τυχαίο ότι το βιβλίο του πλημμυρίζει από αδιάκοπα “γιατί” που σε κάθε κεφάλαιο το ένα διαδέχεται το άλλο! Είναι το γιατί της έκρηξης των πολέμων, είναι το γιατί της εμφύλιας σύρραξης, είναι το γιατί του πολιτικού και κοινωνικού κατατρογμού μετά την Αντίσταση, τα γιατί του μίσους, της ζήλειας και της συκοφαντίας, του ψεύδους και της απάτης. Είναι τα γιατί της απανθρωπιάς και της κοινωνικής αδικίας..., μια σειρά αμείλικτα “γιατί”.

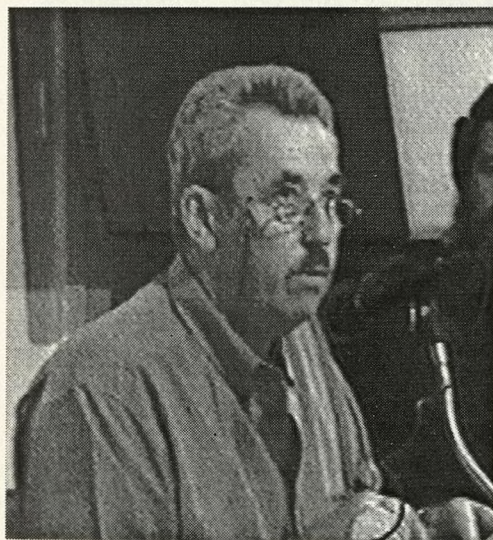
Η δική του απάντηση δόθηκε και δίνεται ακόμα μέσα από το προσωπικό του παράδειγμα κοινωνικής του προσφοράς. Αυτή η υποδειγματική του συμπεριφορά, θητεία μιας ολόκληρης ζωής διδάσκει, νουθετεί και σηματοδοτεί ένα δρόμο συνέπειας, υπευθυνότητας, αφοσίωσης σε γνήσια κοινωνικά ιδεώδη για τα οποία δεν σταματά να παλεύει.

Το έργο αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα προφορικού λόγου απ' το οποίο πηγάζει η αυθόρμητη γνήσια λαϊκή έκφραση. Πιο συγκεκριμένα η λαϊκή γλώσσα ζωντανεύει μέσα απ' την πυκνότητα και τη λιτότητα του προφορικού λόγου. Η λιτότητα εξασφαλίζεται από το δωρικό χαρακτήρα της αφήγησης. Ο λόγος είναι μικροπερίοδος, παρατακτικός, απαλλαγμένος από σχήματα λόγου και ωραιοποιημένες εκφράσεις. Οι λέξεις χρησιμοποιούνται στην κυριολεξία τους γυμνές, φυσικές, διευκολύνοντας την άμεση μετάδοση “πληροφοριών”. Ακόμα και στα σημεία που υπάρχει συναισθηματική κλιμάκωση και κορυφή, ο συγγραφέας δεν παρασύρεται αλλά διατηρεί τη λιτή του έκφραση. Επιπλέον, το απλό, λιτό, ανεπιτήδευτο ύφος καθώς και ο τρόπος έκφρασης αποτελούν ένα πειστικό δείγμα “μακρυγαννισμού”.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Ο κ. Γ. Τσατσαράγκος στην παρουσίαση του βιβλίου του Δ. Δερματά με τον τίτλο "Ιστορικές μνήμες και προσωπικές αναμνήσεις"

Θεωρώ τιμητική την ευκαιρία που μου δόθηκε να παρουσιάσω το πόνημα του αγαπητού και ταυτόχρονα σεβαστού Δημήτρη Δερματά με τον τίτλο "Ιστορικές Μνήμες και Προσωπικές αναμνήσεις". Ακόμη-ακόμη και εξόφληση χρέους προς ένα άνθρωπο που μας στάθηκε στήριγμα στα πενήντα μετεμφυλιοπολεμικά χρόνια που τα χαρακτηρίζει το μίσος και οι διώξεις, σκληρό κατάλοιπο του αδελφοκτόνου εμφύλιου πολέμου. Μέσα από την καρδιά μου σήμερα του εκφράζω δημόσια τις ευχαριστίες μου και τη βαθειά εκτίμησή μου.

Το να παρουσιάσει κανείς ένα βιβλίο 506 σελίδων με μικρά μάλιστα γράμματα μέσα σε περιορισμένο χρόνο είναι ένα δύσκολο εγχείρημα, όταν μάλιστα η δομή είναι τέτοια, χωρίς κεφάλαια και θεματολόγιο, χωρίς καν πίνακα περιεχομένων. Τι να σταχυολογήσει κανείς και που να σταθεί περισσότερο. Πώς να ξεκινήσει και που να καταλήξει χωρίς να αδικήσει το συγγραφέα, αλλά να δώσει με συντομία την ουσία του συγγράμματος!...

Κατ' αρχήν η γλώσσα είναι απλή και σταράτη, όπως απλή είναι η αλήθεια. Καθαρή δημόδης εκφορά με πλούσια χρήση της τοπικής διαλέκτου.

Παρότι δε διεκδικεί λογοτεχνική αναγνώριση ο λόγος είναι μεστός, χεμαρρώδης, ειλικρινής και οι παρεχόμενες πληροφορίες πυκνές και ανάκατες με μεγάλο πραγματικά ενδιαφέρον. Κατά την προσωπική μας εκτίμηση θα μπορούσε θαυμάσια να αποτελέσει τη βάση για ένα πολύ ενδιαφέρον σενάριο κινηματογραφικού ή τηλεοπτικού έργου, που θα καθήλωνε τους θεατές. Η κινηματογραφική εναλλαγή θεμάτων, η δράση, το δράμα, το ευτράπελο, ο έρωτας, το όραμα, το όνειρο, η επιτυχία, η αποτυχία, ο θρίαμβος και η έξαρση, η απογοήτευση και η κατάρρευση σε μια διαρκή εναλλαγή.

Τεχνικά το βιβλίο διαιρείται σε τέσσερα μέρη. Για την όσο το δυνατό πληρέστερη παρουσίασή του θα το χωρίσω στις εξής θεματικές ενότητες:

1. Λαογραφικά - Ανθρωπολογικά θέματα
2. Κοινωνικά θέματα - Πολιτιστικά θέματα
3. Ιστορικά θέματα
4. Πολιτικά θέματα και
5. Προσωπική ζωή και δράση.

"Αποφάσισα και κάνω μια προσπάθεια να καταγράψω αυτά που είδα που άκουσα στην πολυτάραχη εποχή που έτυχε να γεννηθώ και να ζήσω" γράφει στον πρόλογό του. Πράγματι, το ντόζω αυτό, είδε και άκουσε και έζησε πολύ πιο πολλά από όσα θα μπορούσε ένας μέσος άνθρωπος. Ο Δημήτρης ο Δερματάς του μπάριμπα-Σπύρου, υπήρξε και είναι μια ξεχωριστή περίπτωση ανθρώπου. Έζησε τα γεγονότα που περιγράφει. Προσπάθησε να παρέμβει και να αλλάξει τη ροή τους. Δεν ήταν φύλλο και φτερό στον άνεμο. Δεν έχει τόση σημασία αν συμφωνεί ή διαφωνεί κανείς με ό,τι έκανε και ό,τι λέει. Σημασία έχει το ότι ήταν μέσα στη ζωή και όχι στο περιθώριό της.

Θεματική ενότητα 1η Λαογραφία - Ανθρωπολογία.

Οι λαογραφικές πληροφορίες είναι πλουσιότερες. Για να μην επεκταθώ πολύ απλά θα τις αναφέρω.

- Καθαριότητα-μπουγάδα με χρήση αλυσίδας ή αλυσίβας.

- Ονοματοθεσία - βάπτισμα και το εθιμικό τυπικό.

- Κηδεία και τα σχετικά με αυτήν έθιμα του χωριού.

Εδώ θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ στην συγκλονιστική περιγραφή του θανάτου της μητέρας του μόλις 28 χρόνων και να παραθέσω ένα μικρό απόσπασμα “Εγώ κύλισα στα σίδερα του παράθυρου. Από κει φαινότανε το νεκροταφείο και από κει φώναζα τη μάνα μου που τη θάβανε. Από κει τη φώναζα και την άλλη μέρα και τις άλλες μέρες... έτρεχα ως το νεκροταφείο... έπεφτα στο χώμα στον τάφο της μάνας μου παρακαλώντας τη να βγει και γιατί μας άφησε”...

- Γάμος και σχετικά έθιμα. Ο γάμος κεντρικό σημείο αναφοράς στη ζωή του χωριού. Το συνοικέσιο.

- Ξεφλουδίσματα - αλώνισμα.

- Τρύγος.

- Γιορτάσια και διακρίσεις αντρών γυναικών ενήλικων και παιδιών.

- Πανηγύρια του χωριού, χοροί και ευτράπελα συμβάντα. Καφεντζούδες και χαρτορίχτρες.

Και οι ανθρωπολογικοί ενδιαφέροντος πληροφορίες είναι πολλές και αξιόλογες. Ενδεικτικά αναφέρω.

- Την περιγραφή του νοικοκυριού (σπίτι, καμπίνες, θέρμανση, σταύλος).

- Το διατολόγιο του φτωχού. (μπομπότα, φασουλάδα, κλωσοτύρι, κάποιες φορές τηγανισμένα αυγά, ζυμαρόπιτες, κολοκυθόπιτες. Κρέας σε γιορτές και πανηγύρια. Το καθάριο ψωμί, όταν βρισκόταν ήταν προσφάι. Άντε να τα πιστέψουν αυτά οι νέοι σήμερα!).

- Πληροφορίες για την οικονομική δραστηριότητα του νοικοκυριού. Οικονομία της σχετικής αυτόρκειας - γεωργία - κτηνοτροφία. Εκτεταμένη οικογένεια.

- Η πληγή της ξενιτιάς.

Ενότητα 2η Κοινωνικά - πολιτιστικά θέματα

Ασφαλώς και όλα τα λαογραφικά θέματα που αναφέρθηκαν πριν έχουν ταυτόχρονα και κοινωνιολογικό ενδιαφέρον, όπως και η οργάνωση της οικονομίας. Προσθέτουμε εδώ τις πληροφορίες για:

- Το θεσμό της προίκας

- τις κοινωνικές συνέπειες της ορφάνιας

- Πληροφορίες για τη σύνθεση του πληθυσμού του χωριού σε συνδυασμό με τη μετανάστευση

- Η θέση των γυναικών στο ναό

- Η ενορία ως κέντρο της ζωής του χωριού και το χτίσιμο του ναού της Μεταμόρφωσης. Ο ρόλος της προσωπικής εργασίας. Οι ιερείς του χωριού.

- Το Σχολείο και η σχολική ζωή. Οι δάσκαλοι, Τα σοβαρά και τα ευτράπελα. Τα παιχνίδια των παιδιών

- Η δημιουργική δράση των Μικροχωριτών

(Οι βρύσες της πλατείας, το ξενοδοχείο και η τουριστική ανάπτυξη του χωριού, ο ηλεκτροφωτισμός ως αποτέλεσμα ατομικής και συλλογικής δράσης).

Πολιτισμικές δραστηριότητες

Πέρα από τα πανηγύρια, τα γιορτάσια, τους γάμους και τις βαπτίσεις, τα ξεφλουδίσματα και τον τρύγο οι νέοι ανέβαζαν με μεγάλη επιτυχία θεατρικές παραστάσεις και θέατρο σκιών (Καραγκιόζης).

3. Ιστορικά θέματα

Το μεγαλύτερο μέρος του βιβλίου. Θέματα τοπικού ενδιαφέροντος, αλλά και γενικού ή ακόμη και παγκόσμιου ενδιαφέροντος ανακλυόμενα και στα τέσσερα μέρη. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η κριτική προσέγγιση των ιστορικών γεγονότων που συντάραξαν την ανθρωπότητα. Κυρίως με βάση την ιδεολογία του. Παγκόσμιος Πόλεμος - Θριάμβος επί των Ιταλών - στη συνέχεια κάρτερηση του Μετώπου με την εισβολή των Γερμανών - Εθνική Αντίσταση - Δεκεμβριανά - Προεμφυλιοπολεμική κατάσταση - Εμφύλιος πόλεμος - Πέτρινα χρόνια μετά τον εμφύλιο αδελφοκτόνο πόλεμο.

Στα θέματα τοπικού ενδιαφέροντος αναφέρουμε:

- Τη μάχη του Μικρού Χωριού

- Τα 13 θύματα που σκότωσαν για αντίποινα οι Ιταλοί καθώς και το θάνατο της Αθηνάς, θείας του συγγραφέα που κάψανε ζωντανή, όταν πυρπόλησαν το σπίτι.

- Πρώτη καταστροφή του χωριού από τους Ιταλούς

- Δεύτερη -σε ότι απόμεινε- από τους Γερμανούς

- Ανοικοδόμηση - ανάπτυξη του χωριού μετά τον πόλεμο ή πιο σωστά τους πολέμους

- Τρίτη καταστροφή το '63 από την κατολίσθηση. Νέα συμφορά - νέα θύματα. Διχόνοια

Ενότητα 4η Πολιτικά θέματα

Είναι κι αυτά διάχτα και στα τέσσερα μέρη του βιβλίου του. Προσεγγίζει τα πολιτικά πράγματα από το 1936 μέχρι σήμερα με εύστοχο κριτικό πνεύμα και προσπαθεί να είναι αντικειμενικός. Τοποθετείται απέναντι στη δικτατορία του Μεταξά, την κυβέρνηση Σοφούλη, την κυβέρνηση του Γεωργίου Παπανδρέου, του Καραμανλή, του Γε-

ωργίου Ράλλη, του Ανδρέα Παπανδρέου και του Σημίτη.

Δε διστάζει να κριτικάρει τον πολιτικό του χώρο (ΚΚΕ), να επισημάνει λάθη σοβαρά, λάθη πολιτικής τακτικής, λάθη απέναντι στο φαινόμενο Άρης Βελουχιώτης. Λέει τα πράγματα όπως τα βλέπει. Χωρίς φόβο, αλλά με πάθος.

Ενότητα 5η Η προσωπική ζωή και δράση του Δημήτρη Σπύρου Δερματά

Για να μη σας τλαιπωρώ πολύ θα προσπαθήσω και εδώ να είμαι σύντομος - επιγραμματικός. Θα κάνω λουπόν μια απλή αναφορά. Τα υπόλοιπα σας συνιστώ να τα διαβάσετε.

- Ορφάνια σε ηλικία 7 χρόνων. Ο πατέρας στην ξενιτιά.

- Σχολική ζωή. Δημοτικό-Σχολαρχείο.

- 15χρονος ξενιτεύεται στη Θεσσαλονίκη.

- Συναναστροφές, εργασία, ερωτικά σκιρτήματα, αγοραίος έρωτας.

- Πρώτες πολιτικές εμπειρίες, συμμετοχή σε διαδηλώσεις, πολιτική μύηση.

- Καλλιτεχνικές ανησυχίες - ζωγραφική.

- Επαγγελματική αναγνώριση-καταξίωση.

- Στρατιωτική ζωή - Επιβολή της δικτατορίας του Μεταξά. Χαφιεδισμός - διώξεις, επιστροφή στο χωριό.

- Επιτυχημένος επιχειρηματίας στη Λαμία. Βαφείο.

- Παγκόσμιος πόλεμος. Επιστράτευση (42 Σύνομα Ευζώνων).

- Μέτωπο - Μάχες - τραυματισμός.

- Κατάρρευση του Μετώπου - επιστροφή στο χωριό - Κατοχή.

- Εθνική Αντίσταση, ένταξη στο ΕΑΜ (Εφεδρικό ΕΛΑΣ) δραστηριοποίηση ενάντια στους κατακτητές.

- Απελευθέρωση - Δεκεμβριανά (συμμετοχή στην πυροβολαρχία στο Περιστέρι).

- Συνθήκη Βάρκιζας - Περιπετειώδης επιστροφή στο χωριό.

- Προεμφυλιακή κατάσταση - Παρακράτος, διώξεις τραμπουκισμοί. Ακύρωσαν μια προσπάθεια επανόδου σε φυσιολογικούς ρυθμούς ζωής (1945-46-47).

- Φυγή από το χωριό για Αθήνα.

- Εμφύλιος πόλεμος - Επιστράτευση - Μακρόνησος.

- Βασανιστήρια και θηριωδίες για εθνική ανάνηψη στα στρατόπεδα της Μακρονήσου.

- Λήξη εμφυλίου πολέμου - Αποστράτευση = Αποφυλάκιση, επιστροφή στο χωριό.

- Προσπάθεια για επαγγελματική αποκατάσταση από την αρχή πάλι. Βαφείο στο Καρπενήσι.

- Ελαιοχρωματιστής - σοβαντζής και δραστηριοποίηση στην οικοδομή.

- Γάμος με τη Σταυρούλα, δημιουργία οικογένειας.

- Η τραγωδία της κατολίσθησης - νέα προσφυγιά.

- Συμμετοχή στην τοπική αυτοδιοίκηση.

- Διχασμός Παλαιοχωριτών - Νεοχωριτών.

- Δικτατορία Συνταγματαρχών 21ης Απριλίου. Νέες εξορίες, φυλακίσεις, τρομοκρατία.

- Ο θάνατος της Ελένης, η νέα τραγωδία που χτύπησε την οικογένεια Δερματά. (Προηγήθηκε και ο θάνατος αγοριού 4 1/2 μηνών). Θα μου επιτρέψετε εδώ να διαβάσω ένα απόσπασμα.

“Όταν κανείς χάνει τους γονείς του, χάνει το στήριγμα, την προστασία, την αγάπη. Αλλά όταν χάνει παιδιά χάνει κάτι απ’ την ψυχή του την ίδια”.

Και κάτι ακόμη σα μνημόσυνο για την Ελένη.

“Θάψαμε τον άγγελό μας στα 22. Στα όσα σχεδίαζε να παντρευτεί. Τώρα παντρεύτηκε το μαύρο χώμα της Αττικής. Όσοι δοκιμάζουν τέτοιους χαμούς νέων ανθρώπων, αυτοί μόνο μπορούν να καταλάβουν τον πόνο και το κενό που φέρνουν τέτοιοι θάνατοι”...

- Άνοιξη στην ψυχή της οικογένειας ο γάμος του Σπύρου με την Αρετή, η γέννηση των παιδιών και ο γάμος της Ρήνας.

Άξιοσημείωτο ότι παρόλες αυτές τις περιπέτειες, τα βασανιστήρια, τις οικογενειακές τραγωδίες ο συγγραφέας δε χάνει το χιούμορ του. Το βιβλίο του διανθίζεται με αναφορά σε πρόσωπα με ιδιαίτερα χαρίσματα. Ακόμη σε καταστάσεις ευπράτελες, πιπεράτες, αφηγήσεις ερωτικών συμβάντων και κωμικοτραγικών καταστάσεων.

Κλείνω την παρουσίαση αυτού του βιβλίου με την ανάγνωση της τελευταίας σελίδας.

“Καιρός να κλείσουμε την διήγησή μου που θέλησα ν’ αφηγηθώ με την φτώχη μου πένα και γνώση. Ο κάθε άνθρωπος της εποχής μου έχει και το δικό του μυθιστόρημα, γιατί τα γεγονότα, όπως παραπάνω τα γράφω απ’ ότι περιήλθαν στην αντίληψή μου, έζησα και έκανα ο ίδιος είναι μόνο ένα δείγμα.

Είναι άλλοι πολλοί που υπόφεραν ακόμα περισσότερο από μένα, είναι χιλιάδες. Εκατομμύρια αυτοί που πρόσφεραν τα πάντα ακόμα και τη ζωή τους, θέλοντας να κάμουν τον κόσμο καλύτερο. Αισθάνεται κανείς αν έχει λίγο φιλότιμο και συ-

νείδηση, δέος και ευγνωμοσύνη και έχει καθήκον να μην προδώσει τους τίμιους και αγνούς αυτούς ανθρώπους που θυσιάστηκαν για κάτι καλύτερο και ανθρωπινότερο.

Τη ζωή μου που την πέρασα στην ταραγμένη αυτή εποχή στους πολέμους, στην αντίσταση, εκτός από τα θύματα που μπορεί να έγιναν από τα ομαδικά πυρά από τα όπλα που υπηρέτησα, έχω την ικανοποίηση ότι κανένα άλλον δεν έβλαψα με την θέλσή μου.”

Μετά τις βιβλιοπαρουσιάσεις ακολούθησε η απονομή του βραβείου στον μαθητή απόφοιτο του λυκείου, από το κληροδότημα της οικογένειας Ζορμπαλά.

Το χρηματικό βραβείο, που δίδεται για πέμπτη συνεχή χρονιά, παρέδωσε ο Αθανάσιος Κουτσούκης στον νεαρό Διονύσιο Μπούρα ο οποίος ευχαρίστησε την οικογένεια Ζορμπαλά για την τιμή.

Στη συνέχεια μίλησε ο Αθανάσιος Κουτσούκης ο οποίος ανέφερε κατ' αρχήν ότι η παρούσα σύναξη δεν είναι συνέλευση αλλά συγκέντρωση και αυτό σημαίνει ότι έχει το χαρακτήρα της ενημέρωσης και όχι της λήψης αποφάσεων. Για τα θέματα που αφορούν το χωριό έκανε έναν απολογισμό τόσο για τη χρονιά που πέρασε όσο και για την τετραετία που τελειώνει, ως πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου, τονίζοντας ότι τα δύο τελευταία χρόνια στο χωριό - τόσο στον παλιό όσο και στον νέο οικισμό - είχαμε αρκετά έργα.

Πιο συγκεκριμένα, το 2001 υπήρξαν στο τεχνικό πρόγραμμα 10 έργα που πραγματοποιήθηκαν όλα και το 2002 προγραμματίστηκαν 15 έργα, ψηφίστηκαν τα 10 και πραγματοποιήθηκαν ήδη τα 4, ενώ έχουν γίνει οι αναθέσεις σε άλλα 4, των οποίων θα αρχίσουν η κατασκευή τους και τα υπόλοιπα θα δημοπρατηθούν και μέχρι το τέλος του χρόνου ή στις αρχές του επόμενου θα κατασκευαστούν. Διευκρίνισε ότι αυτά τα έργα του τεχνικού προγράμματος είναι από τον προϋπολογισμό του δήμου, γιατί υπάρχουν 3 πηγές χρηματοδότησης, τα δημοτικά έργα - αυτά του τεχνικού προγράμματος, από την κρατική επιχορήγηση και από τα έσοδα του δήμου. Π.χ. η ύδρευση ήταν από το έκτακτο πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης ενώ η εσωτερική οδοποιία ήταν δάνειο 300 εκ. δρχ. και για τις δέκα κοινότητες. Για το έργο της ύδρευσης είπε ότι “σχεδόν έχει ολοκληρωθεί και μένουν κάποια ξεχωριστά τμήματα που ελπίζουμε να τελειώσουν και αυτά, και παρ' όλη την αναστάτωση και τις ζημιές που σχεδόν αποκαταστάθηκαν υπάρχουν λίγες εκκρεμότητες που θα πρέπει να αποκαταστήσει ο εργολάβος. Τα έργα οδοποιίας και ασφαλτόστρωσης έχουν τελειώσει

και μένουν μόνο 4 μικρά κομμάτια σε κάποια στενά, που θα γίνουν σύντομα και μετά θα γίνουν ταμειοτροπώσεις σε δρομάκια στον παλιό οικισμό, όπως πάνω απ' την πλατεία, προς το Γούμενο, τον Άη Θανάση, προς το σφαγείο κλπ. και ελπίζουμε μέχρι το τέλος του χρόνου να γίνουν κι αυτά. Ακόμη είναι και τα ιδιωτικά έργα που συμβάλλουν στην ανάπτυξη, όπως οι δωρεές, που στην περίπτωση του Μικρού Χωριού έχουν προσφέρει πάρα πολλά”, αλλά και έργα όπως το νέο ξενοδοχείο “Merses” του Κώστα Τσινιά, που είναι το στολίδι του χωριού”.

Μίλησε ακόμη για την ύδρευση, την αποχέτευση, τα έργα οδοποιίας και τις δυσκολίες που είχε η κατασκευή τους, αλλά και τα προβλήματα που προκύπτουν όπως το φράξιμο της σωλήνας που τροφοδοτεί με νερό το Νέο Δεμάτι. Εξέφρασε ακόμα το παράπονό του για τη συνεργασία του τοπικού συμβουλίου με το δήμο και τους δημοτικούς συμβούλους που προέρχονται από το χωριό μας και την έλλειψη ενημέρωσης για τα θέματα και τις αποφάσεις που συχνά λαμβάνονται αλλά και για τις αυθαιρέσεις που γίνονται κατά καιρούς από ορισμένους συγχωριανούς, σε ζητήματα όπως το νερό.

Το επόμενο θέμα της συνέλευσης ήταν οι ερωτήσεις - παρεμβάσεις για ζητήματα που απασχολούν το χωριό. Ο παπα Νίκος ανέφερε ότι οι επόμενες δύο συνελεύσεις θα πραγματοποιηθούν στην πλατεία του νέου οικισμού γιατί δεν λειτουργούσε το κατάστημα και πρότεινε να γίνει επέκταση του μαγαζιού για να μπορεί να λειτουργεί και το χειμώνα μαζί με ένα κατάστημα πώλησης ειδών λαϊκής τέχνης.

Ο κ. Τσατσαράγκος μίλησε για την ανάγκη διαμόρφωσης του δρόμου κάτω απ' την πλατεία που έχει γεμίσει μπάζα και ο Κλεομένης Κουτσούκης επεσήμανε ότι πρέπει να γίνει ευπρεπισμός του κοινοτικού καταστήματος, που είναι η βιτρίνα του χωριού. Ο Σταύρος Μπάκης χαρακτήρισε ελλιπές το έργο της αποχέτευσης γιατί αφήνει έξω ορισμένα σπίτια.

Παίρνοντας ξανά το λόγο, ο κ. Τσατσαράγκος έθεσε το θέμα ευπρεπισμού της εισόδου του νέου οικισμού, εξέφρασε την άποψη ότι οι δρόμοι στον παλιό οικισμό που ήταν καλντερίμια καταστρέφονται από την ασφαλτόστρωση και πρότεινε ο δρόμος από τα χαλάσματα να ασφαλτοστρωθεί, ενώ ο Κλεομένης Κουτσούκης υπενθύμισε ότι από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 το δασορχείο είχε υποσχεθεί ότι θα έκανε το χώρο της κατολίθησης πάγκο αλλά υπάρχουν πολλά νομικά προβλήματα και ευχήθηκε να ξεπεραστούν ώστε να μη γίνει απλά ένας δρόμος αλλά κάτι ολοκληρωμένο.

Για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα συγκέντρωσης των υδάτων στο χώρο του σχολείου και της εκκλησίας του παλαιού οικισμού, που προέκυψε λόγω της ασφαλτόστρωσης, ο παπα Νίκος πρότεινε να γίνει ένα μεγαλύτερο αυλάκι. Ο κ. Κατραμάδος μίλησε για τη συντήρηση των έργων της αντιπλημμυρικής προστασίας και τόνισε ότι ο καθαρισμός των δρόμων και των αυλακιών από τις πέτρες και τα χώματα πρέπει να γίνεται προγραμματισμένα από το δήμο. Για το δρόμο νέου παλαιού οικισμού η συντήρηση είναι ανύπαρκτη και χαρακτήρισε άκρως επικίνδυνες τις καθιζήσεις του δρόμου στους Αγίους Αποστόλους, στη σπάνη του Ζήσιμου και στην Αγία Αικατερίνη και πρότεινε την ανακατασκευή και διαπλάτυνση του δρόμου γιατί δεν μπορεί πια να εξυπηρετήσει τους κατοίκους και τους επισκέπτες του χωριού.

Ανέφερε ότι στο νέο οικισμό παρ' όλο που κατασκευάστηκε χώρος στάθμευσης, τα παρκαρισμένα οχήματα του ξενοδοχείου κλείνουν συχνά το δρόμο και μίλησε ακόμη για τη διευθέτηση των μπαζών που ρίχνονται στα χαλάσματα ώστε να διαπλάτυνθεί ο δρόμος. Τέλος ευχαρίστησε τον Τάσο Φλέγγα για την καθημερινή επίβλεψη του στην κατασκευή του δικτύου ύδρευσης που επέβλεπε κατά τη διάρκεια της κατασκευής του.

Ο διάλογος συνεχίστηκε για διάφορα θέματα που απασχολούν το χωριό μας και δόθηκαν οι απαραίτητες διευκρινήσεις τόσο από τον πρόεδρο του τοπικού συμβουλίου όσο και από τον δήμαρχο, κλείνοντας τις εργασίες, ο προεδρεύων Κλεομένης Κουτσούκης ευχαρίστησε τους συμμετέχοντες για την παρουσία τους και προανήγγειλε τη συνεστίαση η οποία πραγματοποιήθηκε στην πλατεία.

ΔΗΜ. Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ Εκδόσεις βιβλίων
Κύριο Θανάση Κεράνη
Πρόεδρο Αδελφότητας Μικροχωριτών
Μικρό Χωριό Ευρυτανίας

Αθήνα 23 Δεκεμβρίου 2002

Αγαπητέ κύριε Κεράνη

Με πρόσκληση της οργανωτικής επιτροπής του Συμποσίου για τα 60 χρόνια μνήμης από τη μάχη του Μικρού Χωριού και τη θυσία των 13 εθνομαρτύρων, συμμετείχα σε αυτό και θέλω να σας ευχαριστήσω.

Στις τρεις μέρες με τις ιστορικές και εμπεριστατωμένες εισηγήσεις όλων των ομιλητών έφεραν στη μνήμη όλων μας την ηρωική θυσία των 13 αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης και τους αγώνες των Ελλήνων εναντίον των δυνάμεων κατοχής αλλά και την προσφορά του Μικρού και του Μεγάλου Χωριού στην Εθνική Αντίσταση.

Η τιμή ανήκει στην οργανωτική Επιτροπή αλλά και σε όλους όσοι εργάστηκαν για την επιτυχία του Συμποσίου που συνετέλεσε να γνωρίσουν οι νεότεροι τη θυσία του Ελληνικού λαού και ιδιαίτερα των αγροτών στο μεγάλο αγώνα εναντίον της τυραννίας και του σκοταδισμού.

Σας συγχαίρω για ό,τι έχετε διατηρήσει στο Μουσείο του Μικρού Χωριού για να θυμούνται οι νεότεροι και προσφέρω στη βιβλιοθήκη σας βιβλία των εκδόσεών μας που θα βοηθήσουν τους κατοίκους του ηρωικού χωριού για μόρφωση και παιδεία.

Εύχομαι ειρηνικό και ευτυχισμένο το νέο έτος 2003 για τη χώρα μας και για όλο τον κόσμο.

Με πολλή εκτίμηση

Δ.Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 1941-1944 "ΕΔΕΣ"
ΓΛΑΔΣΤΩΝΟΣ 8 ΑΘΗΝΑ (106 77) ΤΗΛ. 3843990-3827884

Αθήνα 21 Δεκεμβρίου 2002

Προς την Αδελφότητα Μικροχωριτών Νομού Ευρυτανίας
Κύριοι,

Μαζί με τις ευχές μας, παρακαλούμε να δεχθείτε τα συγχαρητήριά μας, για την επιτυχή εκδήλωση στο Μικρό και Μεγάλο Χωριό στις 13-14 και 15 Δεκεμβρίου 2002, για τους 13 εθνομάρτυρες που εκτελέστηκαν στις 24 Δεκεμβρίου 1942, από τους κατακτητές, για την Φιλιάτην μας Πατρίδα, καθώς και τις ευχαριστίες μας, για την άψογη φιλοξενία που μας προσφέρατε.

Με Αντιστασιακούς χαιρετισμούς

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Μετά τη συνέλευση ακολουθεί το σχετικό φαγοπότι στο κέντρο της πλατείας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΝΟΜΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Καρπενήσι 26-5-2002

Υπόμνημα του Προέδρου κ. Δημήτρη Καρατσίκη

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Με την ιδιότητα του Προέδρου της Τ.Ε.Δ.Κ. Ν. Ευρυτανίας, διερμηνεύοντας και τα αισθήματα των μελών του Δ.Σ. και όλων των αιρετών εκπροσώπων της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Νομού μας, σας καλωσορίζω στην όμορφη Ευρυτανία μας, τόσο εσάς προσωπικά, όσο και τους συνεργάτες σας.

Η σημερινή σας επίσκεψη αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για τον Ευρυτανικό Λαό, σας δίνει δε την ευκαιρία να θαυμάσετε και να απολαύσετε τις ομορφιές του τόπου μας, να γνωρίσετε όμως και τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει και να δρομολογήσετε την επίλυσή τους.

Επισκέπτεστε σήμερα μια περιοχή απείρου φυσικού κάλλους, που, δυστυχώς, μαστίζεται από ανεργία - κυρίως μετά το κλείσιμο των δύο εργοστασίων της Πειραιϊκής Πατραϊκής και της ΔΑΒΙΕ- και που, σχεδόν, μοναδική προϋπόθεση για την επιβίωσή της είναι η τουριστική της ανάπτυξη. Για να σας καταδείξω το μέγεθος του προβλήματος της ανεργίας, σας γνωρίζω, ότι για 14 θέσεις εθελοντών δασοπυροσβεστών με 5μηνη σύμβαση, υπέβαλλαν πρόσφατα αιτήσεις εκατοντάδες άνεργοι νέοι.

Η τουριστική όμως ανάπτυξη προϋποθέτει την προώθηση βασικών έργων υποδομής, κυρίως στον τομέα των μεταφορών και ειδικότερα του οδικού δικτύου. Δεν επιτρέπεται σήμερα, στο 2002, με τη χώρα μας ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να υπάρχουν ολόκληρες περιοχές στο Νομό μας που να διασχίζονται από χωματόδρομους, όπως ο Δήμος Αγράφων, δεν επιτρέπεται, Δημοτικά Διαμερίσματα να μην μπορούν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους λόγω αδιάνοιχτων δρόμων.

Η Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση βρέθηκε απροετοίμαστη στην μεγάλη διοικητική τομή του '97, με την εφαρμογή του Προγράμματος "Ι. Καποδίστριας". Οι νέοι Δήμοι του Νομού μας προήλθαν από συνένωση φτώχειας, με ανύπαρκτη υποδομή και χωρίς τεχνική στήριξη, όχι μόνο σε επίπεδο Δήμων αλλά και σε επίπεδο Νομού. Το ΕΠΤΑ, η περίφημη "πρόικα του Καποδίστρια" απογοήτευσε τους αιρετούς, ενώ οι Καποδιστριακοί επιστήμονες που επιβλήθηκαν, δεν μπόρεσαν να προσφέρουν πολλά, είτε λόγω ακατάλληλης ειδικότητας, είτε λόγω παραίτησής τους από τους Δήμους και διορισμού τους σε άλλες Υπηρεσίες μετά από επιτυχή συμμετοχή σε άλλους διαγωνισμούς του Α.Σ.Ε.Π.

Μ' αυτή την εικόνα που σας περιέγραψα, πως θα μπορέσουν οι Δήμοι να παίζουν των αναπτυξιακό τους ρόλο; Πως μπορούμε να μιλάμε για ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη; Σε ποιο βαθμό ο απλός πολίτης της υπαίθρου, ο Ευρυτάνας, θα γίνει αποδέκτης και χρήστης των μεγάλων δημοσίων παρεμβάσεων από τους διπλάσιους πόρους του Γ' Κ.Π.Σ.; Πόσο έτοιμη βρέθηκε η Αυτοδιοίκηση ν' ανταποκριθεί επαρκώς σ' αυτές τις νέες απαιτήσεις; Δεν βιώνουμε, εδώ και δυο χρόνια περίπου, ένα συνεχόμενο σοκ σε σχέση με τις πολύπλοκες διαδικασίες των εφαρμοστικών διατάξεων του Γ' Κ.Π.Σ.;

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Η ζοφερή σημερινή εικόνα του Νομού μας μπορεί να ανατραπεί με την επίλυση των βασικών προβλημάτων που συνοπτικά σας καταγράφω στη συνέχεια και για την οποία, καθοριστικό ρόλο, θα παίξει η προσωπική σας παρέμβαση και το ενδιαφέρον.

- Επαναλειτούργια του εργοστασίου της Πειραιϊκής Πατραϊκής και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας,

- Υπαγωγή του Νομού Ευρυτανίας στα κίνητρα της Δ' Ζώνης του Αναπτυξιακού Νόμου.

- Άμεση λύση στο πρόβλημα της ανατολικής πρόσβασης της σήραγγας Τυμφρηστού και

χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς πόρους, καθότι αποτελεί τμήμα του εγκάρσιου εθνικού οδικού άξονα Λαμίας - Καρπενησίου - Αγγρινίου, χαρακτηρισμένου ως Διευρωπαϊκού Δικτύου Β' κατηγορίας.

- Ολοκλήρωση του Παραμεγδόβιου δρόμου, έργου αναπτυξιακής αλλά και στρατηγικής σημασίας, που θα συνδέσει την Αιτωλοακαρνανία και την Ευρυτανία με τον Νομό Καρδίτσας.

- Οδικός άξονας των Αγράφων και σύνδεσή του με τη Λίμνη Πλαστήρα.

- Αξιοποίηση της Λίμνης Κρεμαστών.

- Προώθηση και υλοποίηση των προγραμμάτων ανάπτυξης των Ορεινών Όγκων.

- Προκήρυξη του άξονα 7 του προγράμματος Ανασυγκρότησης της Υπαίθρου 2000-2006.

- Άμεση έγκριση χρηματοδότησης του υπολοίπου 50% του ΕΠΤΑ των Δήμων και ανακατανομή των ΚΑΠ και ΣΑΤΑ υπέρ των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, για ισόρροπη ανάπτυξη.

- Κίνητρα για την στελέχωση των Υπηρεσιών των ΟΤΑ και των άλλων Δημοσίων Υπηρεσιών των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, κυρίως με επιστημονικό προσωπικό.

- Ενέργειες για τον αποχαρκτηρισμό των 35 κατολισθανόντων οικισμών του Νομού μας.

- Υλοποίηση των έργων που ψηφίστηκαν από το Νομαρχιακό Συμβούλιο και τους Δήμους του Νομού μας, από πόρους του Γ' Κ.Π.Σ.

- Διατήρηση της Διοικητικής Αυτοτέλειας του Νομού μας.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

θεωρώντας ότι ο τόπος μας αξίζει καλύτερης τύχης και ότι η ανάπτυξή του θα συνεισφέρει στην αναπτυξιακή προσπάθεια της Περιφέρειας Στερεάς και της Πατρίδας μας γενικότερα, σας παρακαλώ να ανταποκριθείτε στις προτάσεις μας, με στόχο την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και, τελικά, την ευτυχία των πολιτών μας.

Με ιδιαίτερη τιμή

Ο Πρόεδρος της Τ.Ε.Δ.Κ.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΡΑΤΣΙΚΗΣ

Βιβλία Ευρυτανικού ενδιαφέροντος

Λάβαμε άλλα έγκαιρα και άλλα καθυστερημένα τα παρακάτω βιβλία που αναφέρονται σε ευρυτανικά θέματα. Λόγω πληθώρας ύλης θα ασχοληθούμε με αυτά εκτενέστερα σε επόμενα τεύχη του περιοδικού μας. Αυτά αλφαβητικά είναι:

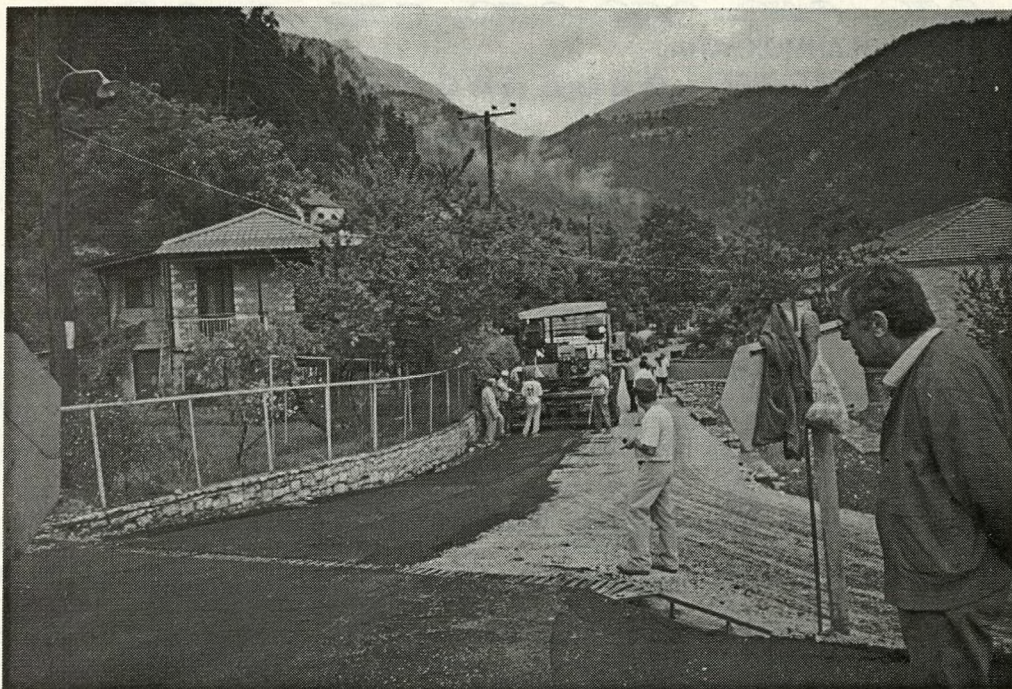
1. Παναγιώτη Δ. Αρβανίτη. Οδυνηρά Σταχυολογήματα. Καρπενήσι, Φεβρουάριος 2002.
2. Γεωργίου Κ. Καραγεώργου. Ηρακλής και Αχελώος: Από τον μύθο και την Ιστορία της Κεντρικής Ελλάδος. Αθήνα 2002.
3. Κώστα Σ. Λάζου. Γιαννίου Κ. Λάζου: Η θειάκω Γιαννιώ". Αθήνα 2001.
4. π. Άγγελου Α. Παπαθανασίου, Παναγιά η Προυσιώτισσα, Αθήνα 2002.
5. Γ. Α. Φαρμακίδη, Γυμνάσιο Καρπενησίου: Το Χρονικό της Ανέγερσης του Πρώτου Διδακτηρίου. Έκδοση Πανευρυτανικής Ένωσης, Αθήνα 2002.
6. π. Ευαγγέλου Ι. Φεγγούλη, οικονόμου-θεολόγου, Ανατολική Φραγκίστα: Ιστορική - Εκκλησιαστική και Πολιτιστική αναδρομή έξι αιώνων. Α. Φραγκιστά 1998.

Από τις στήλες του περιοδικού μας θέλω να ευχαριστήσω όλους εσάς τους συγχωριανούς Μικροχωρίτες, που με την συντριπτική σας πλειοψηφία, μαζί με άλλους συνδημιότες, συμβάλατε στο να έχει και ο Δήμος Ποταμιάς το δικό της άνθρωπο ως εκπρόσωπο στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

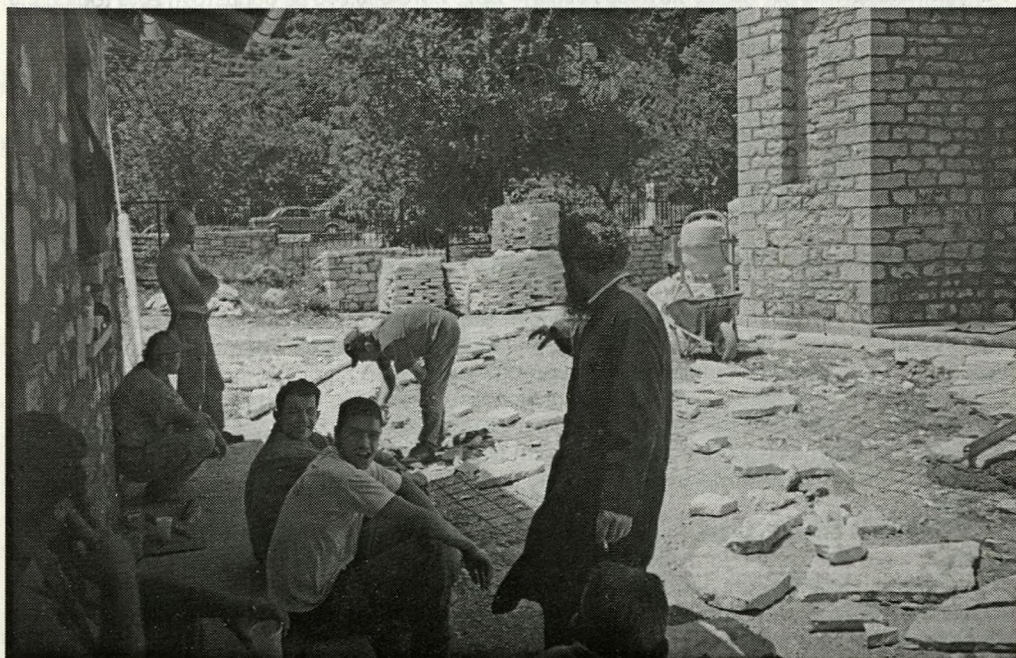
ΜΕΝΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ

Νομαρχιακός Σύμβουλος Ευρυτανίας

Από τις εργασίες ασφαλτόστρωσης του παλαιού οικισμού.

Εργασίες πλακόστρωσης γύρω από την εκκλησία της Μεταμόρφωσης.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
Δ.Δ. ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ
ΤΚ 36075**

ΤΗΛ.-ΦΑΞ: 0237-041287
Αρ. Πρ.: 2930/10.6.02

Μικρό Χωριό 8 Ιουνίου 2002
Αριθ. Πρωτ. 37

Προς: Την Επιτροπή του αρθ. 18 του Ν. 2218/94 των Νομών Φθιώτιδας, Ευρυτανίας και Φωκίδας
Λαμία

ΕΝΣΤΑΣΗ

Κατά της υπ' αριθ. 8-82/2002 Απόφασης του Δ.Σ. Δήμου Ποταμιάς

Για τους κάτωθι λόγους:

Ακατανόητα παραμένουν τα αίτια της σπουδής και προχειρότητας στην διαδικασία αλλά και στον μεγάλο προγραμματισμό έργων που θα απορροφήσουν όλη την οικονομική δυνατότητα του δήμου για την νέα Τετραετία.

Α) 1. Διαδικασία:

Έγγραφο Πρόσκληση του Προέδρου του Δ.Σ. 28-5-02 για έκτακτη Συνεδρίαση για την 29-5-02 από την οποία ο ίδιος απουσιάζει.

2. Ως εδήλωσε ο Δ. Συμβ. κ. Παντελής Φλώρος (Γραμμ. του Δ.Σ.) δεν έλαβε έγγραφο Πρόσκληση ούτε Τηλεφωνική Ειδοποίηση.

3. Ουδείς εκ των Παρέδρων των δημ. Διαμερ/των παρίστατο, πλην του και Δημ. Συμβούλου της έδρας του Δήμου. (Μη ειδοποιηθέντες)

Β) Πρόγραμμα LEADER 200-2006

1. Αφορά και δεσμεύει οικονομικά την Νέα Δημοτική Αρχή της ερχόμενης Τετραετίας.

2. Προτεινόμενα έργα Ύψους 4.915.000 ευρώ = Δρχ. 1.675.000.000 με συμμετοχή 20% του δήμου 983.130 ευρώ = Δρχ. 335.000.000 (84.000.000 Ετησίως)

3. Με αυτά τα Οικονομικά Δεδομένα εξαντλούνται (αν φθάσουν) τα οικονομικά του Δήμου και παραμένουν ανεκτέλεστα τα προταθέντα και μη χρηματοδοτηθέντα (λόγω οικον. αδυναμίας) έργα του Τεχνικού Προγράμματος του 2002.

Γ) Πρόγραμμα προτεινόμενων έργων και κατανομή κονδυλίων (απόφ. 8-82)

1. Μεγάλη οικονομική σπατάλη σε προτεινόμενα επουσιώδη έργα όπως μονοπάτια προπολεμικά που τότε το μόνο μεταφορικό μέσον ήταν τα Μουλάρια (ελλείψει δρόμων). Τώρα οι Δημοτικοί, Κοινοτικοί, Αγροτικοί και Δασικοί Δρόμοι πάνε παντού. Τα παλαιά μονοπάτια είναι δαπανηρότατα στην εκ νέου Κατασκευή και συντήρησή τους.

2. Πουθενά δεν αναγράφεται αν υπάρχει δυνατότητα Τροποποίησης και αλλαγής του Προγράμματος και των δαπανών.

Διά τους λόγους αυτούς εκφράζουμε την έντονη διαμαρτυρία μας για όλη τη σειρά ενεργειών του Δήμου (αντίθετες με τις οδηγίες του LEADER), μη ενημέρωση, μη συμμετοχή στην απόφαση που μας αφορά, μη γνωστοποίηση της απόφασης (Λαμβάνομε γνώση κατά τύχη).

Επίσης εκφράζουμε έντονη αγανάκτηση και διαμαρτυρόμεθα για την κατάφορη Αδικία σε βάρος του Δ.Δ. Μικρού Χωριού στην κατανομή έργων. Το μόνο έργο για το Δ.Δ. Μικρού Χωριού είναι η Βελτίωση του Λαογραφικού Μουσείου που η δαπάνη του δεν είναι ούτε το 1% (ένα τοις εκατό) της επένδυσης. Μοιάζει με φιλανθρωπική χειρονομία ή...;

Διά ταύτα

Παρακαλούμε όπως Εγκριθεί το πρώτο μέρος της απόφασης 8-82/2002 του Δήμου Ποταμιάς για την συμμετοχή του στην αναπτυξιακή εταιρία ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ ΑΕ, Απορριφθεί δε το δεύτερο μέρος αυτής (προτάσεις έργων και δαπανών) για επανεξέταση με πλήρη ενημέρωση και συμμετοχή στις αποφάσεις για μια σωστή επιλογή έργων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης του Δήμου με δίκαια κατανομή έργων και κονδυλίων.

Για το Τοπικό Συμβούλιο Μικρού Χωριού
Ο Πρόεδρος
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ

Απόσπασμα

Από το πρακτικό της 8ης Έκτακτης Συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Ποταμιάς Νομού Ευρυτανίας έτους 2002.

Αριθμός Απόφασης: 8-82/2002

ΘΕΜΑ: "Υποβολή προτάσεων για το LEADER+ και συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της Τριχωνίδας Α.Ε."

Στο Μεγάλο Χωριό και στο Δημαρχείο σήμερα στις δώδεκα (29) του μήνα Μαΐου 2002, ημέρα Τετάρτη και ώρα 8.00 (μ.μ.) συνήλθε σε έκτακτη συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ποταμιάς, μετά την αριθμ. Πρωτ. 492/28.5.2002 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Φίλιππου Καλλιάνη, που επιδόθηκε με αποδεικτικό επίδοσης σε κάθε σύμβουλο και στο Δήμαρχο είτε υπήρξε τηλεφωνική ειδοποίηση προς κάποιους συμβούλους, που λόγω του έκτακτου δεν ήταν δυνατόν να τους επιδοθεί πρόσκληση εγγράφως σύμφωνα με το άρθρο 94 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995).

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπήρχε η νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο δεκατριών (13) δημοτικών συμβούλων βρέθηκαν παρόντες οι εννέα (9), παρισταμένοι και του Δημάρχου κ. Ιωάννη Γαβρίλη, ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΔΗΜ. ΣΥΜ/ΛΟΙ

1. Γ. Παπαηρακλής (Αντιπρόεδρος)

2. Γεώργιος Γιαννακόπουλος

3. Κων/νος Τριχιάς

4. Θρασύβουλος Χονδρός

5. Ιωάννης Ίβρος

6. Δημήτριος Τσελεπής

7. Κων/νος Μπακατσιάς

8. Κων/νος Αναγνωστάκης

9. Παναγιώτης Σερετάκης

ΑΠΟΝΤΕΣ ΔΗΜ. ΣΥΜ/ΛΟΙ

Φίλιππος Καλλιάνης (Πρόεδρος)

Βασίλειος Μπούρας

Παντελής Φλώρος

Κωνσταντίνος Μαραγούσιος

Κατά την συνεδρίαση παραβρέθηκε και υπάλληλος του Δήμου Νικόλαος Χαβέλος για την τήρηση των πρακτικών.

Λόγω απουσίας του προέδρου του Δ.Σ. Φί-

λιππου Καλλιάνη στη συνεδρίαση προήδρευσε ο Αντιπρόεδρος Γεώργιος Παπαηρακλής σύμφωνα με το άρθρο 109 παρ. 2 του Π.Δ. 410/1995. Ο αντιπρόεδρος κήρυξε έναρξη της συνεδρίασης και έδωσε το λόγο στο δήμαρχο ο οποίος είπε ότι προέκυψε το ζήτημα της συνεργασίας με την Τριχωνίδα Α.Ε. Αναπτυξιακή εταιρεία του Ν. Αιτωλοακαρνανίας με συμμετοχή στο μετοχικό της κεφάλαιο με αγορά μετοχών και για υποβολή προτάσεων του δήμου για το LEADER+ αφού η ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ Α.Ε. δεν μπορεί λόγω προβλημάτων να μας βοηθήσει. Το λόγο έλαβε ο δημοτικός σύμβουλος κ. Τριχιάς που ενημέρωσε το συμβούλιο για τη συνάντηση που είχε με τους εκπροσώπους της εταιρείας.

Το συμβούλιο κλήθηκε να αποφασίσει σχετικά, αφού άκουσε και έλαβε υπόψη την εισήγηση και μετά από διαλογική συζήτηση που ακολούθησε, η οποία είναι καταγραμμένη επακριβώς στα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά, έχοντας υπόψη και τις σχετικές διατάξεις

Αποφασίζει Ομόφωνα

Εγκρίνει τη συμμετοχή του δήμου στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας Τριχωνίδα Α.Ε. με την αγορά 200 μετοχών αξίας 10.000 δρχ. η κάθε μετοχή (200X10.000=2.000.000 Δρχ.).

Προτείνει τα παρακάτω έργα για την ένταξή τους στο αναπτυξιακό πρόγραμμα LEADER+.

Μέτρο 2 "Ενισχύσεις σε επενδύσεις - Στήριξη στην επιχειρηματικότητα"

1. Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης

α) Βελτίωση και κατασκευή Δημ. καταστημάτων διανυκτέρευσης εστίασης Συγγρέλλου - Μουζίλου - Μεγάλου Χωριού (Άγιος Αθανάσιος, οικισμός Ν. Δερματίου) και Νοστίμου. Προϋπολογισμού 440.250,40 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 20% δηλαδή 88.041,08 ευρώ)

β) Τοπικό κέντρο οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης αγροτικού τουρισμού

Μεγάλου Χωριού προϋπολογισμού 58.694 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 11.738,80 ευρώ

2. Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας

α) Εκτροφείο Θηραμάτων Δήμου Ποταμιάς προϋπολογισμού 440.205,40 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 20% δηλαδή 88.041,08 ευρώ)

β) Παιδικός σταθμός Μεγάλου Χωριού προϋπολογισμού 293.470,00 ευρώ ίδια συμμετοχή του δήμου 58.694,00 ευρώ

Μέτρο 3 "Υποστηρικτικές ενέργειες"

α) Αναβάθμιση δεξιοτήτων και εξειδίκευση ανθρώπινου Δυναμικού Δήμου Ποταμιάς προϋπολογισμού 73.367,57 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 14.673,51 ευρώ

Μέτρο 4 "Προστασία - ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς"

α) Αξιοποίηση και προστασία Καλλιακούδας (Λακώματα), Αγίου Αθανασίου περιοχή από Γαύρο έως Χελιδόνα, χώρος Αγίας Παρασκευής Δερματίου. Προϋπολογισμού 440.205,40 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 20% δηλαδή 88.041,08 ευρώ

β) "Οικιστική αναβάθμιση δημοτικών διαμερισμάτων δήμου" Προϋπολογισμού 440.205,40 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 20% δηλαδή 88.041,08 ευρώ

γ) Ανάδειξη μνημείων (Άγιος Λεωνίδης) ιστορικών και παραδοσιακών κτιρίων (Δημοτικό Σχολείο Μεγάλου Χωριού, Δημοτικό Σχολείο Νόστιμου Δημοτικό Σχολείο Μουζιλίου, Δημοτικό Σχολείο Ανιάδας, Δημοτικό Σχολείο Συγκρέλλου, Δημοτικό Σχολείο Καρίτσας, Δημοτικό Σχολείο Δερματίου, Δημοτικό Σχολείο Π.Μ.Χ. Χαλιδόνας και κτίσματος στο Δερματόρεμα) Προϋπολογισμού 440.205,40 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 20% δηλαδή 88.041,08 ευρώ

δ) Αναπαλαίωση Μύλων Νόστιμου και Χελιδόνας Προϋπολογισμού 440.205,40 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 20% δηλαδή 88.041,08 ευρώ)

ε) Σήμανση αξιοθεάτων, μνημείων, μονοπατιών - χαρτογραφίες.

Σήμανση μονοπατιών δημοτικών διαμερισμάτων (Χελιδόνα - Μικρό Χωριό - Νόστιμο), (Χελιδόνα - Αγία Βλαχέρνα), (Μεγάλο Χωριό -

Καλιακούδα - Ανιάδα - Συγκρέλλο - Κλαυσι), (Μεγάλο Χωριό -Καρίτσα), (Δερματόρεμα Ανατολικός συνοικισμός Δερματίου), (Δερματόρεμα Δυτικός συνοικισμός Δερματίου) (Δερμάτι μέσω ορεινού όγκου Χελιδόνας Μικρό Χωριό), (Χελιδόνα - Δερμάτι -Κάτω Καρίτσα - Αϊ Σώστης - Μικρό Χωριό) Προϋπολογισμού 440.205,40 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 20% δηλαδή 88.041,08 ευρώ).

στ) Δημιουργία βελτίωση καταφυγίων

Δημιουργία καταφυγίων (θέση Πέτρα Δ.Δ. Χελιδόνας και θέση Κέδρα Δ.Δ. Δερματίου) Προϋπολογισμού 440.205,40 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 20% δηλαδή 88.041,08 ευρώ).

ζ) Βελτίωση λαογραφικού μουσείου Μεγάλου Χωριού, Βελτίωση λαογραφικού μουσείου Μικρού Χωριού, Βελτίωση μύλου Μεγάλου Χωριού, αποστακτήριο τσίπουρου Μεγάλου Χωριού Προϋπολογισμού 440.205,40 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 20% δηλαδή 88.041,08 ευρώ).

η) Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς (εκδηλώσεις που γίνονται πέρα της 15ετίας στο δήμο) Προϋπολογισμού 88.041,00 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 20% δηλαδή 17.608,20 ευρώ.

θ) Διαδρομές πρόσβασης, μονοπάτια, γεφύρια.

Αξιοποίηση γέφυρας Χελιδόνας και μονοπάτι προς Παρηγόρι, Γέφυρα Γάβρου. Προϋπολογισμού 440.205,40 ευρώ με ίδια συμμετοχή του δήμου 20% δηλαδή 88.041,08 ευρώ.

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό 8-82/2002

Αφού εξαντλήθηκαν τα θέματα εκτός ημερήσιας και ημερήσιας διάταξης ο Πρόεδρος κήρυξε την λύση της συνεδρίασης.

Για τα παραπάνω συντάχθηκε το παρόν πρακτικό υπογράφεται όπως ακολουθεί:

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

ΤΣΥ

Ο Γραμματέας

ΤΥ

Τα Μέλη Υπογράφει

Ακριβές Απόσπασμα

Ο Αντιπρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου

Γεώργιος Παπαηρακλής

Η λιτάνευση της ιεράς εικόνας της Αγίας Κυριακής στις 6 Ιουλίου.

Η λιτάνευση της ιεράς εικόνας της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος στις 6 Αυγούστου.

Απόσπασμα

Από το πρακτικό της 7ης συνεδρίασης του Τοπικού Συμβουλίου του Δημοτικού Διαμερίσματος Μικρού Χωριού.

Αριθ. απόφασης 7-11/2002
ΘΕΜΑ: Αίτηση Κων. Κολοβού
(Έγγραφο Δήμου 505)

Στο Μικρό Χωριό σήμερα στις 4 τέσσερες του μηνός Σεπτεμβρίου του έτους 2002, ημέρα Τετάρτη και ώρα 7.30 μ.μ. συνεδρίασε το Τοπικό Συμβούλιο του Δημοτικού Διαμερίσματος Μικρού Χωριού, στο Κατάστημα του Δημοτικού Διαμερίσματος, μετά την πρόσκληση του Προέδρου. Αφού διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία δεδομένου ότι σε σύνολο 3 μελών ευρέθηκαν παρόντα 3, ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

1. Αθανάσιος Κουτσούκης, Πρόεδρος
2. Νικόλαος Ζάρρας
3. Γεώργιος Ντζούφρας

ΑΠΟΝΤΕΣ

Κανένας

Ο Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και εισηγούμενος το 2ον θέμα της ημερήσιας διάταξης είπε:

Ο Δήμος με το υπ' αριθ. 505 έγγραφό του ζητά γνωμοδότηση εξ Αιτήσεως Κων/νου Κολοβού προς το Δ.Δ. Μεγάλου Χωριού με αρ. Πρωτ. 2-15/1/02 για Παροχή Υδροδότησης:

1) Η ως άνω αίτηση συζητήθηκε την 15-3-02 και εκδόθηκε η υπ' αριθ. 5-50/2002 απόφαση του Δήμου Συμβουλίου η οποία ακυρώθηκε με την υπ' αριθ. 9/99/2002 απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 18 Ν. 2218/94.

Ως εκ τούτου δεν γίνεται δεκτή η Αίτηση αυτή του κ. Κων. Κολοβού.

Για το Τοπικό Συμβούλιο Μικρού Χωριού

Ο Πρόεδρος (Τ.Σ.Υ.)

Τα Μέλη (Τ.Υ.)

Ακριβές Αντίγραφο

Ο Πρόεδρος του Τ.Σ. Μικρού Χωριού Αθανάσιος Κουτσούκης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡ/ΡΕΙΑ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ ΔΗΜΟΣ ΠΟΤΑΜΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση: Μεγάλο Χωριό

Μεγάλο Χωριό, 22 Μαΐου 2002

Αριθμ. Πρωτ.: 462

ΠΡΟΣ: Την Δ/ση Τοπ. Αυτ/σης & Δ/σης Νομού Ευρυτανίας
ΤΚ 36100

ΚΟΙΝ.: 1. Πρόεδρο Τ.Σ. Μικρού Χωριού

Αριθ. Πρωτ.: 41

Ελήφθη την 18-6-02

ΘΕΜΑ: Υποβολή της αριθμ. 7-73/2002 απόφ. του Δημ. Συμβουλίου για έγκριση που αφορά "υδροδότηση ΔΔ Δερματίου με σωλήνα Φ 53.

Σας υποβάλλουμε απόσπασμα του με αριθμό 7/2002 πρακτικού της συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Ποταμιάς που διαλαμβάνει την με αριθμό 70-73/2002 απόφαση αυτού, μετά

του σχετικού αποδεικτικού δημοσίευσης και λοιπών εγγράφων και σας παρακαλούμε να προέλθετε στον κατά Νόμο έλεγχο της απόφασης αυτής.

Συνημμένα: φ.

Ο Δήμαρχος ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΑΒΡΙΛΗΣ

Οικοδόμηση Ν. Δερματίου

Υδροδότηση 1/2 1988

Απόσπασμα

Από το πρακτικό της 7ης συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου
Δήμου Ποταμιάς Νομού Ευρυτανίας έτους 2002.

Αριθμός Απόφασης: 7-73/2002

ΘΕΜΑ: "Αλλαγή απόφασης πρώην κοινότητας Μικρού Χωριού για υδροδότηση Ν. Δερματίου με σωλήνα Φ63"

Στο Μεγάλο Χωριό και στο Δημαρχείο, σήμερα στις δέκα τρεις (13) του μήνα Μαΐου 2002, ημέρα Δευτέρα και ώρα 19:00 μ.μ. συνήλθε σε συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ποταμιάς, μετά την αριθμ. Πρωτ. 430/9.5.2002 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Φίλιππου Καλλιάνη, που επιδόθηκε με αποδεικτικό επίδοσης σε κάθε σύμβουλο και στο Δήμαρχο σύμφωνα με το άρθρο 94 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995). Επίσης η παραπάνω πρόσκληση επιδόθηκε και στους Προέδρους των Τοπικών Συμβουλίων των Δημοτικών Διαμερισμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 και 11 του Ν. 2539/1997.

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπήρχε η νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο δεκατριών (13) μελών βρέθηκαν παρόντες οι έντεκα (11), παρισταμένου και του Δημάρχου κ. Ιωάννη Γαβριλη, ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΔΗΜ. ΣΥΜ/ΛΟΙ

1. Γιαννακόπουλος Γεώργιος 2. Βασιλείος Μπούρας 3. Παντελής Φλώρος 4. Κων/νος Τριχιάς 5. Κων/νος Μαραγκούσιας 6. Θρασύβουλος Χονδρός 7. Ιωάννης Ίβρος 8. Δημήτριος Τσελεπίης 9. Κων/νος Μπακατσιάς 10. Κων/νος Αναγνωστάκης 11. Παναγιώτης Σερετάκης

ΑΠΟΝΤΕΣ ΔΗΜ. ΣΥΜ/ΛΟΙ

1. Καλλιάνης Φίλιππος (Πρόεδρος) 2. Παπαηρακλής Γεώργιος (Αντιπρόεδρος)

Αν και νόμιμα κλήθηκαν

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΟΠ. ΣΥΜ/ΛΙΩΝ

1. Θρασύβουλος Χονδρός (ΔΔ Μεγ. Χωριού) 2. Γιαννούλα Γρούμπα (ΔΔ Δερματίου) 3. Ιω. Παναγιωτόπουλος (ΔΔ Καρίτσας) 4. Αθαν. Κουτσούκης (ΔΔ Μικ. Χωριού) 5. Γεώργιος Λάππας (Συγκρέλλου) 6. Διονύσιος Ζήσιμος (ΔΔ Νοστήμου) 7. Αθαν. Καραγκιόζης (ΔΔ Μουζίλου) 8. Νικόλαος Γραβάνης (ΔΔ Ανιάδας)

ΑΠΟΝΤΕΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΟΠ. ΣΥΜ/ΛΙΩΝ

1. Κων. Σταμπολίτης (ΔΔ Χελιδόνας) 2. Γεώρ. Γιολλάσης (ΔΔ Κλαυσίου)

Κατά την συνεδρίαση παραβρέθηκε και ο υπάλληλος του Δήμου Νικόλαος Χαβέλος για την τήρηση των πρακτικών.

Λόγω απουσίας του προέδρου του Δ.Σ. Φίλιππου Καλλιάνη και του Αντιπροέδρου Γεώργιου Παπαηρακλή στη συνεδρίαση προήδρευσε ο Γεώργιος Γιαννακόπουλος ο οποίος είχε εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού σύμφωνα με το άρθρο 109 παρ. 2 του ΠΔ 410/1995. Ο Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και είπε ότι μετά την πρόσκληση προέκυψαν κάποια θέματα που πρέπει να συζητηθούν ως κατεπείγοντα στο Δημοτικό Συμβούλιο, εκτός ημερήσιας διάταξης αν αυτό γίνει δεκτό από το συμβούλιο. Το συμβούλιο δέχεται ομόφωνα να συζητηθεί το θέμα ως κατεπεί-

γον. Το (4ο) θέμα εκτός ημερήσιας διάταξης εισηγήθηκε ο σύμβουλος κ. Κων/νος Τριχιάς λέγοντας ότι πρέπει να αλλάξει η απόφαση της πρώην κοινότητας Μικρού Χωριού για την υδροδότηση του Ν. Δερματίου με σωλήνα Φ63 από μία (1) ίντσα που προβλέπεται μέχρι σήμερα. Ο Πρόεδρος του Τ.Σ. Μικρού Χωριού είπε ότι για να αλλάξει η απόφαση πρέπει να το αποφασίσει το αρμόδιο Υπουργείο κατόπιν μελέτης. Ο δήμαρχος είπε ότι η τοποθέτηση της σωλήνας είναι θέμα του Δ.Σ. και ζητά από το Τ.Σ. να γνωμοδοτήσει και να αλλάξει την απόφαση της πρώην κοινότητας Μικρού Χωριού.

.....
Το συμβούλιο κλήθηκε να αποφασίσει σχετικά, αφού άκουσε και έλαβε υπόψη την εισήγηση και μετά από διαλογική συζήτηση που ακολούθησε, η οποία είναι καταγραμμένη επακριβώς στα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά, έχοντας υπόψη και τις σχετικές διατάξεις.

Αποφασίζει Ομόφωνα

Την παραπομπή στο Τ.Σ. Μικρού Χωριού όπως γνωμοδοτήσει για την αλλαγή της απόφασης της πρώην κοινότητας Μικρού Χωριού για την ύδρευση του Ν. Δερματίου με σωλήνα Φ63 αντί της 1 (μίας) ίντσας που προβλέπει η απόφαση μέχρι τώρα.

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό 7-73/2002

Αφού εξαντλήθηκαν τα θέματα εκτός ημερήσιας και ημερήσιας διάταξης ο Πρόεδρος κήρυξε την λύση της συνεδρίασης.

Για τα παραπάνω συντάχθηκε το παρόν πρακτικό υπογράφεται όπως ακολουθεί:

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. (Τ.Σ.Υ.)

Ο Γραμματέας ΤΥ Τα Μέλη Υπογραφές

Ακριβές Απόσπασμα

Ο Προεδρεύων του Δημ. Συμβουλίου

Γεώργιος Γιαννακόπουλος

Απόσπασμα

Από το πρακτικό της 7ης συνεδρίασης του Τοπικού Συμβουλίου του Δημοτικού Διαμερίσματος Μικρού Χωριού.

Αριθ. απόφασης 7-14/2002

ΘΕΜΑ: Έγγραφο Δήμου 462

Υδροδότηση Δ.Δ. Δερματίου

Στο Μικρό Χωριό σήμερα στις 4 τέσσερες του μηνός Σεπτεμβρίου του έτους 2002, ημέρα Τετάρτη και ώρα 7.30 μ.μ. συνεδρίασε το Τοπικό Συμβούλιο του Δημοτικού Διαμερίσματος Μικρού Χωριού, στο Κατάστημα του Δημοτικού Διαμερίσματος, μετά την πρόσκληση του Προέδρου. Αφού διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία δεδομένου ότι σε σύνολο 3 μελών ευρέθηκαν παρόντα 3, ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

1. Αθανάσιος Κουτσούκης, Πρόεδρος 2. Νικόλαος Ζάρρας 3. Γεώργιος Ντζούφρας

ΑΠΟΝΤΕΣ

Κανένας

Ο Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και εισηγούμενος το 5ο θέμα της ημερήσιας διάταξης είπε:

Ο Δήμος με το υπ' αριθ. 462 έγγραφο του διαβιβάζει για έγκριση την υπ' αριθ. 7-73/2002 Απόφασίν του για Υδροδότηση του Οικισμού Ν. Δερματίου με σωλήνα Φ63 αντί της 1/2 ίντσας και αλλαγή της απόφασης της πρώην Κοινότητας Μικρού Χωριού.

Μετά από συζήτηση ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ ΟΜΟΦΩΝΑ:

Να μην αλλάξει η Απόφαση και να παραμείνει ως έχει.

Για το Τοπικό Συμβούλιο Μικρού Χωριού

Ο Πρόεδρος (Τ.Σ.Υ.) Τα Μέλη (Τ.Υ.) Ακριβές Αντίγραφο

Ο Πρόεδρος του Τ.Σ. Μικρού Χωριού Αθανάσιος Κουτσούκης

Το μεγαλείο των Μικροχωριτών

Πριν από πενήντα περίπου χρόνια το κατεβασμένο ποτάμι του εμφυλίου πολέμου και η ανέχεια, μας έβγαλε στο Μικρό Χωριό και συγκεκριμένα έξω από την αχερώνα του συγχωρεμένου του Βαγγέλη του Κωστόπουλου.

Μετά την νοικιάσαμε μαζί με τα χωράφια, τριακόσιες δραχμές το χρόνο. Πολύ λίγα χρήματα ακόμα και για εκείνη την εποχή. Μας άφησε όπως έλεγε για να μη ρημάξουνε και για να φάμε και εμείς ψωμάκι.

Δεν ήταν μόνο ο Βαγγέλης ο Κωστόπουλος που μας βοήθησε εκείνα τα πολύ δύσκολα χρόνια αλλά και πάρα πολλοί άληθοι Μικροχωρίτες επώνυμοι ή ανώνυμοι. Ο καθένας με τον τρόπο του χωρίς να τον νοιάζει αν είμαστε με τη μία ή την άλλη παράταξη.

Δύο τρία χρόνια αργότερα αφήσαμε τις πατωσιές του Μικρού Χωριού και σκορπίσαμε στους δρόμους της Αθήνας, κυνηγώντας το μεροδούλι.

Μετά γίναμε όλοι μας εξαρτήματα αυτής της φοβερής μηχανής που άληθοι τη λένε προκοπή, άληθοι παραγωγή, άληθοι πρόοδο ή ότι τέλος πάντων είναι.

Με τους Μικροχωρίτες σχεδόν καθήκαμε ακόμη και μετά από το σπίτι που φτιάξαμε στο Μικρό Χωριό, με ελάχιστους διατηρήσαμε κάποια επαφή. Από αυτούς θέλω να ξεχωρίσω την οικογένεια του Κληομένη και της Αιμιλίας Κουτσούκη. Όχι διότι έχουμε τόση στενή φιλία ή τίποτα κοινά συμφέροντα αλλά επειδή από τα πρόσωπά τους και τον ήρεμο λόγο τους διαχέεται γύρω μια γαλήνη που μαγνητίζει.

Ποτέ έως σήμερα δεν ήταν αρκετός ο χρόνος που κουβεντιάσαμε και πάντα όταν χωρίζαμε ένοιωθα πλουσιότερος, γιατί από την αστείρευτη δεξαμενή των γνώσεών τους, πάντα έπαιρνα κάτι σημαντικό.

Από την πρώτη κιόλας φορά που συνάντησα τον καθηγητή Κληομένη Κουτσούκη πριν αρκετά χρόνια για κάποιο θέμα που αφορούσε το χωριό κατάλαβα ότι συνομιλούσα με έναν ξεχωριστό άνθρωπο. Δεν του άρεσε ο μονόλογος, έκανε ήρεμο διάλογο για να κατανοείται. Δεν ήταν πηληκτικός και αναχρονιστικός αλλά επίκαιρος, σύγχρονος, χαμογελαστός, ζεστός. Πάντα η καρδιά του δοσμένη στο χωριό, στην Ευρυτανία, στον τόπο που τον γέννησε.

Αυτό φαίνεται περίτρανα από τους ασταμάτητους αγώνες του για την προαγωγή των συμφερόντων της ιδιαίτερης μας πατρίδας, χωρίς ποτέ να προσδοκά σε κανένα προσωπικό όφελος. Το μεγαλύτερο κομμάτι από το πλούσιο συγγραφικό του έργο είναι και αυτό αφιερωμένο στη μητέρα Ευρυτανία.

Ο καθηγητής Κληομένης Κουτσούκης δεν είναι επιδειξιμανής, δουλεύει αθόρυβα, αθέατα, μάχεται για το δίκαιο, για το ηθικό, για το τεκμηριωμένο. Πάντα έχει στο στόμα του τον καλό λόγο για το χωριό και χωρίς να του ζητηθεί προσφέρει τη βοήθειά του εκεί που βλέπει ότι την έχουν ανάγκη.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ

Ευχαριστήρια επιστολή του Νίκου Τραστέλη προς τους δημότες του Δήμου Ποταμιάς

Από τα βάθη της καρδιάς μου ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους που μου εμπιστεύθηκαν με την ψήφο τους στις εκλογές της 13 Οκτώβρη και την αγάπη για το πρόσωπό μου στα δυό μεγάλα χωριά του Δήμου, Μεγάλο Χωριό και Μικρό Χωριό. Εύχομαι σε όλους τους δημότες Καλά Χριστούγεννα και Ευτυχισμένο το 2003.

Την Νίκη την αφιερώνω σε ένα δικό μου άνθρωπο που έχει χαθεί άδικα, στη μνήμη του πατέρα μου, στη μνήμη του Σταύρου Τριχιά. Τους το χρωστάω.

Στα χρόνια του "Καλλία"

Γράφει ο Αυγέρης Αυγερόπουλος

Λισθάνομαι την ανάγκη τώρα που πλησιάζω το τελευταίο όγδοο του αιώνα να θυμίσω μέσα από το έγκριτο περιοδικό σας τη βαριά υποχρέωση που με βασανίζει τόσο εμένα όσο και πολλούς Ρουμελιώτες η μοναδική και σπάνια Μορφή με το αγγελικό πρόσωπο του αξέχαστου Καλία Χαράλαμπου Μώκου. Μεγάλη τιμή στον τόπο που γεννήθηκε το Μαυρολιθάρι, τιμή για όλη τη Ρούμελη, τιμή για όσους τον γνώρισαν, τιμή για όλη την Ελλάδα.

Επιθυμία μου είναι κι άλλων Ρουμελιωτών να τιμήσωμε έστω και καθυστερημένα τον σπάνιο, σεμνό αδέκαστο τέλειο Έλληνα αγωνιστή και ήρωα που έθεσε τον εαυτό του στη διάθεση της πατρίδας με όρκο στη Σχολή Ευελπίδων και έπεσε μαχόμενος μέχρι τελευταίας ρανίδος αίματος για τη Λευτεριά της Ελλάδας. Να τιμηθεί με την προτομή του στη θέση που κρίνετε εσείς (οι χωριανοί του). Η μορφή του Καλλία ακτινοβολεί και μετά το θάνατό του, έκρυβε μέσα του τα πιο σπάνια ιδανικά ανθρωπιάς και ψυχικού μεγαλείου καλωσύνης, αγάπης, ήθους, παιδείας, μόρφωση Έλληνα αξιωματικού, αμετακίνητος, αναλλοτρίτως,

πολεμά σαν Έλληνας και πεθαίνει Έλληνας...

Η λεβεντιά με το χαμογελαστό καλοσυνάτο πρόσωπο σου εμπνέει εμπιστοσύνη και Μπέσα, πρόθυμος να θυσιαστείς, εκφραζότανε με τη γλώσσα της γενιάς μας, τη Ρουμελιώτικη, με Ντομπροσύνη που μάγευε νέους και γέρους πάντα ευγενικός με τον χαρακτηριστικό χαιρετισμό του. Καλημέρα μπάρμπιπα, καλημέρα θειά, καλημέρα γιαγιά. Ο χαιρετισμός του αντηχούσε Σα μια γλυκεία νότα δημοτικού τραγουδιού πολλοί και πολλές ρωτούσαν ποια μάνα γέννησε αυτόν τον Λεβέντη.

Όντας τραυματίας της Αλβανίας μεταφέρθηκα στο Κολλέγιο Φιλοθέης ο Δημήτριος Μώκος, αδελφός του Καλία ειδοποιεί από το μέτωπο την μάνα του Μάνα ο Αυγέρης τραυματίστηκε να πας να τον δεις στο Κολλέγιο Φιλοθέης, η θεια Ευθυμία δεν άργησε να με επισκεφθεί φορτωμένη καλούδια εκείνης της εποχής η συγκίνησή μου δεν περιγράφεται απ' την επίσκεψη της θειας Ευθυμίας αυτή ήταν η μάνα του Καλλία.

Οι πολεμικές αρετές του Καλλία υπήρξαν φαινόμενο θαυμασμού διακρίθηκε για τις επιτελικές του ικανότητες μελετούσε βαθιά αυστηρά κάθε πολεμική επιχείρηση προς αποφυγή απωλειών οι επιτυχίες του σ' όλες τις μάχες γράφτηκαν και αναγνωρίστηκαν από ανωτάτους ντόπιους και ξένους αξιωματικούς, ήταν ο πρώτος στους πρώτους.

5 Ιανουαρίου 1944 ημέρα αποφράδας και συμφοράς.

Ο Καλλίας και Δημήτριος Αχλαδάς από Καλοσκοπή, ο δρόμος τους οδηγεί να περάσουν από το σπίτι μου πολύ πρωί να χαιρετήσουν όπως γράφει ο Μήτσος Αχλαδάς. Η χαρά ήταν μεγάλη Μάνα πατέρα και στα δυο μου αδελφια. Η μάνα μου άρπαξε το τηγάνι να φτιάξει το πιο γρήγορο φαγητό να τηγανίσει αυγά και τυρί. Ο Καλλίας επεμβένηι όχι, όχι θεια είμαστε πολύ βιαστικό πάμε για μάχη. Χαιρετάνε βιαστικά και το βάζουν στα πόδια. Πρόλαβε η μάνα μου και τους έβαλε από ένα κυδώνι στην τσέπη της χλένης τους. Ο τόπος άσπρος από χιόνι. Συνεχίζει και πάλι να χιονίζει. Τα χνάρια του εχθρού σκεπάστηκαν απ' το κενούργιο χιόνι.

Ακολουθεί ο θάνατος η συμφορά.

Κανέναν δεν κλάψανε όσο τον Καλλία.

Την Κυριακή 7 Ιουλίου έγιναν στο Μαυρολιθάρι η τελετή των αποκαλυπτηρίων της προτομής του υπολοχαγού Πεζικού Χαράλαμπου Μώκου, του αείμνηστου "Καλλία" της Εθνικής μας Αντίστασης, που επικεφαλής διμοιρίας του ΕΛΑΣ έπεσε μαχόμενος κατά των Γερμανών κατακτητών.

ΙΔΡΥΜΑ ΓΑΖΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Τακτικό πρόγραμμα Υποτροφιών έτους 2002-2003

Το ΙΔΡΥΜΑ ΓΑΖΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ προκηρύσσει τη χορήγηση έντεκα (11) υποτροφιών για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές καθώς και για διδακτορική διατριβή στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2002-2003. Οι υποτροφίες θα δοθούν σε Έλληνες φοιτητές, σπουδαστές και πτυχιούχους Α.Ε.Ι. που κατ'άγονται από την Ευρυτανία ή κατοικούν στην Ευρυτανία για μια τουλάχιστον πενταετία. Το πλήρες Πρόγραμμα έχει ως εξής:

1. Πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών για φοιτητές Α.Ε.Ι. Εξ (6) υποτροφίες για όλα τα γνωστικά πεδία και για φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το προηγούμενο έτος σπουδών και έχουν με επιτυχία εξετασθεί σε όλα τα μαθήματα του έτους. Δεν περιλαμβάνονται πρωτοετείς φοιτητές.

2. Πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών για σπουδαστές Τ.Ε.Ι.

Μια υποτροφία για όλα τα γνωστικά πεδία και για σπουδαστές που έχουν ολοκληρώσει το προηγούμενο έτος σπουδών και έχουν με επιτυχία εξετασθεί σε όλα τα μαθήματα του έτους. Δεν περιλαμβάνονται πρωτοετείς σπουδαστές.

3. Πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών πτυχιούχων Α.Ε.Ι. Τρεις (3) υποτροφίες για όλα τα γνωστικά πεδία, στο Εσωτερικό ή το Εξωτερικό.

4. Πρόγραμμα διδακτορικής διατριβής. Μία (1) υποτροφία για όλα τα διαγνωστικά πεδία στο Εσωτερικό ή το Εξωτερικό.

Οι αιτήσεις υποψηφιότητας συνοδευόμενες από όλα τα δικαιολογητικά σε τρία αντίγραφα θα υποβληθούν στο διάστημα από 1-12-2002 μέχρι 31-1-2003. Μετά την λήξη της προθεσμίας αυτής καμιά αίτηση δεν θα γίνει δεκτή.

Τα προσόντα των υποψηφίων, ο χρόνος και τόπος υποβολής των αιτήσεων υποψηφιότητας, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία επιλογής και κάθε σχετική πληροφορία περιέχεται στον κανονισμό υποτροφιών του Ιδρύματος.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να παραλάβουν αντίγραφο του κανονισμού Υποτροφιών καθώς και κάθε πρόσθετη πληροφορία από τη γραμματεία του Ιδρύματος στο Καρπενήσι οδός Τσιτσάρα αρ. 3 τηλέφωνο και FAX 0237 24776 κατά τις εργάσιμες ημέρες και από ώρα 10.00 ως 13.00 και από τα γραφεία του Ιδρύματος στην Αθήνα οδός Σόλωνος αρ. 19 τηλέφωνα 36.14.331-36.17.219 κιν. 097.77.44.907 FAX 01.360.41.43 κάθε Τρίτη και Πέμπτη από ώρα 13.00 ως 14.00.

Αθήνα 12-11-2002

ΓΙΑ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΧΟΝΤΖΙΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.

Χαράλαμπος Καλλίας

*Αυτός είναι ο Ήρωας, ο Καπετάν Καλλίας,
που έπεσε μαχόμενος υπέρ Ελευθερίας,
Από τα βάλια του εχθρου, εις την Αγιά Τριάδα
στον πόλεμο της Κατοχής μια μέρα αποφράδα.*

*Που έγινε το πρότυπο γι' αυτή την νεολαία
τα σύνορά μας να φυλά από τον εισβολέα
που έγινε το ένδαλμα της τολμής της ανδρείας
προβάλλοντας τα στήθη του κατά της Γερμανίας.*

*Ήταν μπροστάρης μαχητής Γενναίο Παλληκάρι,
που την Παριίδα δόξασε και το Μαυρολιθάρι.
Ας είναι υπερήφανη του Ήρωα η Μάνα
γι' αυτόν το γιό που τίμησε, αγώνα και Ελλάδα.*

*Ασβεστο θα τηρήσουμε στη μνήμη του Κανήλι
τον τάφο θα στολίσουμε με λουλούδα τ' Απρίλη
Κι' ευχή μας η Πατρώα Γη που χρόνια τον στεγάζει
μ' άνθη και χώμα ανάλαφρο τον Μπάμπη να σκεπάζει.*

**Απόμαχος Ταξίαρχος του Πυροσβεστικού Σώματος
Γιάννης Κ. Τσαρτσάλης**

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ Γ.Κ.Τ.

*Από έναν πατριώτη που σέβεται και τιμά τους Ηρωϊκούς νεκρούς που
θυσιάστηκαν για την Ελλάδα μας.*

Απόσπασμα

Από το πρακτικό της 10ης Συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου
Δήμου Ποταμιάς Νομού Ευρυτανίας έτους 2002.

Αριθμός Απόφασης: 10-118/2002

**ΘΕΜΑ: "Εκπόνηση εδαφοτεχνικής
μελέτης στη ζώνη Β' του παλαιού
Μικρού Χωριού"**

Στο Μεγάλο Χωριό και στο Δημαρχείο, σήμερα στις είκοσι δύο (22) του μήνα Ιουλίου 2002, ημέρα Δευτέρα και ώρα 19:00' (μ.μ.) συνήλθε σε συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ποταμιάς, μετά την αριθμ. Πρωτ. 712/18-7-2002 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Φίλιππου Καλλιάνη, που επιδόθηκε με αποδεικτικό επίδοσης σε κάθε σύμβουλο και στο Δήμαρχο σύμφωνα με το άρθρο 94 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995). Επίσης η παραπάνω πρόσκληση επιδόθηκε και στους Προέδρους των Τοπικών Συμβουλίων των Δημοτικών Διαμερισμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 και 11 του Ν. 2539/1997.

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπήρχε η νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο δεκατριών (13) δημοτικών συμβούλων βρέθηκαν παρόντες οι ένδεκα (11), παρισταμένου και του Δημάρχου κ. Ιωάννη Γαβρίλη, ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΔΗΜ. ΣΥΜ/ΛΟΙ

- 1) Φίλιππος Καλλιάνης (Πρόεδρος)
- 2) Γιαννακόπουλος Γεώργιος
- 3) Γεώργιος Παπαηρακλής
- 4) Παντελής Φλώρος
- 5) Κων/νος Τριχιάς
- 6) Κων/νος Μαραγούσιος
- 7) Θρασύβουλος Χονδρός
- 8) Ιωάννης Ίβρος
- 9) Δημήτριος Τσελεπής
- 10) Κων/νος Μπακατσιάς
- 11) Κων/νος Αναγνωστάκης

ΑΠΟΝΤΕΣ ΔΗΜ. ΣΥΜ/ΛΟΙ

- 1) Βασίλειος Μπούρας
  - 2) Παναγιώτης Σερετάκης
- Αν και νόμιμα κλήθηκαν

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΟΠ. ΣΥΜ/ΛΙΩΝ

- 1.- Θρασύβουλος Χονδρός (ΔΔ Μεγ. Χωριού)

- 2.- Γιαννούλα Γρούμπα (ΔΔ Δερματίου)

- 3.- Αθαν. Καραγκιόζης (ΔΔ Μουζίλου)
- 4.- Αθαν. Κουτσούκης (ΔΔ Μικ. Χωριού)
- 5.- Γεώργιος Λάππας (Συγκρέλλου)
- 6.- Γεώρ. Γιολλάσης (ΔΔ Κλαυσίου)
- 7.- Διονύσιος Ζήσιμος (ΔΔ Νοστίμου)

ΑΠΟΝΤΕΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΟΠ. ΣΥΜ/ΛΙΩΝ

- 1.- Κων. Σταμπολίτης (ΔΔ Χελιδόνας)
- 2.- Ιω. Παναγιωτόπουλος (ΔΔ Καρίτσας)
- 3.- Νικόλαος Γραβάνης (ΔΔ Ανιάδας)

Κατά την συνεδρίαση παραβρέθηκε και η υπάλληλος του Δήμου Μαρία Παπαροϊδάμη για την τήρηση των πρακτικών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Παντελής Φλώρος προσήλθε κατά τη διάρκεια συζήτησης του 2ου εκτός Η/Δ θέματος και ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Μικρού Χωριού στο τέλος του 3ου θέματος Η/Δ. Ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Γεώργιος Γιαννακόπουλος και ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Κλαυσίου αποχώρησαν όταν τελείωσε το 14ο θέμα.

Πριν την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων Η/Δ έγινε ενημέρωση του σώματος α) για ένσταση Προέδρου Τοπικού Συμβουλίου Δ.Δ. Μικρού Χωριού κατά την αριθμ. 8-82/2002 απόφασης του Δ.Σ. και β) για απαλλοτρίωση οικοπέδου ιδιοκτησίας Μωρίκη στο Γάβρο Μεγάλου Χωριού.

Ο Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και είπε ότι μετά την πρόσκληση προέκυψαν κάποια θέματα που πρέπει να συζητηθούν ως κατεπείγοντα στο Δημοτικό Συμβούλιο, εκτός ημερήσιας διάταξης αν αυτό γίνει δεκτό από το συμβούλιο. Αφού τελείωσαν τα θέματα εκτός ημερήσιας διάταξης ο Πρόεδρος είπε ότι θα συζητηθεί το δέκατο ένατο (19ο) θέμα δέκατο όγδοο (18ο) της ημερήσιας διάταξης και εισηγούμενος το θέμα αυτό ο Πρόεδρος ανέγνωσε την προσφορά της Πηνελόπης Σταυράκη Ρ.Σ.Γ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΓΕΩ-ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΠΕ κλπ για εκπόνηση εδαφοτεχνικής μελέτης στη ζώνη Β' του παλαιού Μικρού Χωριού.

Το συμβούλιο κλήθηκε να αποφασίσει σχετικά, αφού άκουσε και έλαβε υπόψη την εισήγηση και μετά από διαλογική συζήτηση που ακολούθησε, η οποία είναι καταγραμμένη επακριβώς στα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά, έχοντας υπόψη και τις σχετικές διατάξεις

Αποφασίζει Ομόφωνα

1) Αποδέχεται την προσφορά της Πηνελόπης Σταυράκη Ρ.Σ.Γ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΓΕΩ-ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΠΕ κλπ για εκπόνηση εδαφοτεχνικής μελέτης στη ζώνη Β' του παλαιού Μικρού Χωριού. Θα γίνει όμως δημοπρασία και θα κατατεθούν και άλλες προσφορές. Για την εκπόνηση της παραπάνω μελέτης αναμορφώνει τον προϋπολογισμό του Δήμου οικ. έτους 2002 ως εξής:

2) Μεταφέρει πίστωση 8.804,00 ΕΥΡΩ (3.000.000 δρχ.) από τον ΚΑ 40/131.9α των εξόδων που είναι γραμμένα εκεί για "Επέκταση δημοτικού φωτισμού" και πίστωση 7025,50 ΕΥΡΩ (2.394.000 δρχ.) από τον ΚΑ 70/161.1 που είναι γραμμένα εκεί για "απαλλοτριώσεις ακινήτων", συνολικό ποσό

15.829,50 ΕΥΡΩ, δια μέσου του αποθεματικού και εγγράφει αυτό στον ΚΑ 75/153.9 των εξόδων για "μελέτες και έρευνες για την κατασκευή, επέκταση ή συμπλήρωση λοιπών πλην κτιρίων έργων". Μετά την αναμόρφωση ο ΚΑ 75/153.9 παρουσιάζει ποσό 30.503,00 ΕΥΡΩ.

3) Ψηφίζει την πίστωση και τη δαπάνη σε βάρος του παραπάνω ΚΑ και για τον σκοπό που αναγράφηκαν.

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό 10-118/2002

Αφού εξαντλήθηκαν τα θέματα εκτός ημερήσιας και ημερήσιας διάταξης ο Πρόεδρος κήρυξε την λύση της συνεδρίασης.

Για τα παραπάνω συντάχθηκε το παρόν πρακτικό υπογράφεται όπως ακολουθεί:

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. ΤΣΥ

Η Γραμματέας ΤΥ

Τα Μέλη Υπογραφές

Ακριβές Απόσπασμα

Ο Πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου

Φίλιππος Καλλιάνης

Βιβλιοπαρουσίαση

“ΓΙΑΤΙ;...” ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ ΜΙΑΣ ΖΩΗΣ

Αυγέρης Ιω. Αυγερόπουλος, Εκδόσεις Πάραλος 2002

Γιώργος Σταυράκης - Καθηγ. Αγγλικής - Κοινωνιολογίας

Ο Αυγέρης Αυγερόπουλος, με ξεχωριστό ζήλο και μεράκι στο βιβλίο του, μας ταξιδεύει στα πενήντα χρόνια του πολέμου και της Εθνικής αντίστασης.

Ένα βιβλίο γραμμένο εκ βαθέων από ένα ευπατρίδη γνήσιο Ρουμελιώτη που έζησε από πρώτο χέρι τη μαύρη δεκαετία 1940-49, αρχικά ως στρατευμένος και αργότερα ως πολίτης, αλλά πάντα με τη φλόγα να καίει στα στήθη του για τις παραδόσεις του λαού μας και κοινωνική δικαιοσύνη.

Μας προβληματίζει θέτοντας το εύλογο ερώτημα ΓΙΑΤΙ; Ένα ερώτημα που απασχολεί και θα απασχολεί όλους τους Έλληνες, το οποίο όμως, μόνο οι ειδικοί θα μπορέσουν να απαντήσουν.

Ωστόσο, δεν χωρά αμφιβολία ότι όταν η ιδεοληψία, η παραπλάνηση του λαού, οι ίντριγκες και η κοινωνική αδικία, μπαίνουν πάνω από τη λογική και τη νομιμότητα, τότε τα πράγματα μπορούν να γίνουν επικίνδυνα.

Με όραμα το τρίπτυχο Πατρίδα - Ελευθερία - Δικαιοσύνη, ο Αυγέρης Αυγερόπουλος, μέσα από το βιβλίο του, μας ξεναγεί στα μαύρα μονοπάτια του πολέμου μέσα από τα οποία πέρασε και ο ίδιος για να μας δώσει το βιογραφικό του ζητούμενο με δόξα, αίμα, εξορία και φυλακή.

Τμήματα από το βιβλίο του αναφέρονται στα ευρυτανικά χωριά και ιδιαίτερα το Μεγάλο Χωριό το οποίο τον κέρδισε, αφού παντρεύτηκε Μεγαλοχωρίτισσα.

Το βιβλίο είναι διανθισμένο με πολλές αυθεντικές φωτογραφίες εκείνης της περιόδου, οι οποίες, από μόνες τους μαρτυρούν τις δύσκολες μέρες του πολέμου. Ως πολυμήχανος Οδυσσέας ο Αυγερόπουλος με το ταλέντο του αναδείχθηκε άριστος μηχανικός αυτοκινήτων με μηχανουργεία στη Λαμία και την Αθήνα πέρασε όλους τους ατραπούς της δύσκολης ζωής για να μας τα καταγράψει στο βιβλίο του “ΓΙΑΤΙ;”.

Ο συγγραφέας με αφηγηματική ικανότητα κινεί το ενδιαφέρον του αναγνώστη και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν φάει ψωμί και αλάτι την σκοτεινή εκείνη περίοδο. Το βιβλίο του προλογίζει ο Κλεομένης Κουτσούκης Καθηγ. Παντείου Πανεπιστημίου.

Το εκκλησίασμα του Αη Γιάννη 29 Αυγούστου

Το μούρασμα του καθιερωμένου λουκουμιού από το Σπ. Γιαννόπουλο.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

Του Δημητρίου Σπ.Δερματά

(Συνέχεια του προηγούμενου)

Παρ' όλο που εγώ δεν είχα λόγους να έχω παράπονο από τη δουλειά μου από τους συναδέλφους μου και την εργοδοσία μου, έβλεπα γύρω μου την αδικία, την καταπίεση που γίνονταν και ήθελα να συμμετέχω στους αγώνες που έκαναν οι διάφορες αυτές ομάδες, είτε καπνεργάτες λέγονταν ή άλλοι εργαζόμενοι, που κάθε τόσο κατέβαιναν σε απεργίες, συλλαλητήρια. Σ' αυτές τις εκδηλώσεις ήθελα να συμμετέχω και πηγαίνοντας μαζί τους γνωρίστηκα και με άλλα παιδιά συνομιλικά μου. Απέκτησα φιλία με πολλούς που είχαν τις ίδιες ιδέες αλλά και τα ίδια ενδιαφέροντα με μένα.

Κάτι που με ενδιέφερε εμένα και ήταν το χόμπι μου εκτός το διάβασμα ήταν η ζωγραφική. Ξεχωρίσαμε 5-6 από αυτά τα παιδιά που είχαν το ίδιο με μένα μεράκι και ένας από αυτούς ο Χρήστος Παπαδόπουλος που η δουλειά του ήταν λογιστής, όπως και ο συνδέελφός του Εβραίος Καρασός. Ριζανε την ιδέα να κάνουμε ένα σύλλογο από ερασιτέχνες ζωγράφους.

Εγώ εν τω μεταξύ από το 1943 είχα αρχίσει να ζωγραφίζω και να πώς έγινε. Η Θεσσαλονίκη τότε δεν είχε καμιά τέτοια πολιτιστική δραστηριότητα για ζωγραφική κ.λ.π. Εκτός από τα Τζαμτζήδικα που πουλούσαν λιθογραφίες και κορνιζάρανε και κάνα φτηνό ζωγραφικό έργο με λαϊκή υπόθεση. Υπήρχε μια και μόνο αίθουσα μαγαζί στη διασταύρωση Τιμισοκή και Αγίας Σοφίας δίπλα στο καφενείο "Αστόρια" που πουλούσε αποκλειστικά έργα ζωγραφικής των λίγων ζωγράφων που ήταν στη Θεσσαλονίκη. Ένας από αυτούς ήτανε και ο Ορακίδης επιδέξιος και παραγωγικός ζωγράφος που με τη φαντασία του πλούτιζε αυτό το μαγαζί και δούλευε σε αυτό σε ειδική αίθουσα. Εγώ είπαμε ότι το μεράκι μου ήτανε αυτό. Κάθε φορά που έβγαινα από το πρατήριο να πάω σε κάποια δουλειά και ο δρόμος με έφερεν από κει, δεν παρέλειπα να μπαίνω μέσα και να χαζεύω τα διάφορα έργα. Φυσικό ήτανε να με προσέξει τόσο ο καταστηματάρχης γκαλερίστας Φασουλής ονομαζόμενος, όσο και ο ζωγράφος Ορακίδης τον οποίο και παρακάλεσα αν ήταν δυνατόν να μου επιτρέψει να παρακολουθώ

την εργασία του. Το ευγενικό και αγαθό αυτό γεροντάκι με δέχθηκε χωρίς πολλά παρακάλια και όπως δούλευε ασταμάτητα και τις μεσημβρινές ακόμα ώρες που κλείνανε τα μαγαζιά, είχα την ευκαιρία να πηγαίνω στο εργαστήρι του που ήταν στον ίδιο δρόμο.

Μου επέτρεψε ακόμα να πάρω και τα σύνεργά μου εκεί και άρχισα να ζωγραφίζω και σιγά σιγά με την καθοδήγησή του μάθαινα πολλά μυστικά της δουλειάς. Σε Λίγιο διάστημα, τρεις μήνες σχεδόν, έφτιαχνα πίνακες αντιγραφές. Ακόμα και πορτραίτα. Έφτιαξα τον πατέρα μου από φωτογραφία σε μέγεθος 0,80X1,00 μ., προς κατάπληξη τόσο του Ορακίδη όσο και του Φασουλή για την ικανότητά μου.

Αυτή λοιπόν την προεργασία είχα όταν αποφασίσαμε μαζί με τα άλλα δυο παιδιά και ένα ακόμα πλουσιόπαιδο αυτό, τον Άλκη Τριανταφύλλη, φοιτητή να κάνουμε το σύλλογο, όπως και έγινε.

Ο Τριανταφύλλης έφερε ακόμα τρία αγόρια και μία κοπέλα και δύο που γνώριζε ο Παπαδόπουλος, ο οποίος έφτιαξε το καταστατικό το οποίο και υποβάλλαμε στο πρωτοδικείο. Φτιάξαμε το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο με πρόεδρο τον Παπαδόπουλο, γραμματέα τον Άλκη, ταμιά τον Καρασό, εμένα και την κοπέλα Λίτσα συμβούλους.

Κάναμε δημοσίευση στις εφημερίδες για τη δημιουργία του συλλόγου και τους σκοπούς του. Σ' ένα μήνα εγγραφήκανε 80 μέλη. Τότε βάλανε συνδρομή από 100 δρχ. το μήνα ο καθένας. Μαζεύονταν 8.000 δρχ. Νοικιάσαμε αίθουσα στην οδό Αγίας Σοφίας πιο πάνω από την Εγνατία, δίπλα στην εκκλησία Αχειροποίητο. Ακόμα φέραμε καθηγητή κάποιον Αιγύπτιο Βικέλα, ο οποίος μας δίδασσε σχέδιο, ανατομία, χρώμα κ.λ.π. Αυτός κάθισε μαζί μας περίπου τρεις μήνες όσο η άδειά του από την Αίγυπτο. Θέλω ν' αναφέρω ότι αυτός με ξεχώρισε κάπως από τους άλλους για το κάποιο ταλέντο που διέθετα και μου πρότεινε να με πάρει μαζί του στο Κάιρο να με εγγράψει στο πολυτεχνείο και θα εξασφάλιζε και κάποια δουλειά για τον βιοπορισμό μου.

Εγώ τότε ήμουνα πολύ καλά στη δουλειά μου. Ο μισθός μου αυξήθηκε. Εκτός αυτού έβγαζα και

πολλά τυχερά πουλώντας το βαμβάκι από τις συσκευασίες των φαρμάκων στο στρωματσάδικο του Τσαουσούγκου καθώς και από τις παραγγελίες των διαφόρων εμπόρων της επαρχίας που έπαιρναν από την αγορά για λογαριασμό τους και τους τα στέλνανε με δικά μας εμπορεύματα. Απ' όσα αγόραζα είχα προμήθεια.

Δεν είχα λοιπόν όσο και να λάτρευα τη ζωγραφική όρεξη για περιπέτειες και αμφίβολη σταδιοδρομία. Με το σύλλογο κάναμε εκδρομές, φτιάχναμε πίνακες εκ του φυσικού. Ο καθένας ακολουθούσε όποιο ταλέντο διέθετε. Ανταλλάσσαμε γνώμες, συμβουλευόμασταν ζωγράφους επαγγελματίες όπως τον Χρήστο κ.λπ.

Συγκεντρωνόμασταν στα σπίτια των πιο ευκατάστατων και κάναμε πάρτι. Δηλαδή στο διάστημα αυτό του 1 1/2 χρόνου από το 1934 -1936. Στις αρχές του '36 επιστρατεύτηκα. Σ' αυτό το διάστημα είχε αλλάξει η ζωή μου. Ήμουν πολύ ευτυχισμένος και χαρούμενος.

Φυσικό ήταν από τις συναναστροφές που είχαμε να δημιουργούνται και αισθήματα και σχέσεις μετά κορίτσια της παρέας μας. Αλλά είχα πάντοτε ως αρχή να μην εκμεταλεύομαι και να μην προχωρώ σε σχέσεις σε ανεπίτρεπτα όρια και με μικρότερα κορίτσια, εκτός αν αυτές ήτανε ενήλικες και είχαν αίτηση γι' αυτό που κάνανε.

Είχαμε κάποια επιφυλακτικότητα και σεβόμασταν κάποιες αρχές για να μην δίνουμε αφορμές για δυσμενείς σχολιασμούς, δεδομένου ότι στο σύλλογο από τα 80 μέλη το εν τρίτον ήτανε κορίτσια καλών οικογενειών και τα ήθη τότε ήταν αυστηρά και πολύ διαφορετικά από τα σημερινά. Αυτά για τη ζωγραφική.

Τώρα η πολιτική κατάσταση που επικρατούσε τότε δεν διέφερε και πολύ από την σημερινή. Και τότε υπήρχαν τα δύο κύρια κόμματα όπως και τα σημερινά που διαχειρίζονταν τα κοινά και υπηρετούσαν το καθένα τόσο τα στενά τους κομματικά συμφέροντα ίσως και πιο πολύ από σήμερα. Όσο και προπαντός τα συμφέροντα των ξένων προστατών τους, τους οποίους λέγανε ο ξένος παράγοντας και γινότανε τις περισσότερες φορές εκείνο που ήθελε αυτός ο παράγων και σε βάρος του φτωχού και εργαζόμενου λαού. Τα κόμματα αυτά λέγονταν "Λαϊκό" και "Φιλελεύθερο Βενιζελικό" όπως είδαμε παραπάνω.

Στο Βενιζελικό λοιπόν κόμμα ήτανε σχεδόν το προσωπικό του πρατηρίου, με πρώτο και φανατικότερο τον διευθυντή μας κύριο Ανδρέα Καρα-

μείνη, που τον έπιανε αλλεργία όταν άκουγε για αντίθετο κόμμα και προπαντός το "Λαϊκό". Εκεί άκουγα τους καθημερινούς σχολιασμούς για τα τρέχοντα ζητήματα που δεν ήταν και λίγα με τη φαγομάρα που είχαν προπαντός αυτά τα δύο κόμματα και κρατούσαν ομήρους. Με ακριβώς αυτή τη φαγομάρα και φανατισμένους τους οπαδούς τους, δεν άφηναν και τα μικρότερα να ανασάνουν. Όταν έρχονταν το ένα στα πράγματα η πρώτη του δουλειά ήτανε να απολύσει τους υπαλλήλους που είχε διορίσει ο άλλος. Αποστράτευε όλους τους αξιωματικούς που ήταν αντίθετοι από αυτούς. Αυτοί κάνανε συμμορίες για να ανατρέψουν την κυβέρνηση και ο τόπος δεν εύρισκε ποτέ ησυχία από τα κινήματα. Ένα τέτοιο κίνημα έγινε το 1935, για την ανατροπή της κυβέρνησης που ήταν του "Λαϊκού" κόμματος. Το κίνημα αυτό έγινε στις Σέρρες υπό τους στρατηγούς Καμένου και Κοίμηση αν θυμάμαι καλά, εναντίον τους εκστράτευσε το πατριωτάκι μας ο στρατηγός Κονδύλης ο οποίος έρπη την καταγωγή από τον Προύσο Ευρυτανίας. Αυτός δεν ήταν μόνο στρατηγός αλλά είχε φτιάξει και κόμμα τρομάρα του... κόμμα Δημοκρατι - αντιβενιζελικό.

Αυτό όμως δεν τον εμπόδισε όταν του δώσανε πόστο να ταχθεί με τους αντίθετους, ν' αναλάβει την διοίκηση του εκστρατευτικού σώματος και να καταστείλει το κίνημα που ήθελε να φέρει το Βενιζέλο. Και όχι μόνο αυτό τον έκαναν και πρωθυπουργό και έκανε το ψευδοδημοψήφισμα και φέρανε πάλι τη βασιλεία με βασιλέα τον Γεώργιο Γλύσιμουγκ και βάλανε τα προζύμια για τα μετέπειτα δεινά μας.

Όταν ήρθε ο βασιλιάς με τους ακολούθους του κατέβηκε ο Κονδύλης ως πρωθυπουργός να τον υποδεχθεί και ήλπιζε ασφαλώς ότι ο βασιλιάς θα του εξέφραζε τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη του για τις υπηρεσίες που του προσέφερε. Αλλά εκείνος μόλις το πατριωτάκι μας τούδωσε την αναφορά τον προσπέρασε με περιφρονητικό ύφος και χαϊρέτισε με εγκαρδιότητα το σκυλοδί του που έμεινε εδώ (την προδοσία πολλοί αγάπησαν τον προδότη όμως ουδείς). Θέλω να πω δύο λόγια για τον Κονδύλη.

Όταν είχε το δικό του κόμμα έρχονταν για να βγάλε λόγο και στη Θεσσαλονίκη. Θυμάμαι μια φορά που μιλούσε στο Λευκό Πύργο στο θέατρο του, εγώ από περιέργεια πήγαινα σε όλες τις πολιτικές συγκεντρώσεις. Πήγα και κει. Ανέβηκε λοιπόν στη σκηνή με το βαρύ αγριωπό και αμιλι-

κτο του ύφους.

Εμείς περιμέναμε με κομμένη την ανάσα να δούμε τί θα μας πει. Το λιγότερο που υπολογίζαμε ήταν να μας πει αμέσως να ζωθούν με τ' άρματα και να πάμε να καταλάβουμε την Πόλη.

Αλλά εκείνο που αυτός ξεστόμισε ήταν το εξής, βροντοφωνάζοντας κιόλας "Εί κύριοι για να πάει το κράτος μπροστά, πρέπει να εξασφαλίσουμε τον Αραβόσιτον, Αραβόσιτον, Αραβόσιτον".

Αυτό είχε φαίνεται ο μαύρος ως κατάλοιπο στο βαθύ του υποσυνείδητού του από τη στέρησή του και τις πείνες που τράβαγε μικρός κατοικώντας στα ευλογημένα και άγονα μέρη της Ευρυτανίας μας. Το πολυπόθητο καλαμπόκι...

Με την επάνοδο της βασιλείας, όχι μόνο δεν σταμάτησε η πολιτική διαμάχη, αλλά αυγάτισε και πάλι. Ο κόσμος δεν εκδήλωνε μόνο την αγανάκτησή του για το ψευδοδημοψήφισμα, αλλά δυσανασχετούσε και για την φτώχεια του, την ανεργία, τους χαμηλούς μισθούς, κυβερνήσεις δεν στέριωναν. Αναγκαστικά έπρεπε να γίνουν εκλογές.

Με την καταστολή του κινήματος των Βενιζελικών και την επαναφορά της βασιλείας εκτροχιάστηκε η πάντοτε καραδοκούσα κλίκα των παρακρατικών και τα καθάρματα της αστυνομίας. Ο λαός υπέφερε, η Βενιζελική παράταξη εξασθενιμένη από τους διωγμούς, θυμήθηκε ότι ανήκει στην Δημοκρατική παράταξη και θέλησε να κάνει συμμαχία με αριστερές δυνάμεις, τις οποίες καταδίωξε αμίληκτα ο φίλος μας Βενιζέλος με το ιδιόνημο που ψήφισε το 1930.

Αποφασίσανε λοιπόν να κάμουν σύμφωνο συνεργασίας με το ΚΚΕ και κάναν το ενιαίο μέτωπο εργατών, αγροτών και προσφύγων το οποίο υπόγραψαν ο Σοφούλης από τους Φιλελεύθερους και ο Σκλάβαινας από το ΚΚΕ.

Πρωθυπουργός την εποχή εκείνη χρίστηκε με την ανοχή και την ψήφο όλων των άλλων κομμάτων ο Γιάννης Μεταξάς. Αυτή την περίοδο διάλεξαν να πεθάνουν οι περισσότεροι πολιτικοί μας. Ο θάνατός τους ακόμα παραμένει ύποπτος για την ομαδική τους αποδημία.

Πέθαναν ο Βενιζέλος, ο Κονδύλης, ο Παπαναστασίου ακόμα και ο Τσαλδάρης αν θυμάμαι καλά.

Φύγανε λοιπόν κάμποσοι και οι σημαντικότεροι που ίσως θα ήτανε εμπόδιο σε ότι σχεδιάζανε να φτιάξουν. Οι δικοί μας παρακρατικοί και οι ξένοι προστάτες ήρθε μία περίοδος σχεδόν προεκλογι-

κή, γιατί ήρθε στη Θεσσαλονίκη μετά το σύμφωνο να μιλήσει ο Σοφούλης υποτιθέμενος δημοκράτης λόγω της προηγούμενης δράσης του.

Φυσικό ήτανε να πάνε στη συγκέντρωση και κομμουνιστές και συμπαθούντες. Εμένα εκτός του ότι μου άρεσε να λαμβάνω μέρος σε όλες τις συγκεντρώσεις και συλλαλητήρια, ήτανε και η παρέα που είχα τόσο από το σύλλογο ζωγράφων. Όσο και από άλλα παιδιά από τα γειτονικά μαγαζιά που ανταμώνομασταν και πηγαίναμε μαζί και φωνάζαμε πάντοτε τα συνθήματα.

Σ' αυτή τη συγκέντρωση ειδικά με παρότρυνε και ο συνάδελφος από το μαγαζί Διονύσης Μυλωνάς και πήγα με μεγαλύτερη διάθεση. Η συγκέντρωση έγινε στην παραλιακή πλατεία Ελευθερίας ήτανε πολύ μεγάλη. Είχε καταληφθεί όλη η πλατεία, η οδός Βενιζέλου μέχρι την Τσιμισκή και όλες τις άλλες παρόδους. Εμείς, η παρέα μας πήγε μπροστά στην οδό Κατούνη. Άρχισε το λόγο του ο Σοφούλης και έλεγε διάφορα όχι πολύ προκλητικά για τους κρατούντας. Αλλά φυσικό ήταν σε μία τέτοια συγκέντρωση με τέτοιο ετερόκλητο πλήθος και με τέτοια αγανάκτηση που είχε ο κόσμος να ακουστούν και συνθήματα εναντίον των κρατούντων και του καθεστώτος ακόμα, τότε έκανε έφοδο η χωροφυλακή άλλοι καβάλα σ' άλογα και άλλοι πεζοί εναντίον του πλήθους, χτυπώντας αδιάκριτα τραυματίζοντας κόσμο με τους υποκόπανους.

Εγώ και άλλα 3 παιδιά από την παρέα μας και άλλοι ανεβήκαμε κυνηγημένοι από τους έφηπρους τα σκαλιά της τράπεζας και καλυφθήκαμε στις κολώνες. Εκεί μας έπιασαν οι πεζοί χωροφύλακες και μας πήγαν στο τμήμα, μας πήραν τα στοιχεία τα δακτυλικά αποτυπώματα, μας ανέκριναν ως το βράδυ.

Όταν βράδιασε μας απόλυσαν. Αυτή ήταν η πρώτη εμπειρία μου από καταδίωξη. Όσον αφορά το δημοκράτη Σοφούλη θα τον δούμε αργότερα, που ως πρωθυπουργός έφτιαξε τη Μακρόνησο.

Αυτά για την πολιτικοστρατιωτική κατάσταση μέχρι την κήρυξη της δικτατορίας.

Ας κοιτάξουμε και τη ζωή μου σ' αυτό το διάστημα. Όπως είδαμε κατοικία εξασφάλισα στο μεγάλο απέναντι από το μαγαζί μας κάνοντας το φύλακα. Περίμενα λοιπόν κάθε βράδυ νάρθει η ώρα να κλείσουν γραφεία και εργαστήρια να κλείσω την πόρτα για το πρωί είχε ο καθένας το κλειδί του και έρχονταν έξι ώρα ήθελαν.

Εκείνος από αυτούς που με χασομέραγε ήτανε όπως τον αναφέραμε και παραπάνω, ο Γιώργος Λαδάς με το εργαστήριο του. Και αξίζει ν' αναφέρουμε τί έφτιαχνε αυτός ο αθεόφοβος. Χρησιμοποιούσε στη δουλειά του όλο κορίτσια για να ράβουν τα παντελόνια και γιλέκα, που του έστελναν οι ραφτάδες, αφού τα κόβανε στα μέτρα του κάθε πελάτη. Εκείνο που παρατηρούσε κανείς μπαίνοντας σ' αυτό το εργαστήριο, δεν έβλεπε γυναίκες κάποιες προχωρημένης ηλικίας, αλλά κοριτσόπουλα όλα εμφανίσια.

Είχε πολύ δουλειά και φυσικό ήτανε να καθυστερεί το βράδυ πέραν της κανονικής ώρας που κλείνανε οι άλλοι. Αυτό έμένα, όταν δεν έμενα στο δωμάτιο να διαβάσω, με στενοχωρούσε λιγάκι. Πήγαινα στο εργαστήριό του να τον αναγκάσω να φύγει να βγω και γω έξω για φαγητό ή για ψυχαγωγία.

Ο αγαπητός μας Γιώργος δεν έκανε μόνο τη δουλειά του ράφτη, αλλά κάθε φορά που σχολάγε έβγαινε και με μία από τις κοπέλες που είχε στη δουλειά του. Παρατήρησα ότι πολλές από αυτές εξαφανίζονταν δεν ξαναδούλευαν εκεί. Από ένα επεισόδιο που έγινε και τον κυνήγησαν έμαθα ότι έκανε και το σωματέμπορο και τον αγαπητικό, έχοντας γυναίκα στα καλά μπουρδέλα της οδού Αγίας Ειρήνης.

Τα κοριτσόπουλα που ξεγέλαγε πουλώντας αίσθημα και τάζοντάς τους ποιος ξέρει τί, τα πουλούσε μετά στα διάφορα σπίτια. Ασφαλώς φρόντιζε να είναι ορφανά και απροστάτευτα να μην έχει τραβήγματα. Κάποτε τον κυνήγησαν κάποιιοι, αλλά φαίνεται ότι ανήκε σε κύκλωμα τέτοιο και όντας και τρανταχτό όνομα, έχοντας αδελφό υπουργό την έβγαζε καθαρή που λένε (τον αδελφό του ως γνωστόν το Χρήστο Λαδά, που ήταν υπουργός δικαιοσύνης, στο διάστημα του εμφυλίου τον σκότωσαν και δεν θυμάμαι αν πιάστηκαν οι δολοφόνοι του).

Ένα βράδυ που ήθελα να βγω να πάω στο θέατρο και φοβόμουνα μην το χάσω, τον γκρίνιαζα να κλείσει να κλειδώσω την πόρτα και να με καλμάρει μου έδωσε τσιγάρα, το οποίο δεν μέσιασα και αισθάνθηκα ζαλάδα και έτρεξα στο δωμάτιο μου ξεχνώντας και το θέατρο και το Λαδά και με το ζόρι πήγα και έκλεισα την πόρτα. Την άλλη μέρα του παραπονέθηκα, τί μου ίδωσε και κάπνισα και μου ομολόγησε ότι έκανε λάθος αντί να μου δώσει τσιγάρο μου έδωσε από αυτά που είχε για τον εαυτό του και ήτανε χασίσι. Αν μου άρεσε να μου δώσει και άλλα.

Τον σόλισα κατάλληλα βρίζοντάς τον. Αυτή ή-

τανε η μοναδική εμπειρία μου από τα ναρκωτικά, που τότε ήτανε πιο πολύ διαδεδομένα. Κάποτε είχε μία φιλενάδα που δούλευε στην οδό Ειρήνης. Ήτανε πολύ ωραία και ήθελα να πάω μαζί της. Αλλά δεν με δέχθηκε και μου είπε ότι είναι κανόνας όταν είναι κανείς γνωστός του αγαπημένου της, δεν επιτρέπεται να βρεθεί μαζί του. Αυτός ήτανε ο Γιώργος Λαδάς. Επιχειρηματίας και σωματέμπορας.

Σημαίνω πρόσωπο στην εταιρία ήτανε ο αδελφός του διευθυντού μας Ανδρέα κι ανειμιάς του Μεγακλή Οικονομίδη. Ο Σπήλιο Καραμερούνης. Αυτός είχε παντρευτεί την ανηψιά και ψυχοθυγατέρα του Τζώρτζη Φλόκα, του γνωστού εργοσιασάρχου ζαχαροπλαστικής. Πεθαίνοντας οι Φλόκοι που ήταν άτεκνοι άφησαν όλη την περιουσία τους στα ανήψια τους. Οι κληρονόμοι πουλήσαν την ωραία βίλα που είχε ο Φλόκας στην παραλία στην 25η Μαρτίου. Πολλά από τα έπιπλα δεν είχαν τι να τα κάνουν. Αλλά δεν ήθελαν και να τα πουλήσουν. Η εταιρία νοίκιασε δυο δωμάτια στο κτίριο που είχαμε το μαγαζί στον τρίτο όροφο. Τόσο για να βάλει τα έπιπλα όσο και να αποθηκεύσει το φαρμακευτικό υδροφιλο βαμβάκι που έρχονταν σε μπάλες των 50 κιλών που είχαν μεγάλο όγκο και δεν χώραγαν να μαγαζί. Αφού λοιπόν νοικιάστηκε το δωμάτιο που ήτανε πολύ μεγάλο, αφού ήτανε διπλό με μεσόπορτες τις κλείσαμε και στο ένα χώρισμα κάναμε την αποθήκη και στο άλλο τοποθετήσαμε τα έπιπλα, στο οποίο είδα ότι περίσσευε αρκετός χώρος. Παρακάλεσα το διευθυντή μου κύριο Ανδρέα να μου επιτρέψει να μεταφερθώ και να κοιμάμαι εκεί. Ο καλόκαρδος κ. Ανδρέας που με αγαπούσε σαν παιδί του ευχαρίστως ενέκρινε την επιθυμία μου και έτσι έφυγα από το μεγάλο που ήμουνα κλειδοκράτορας και εγκαταστάθηκα στο καινούργιο μου πολυτελές δωμάτιο. Με τα έπιπλα που έβλεπα πάντοτε και θαύμαζα, όταν με έστελνε με ψώνια ο γαμπρός Σπήλιος όταν έρχονταν στη Θεσσαλονίκη μαζί με τη γυναίκα του κυρία Φάνη στη βίλα, που όταν έλειπαν αυτοί έμεινε η γριά χήρα του Φλόκα με την υπηρέτριά της και με γέμιζαν σοκολάτες όταν πήγαινα.

Στον ίδιο όροφο με μένα κατοικούσε στα μπροστινά δωμάτια μια τετραμελής οικογένεια ενός Παπαδόπουλου Δημήτριου, σιδηροδρομικού. Αυτός ήτανε περίπου 45 χρονών, η γυναίκα του νεώτερη του και τα δυο κορίτσια του η μεγαλύτερη η Ευτυχία, στην ηλικία μου 18 χρονών και μικρή η Κούλα 2 χρόνια μικρότερη, 16 περίπου.

(Συνεχίζεται)

ΔΗΜΟΤΟΛΟΓΙΟΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

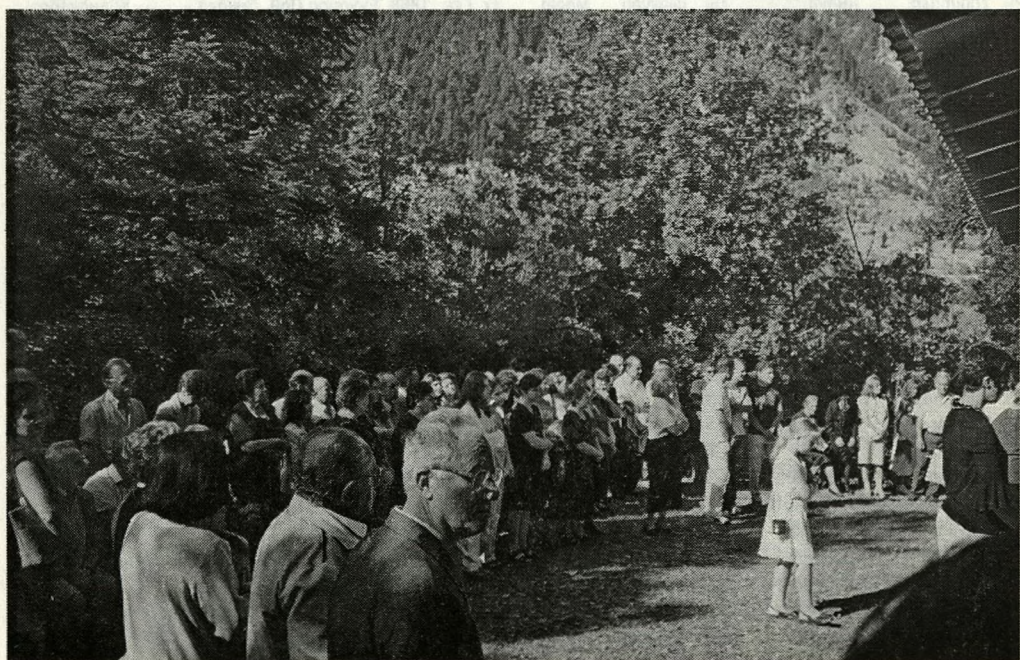
Αύξων αριθμός Δημοτολογίου

Επώνυμο	Όνομα Κύριο	Όνομα Πατρός	Όνομα Μητρός	Τρόπος κτήσεως της Ελληνικής Ιθαγενείας	Έτος γεν. Έγγραφος ή άγαμος	Θρήσκευμα	Επάγγελμα	Πατρίς ή τόπος γεννήσεως
1. Μπιλέτα	Μαρία	Συζ. Κων/νου	-	εκ	Γεν. 1855	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
2. Χειμάρα	Παρασκευή	Συζ. Φωτίου	-	εκ	Γεν. 1860	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Κορυσάδες
3. Σιδέρη	Ελισάβετ	Συζ. Ηλία	Βασιλική	εκ	Γεν. 1860	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
4. Αθανασοπούλου	Παναγιώτα	Συζ. Νικολάου	Μαρία	εκ	Γεν. 1862	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
5. Παπαδή	Ελένη	Συζ. Σταύρου	Αικατερίνη	εκ	Γεν. 1854	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
6. Γιούσπαση	Φωτεινή	Συζ. Δημητρίου	Μαρία	εκ	Γεν. 1860	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
7. Σιδέρη Ευφροσύνη		Συζ. Γεωργίου	Μαρία	εκ	Γεν. 1855	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
7a. Βασιλική	Παπαδοπούλου	Συζ. Ιωάννου	Μαρία	εκ	Γεν. 1859	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
8. Δερματά	Μαρία	Συζ. Ιωάννου	-	εκ	Γεν. 1865	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
9. Δερματά	Βασιλική	Συζ. Νικολάου	Μαρία	εκ	Γεν. 1865	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
10. Παπαχαράλαμπος								
	Παναγιώτα	Συζ. Παπαχαράλαμπος	Αικ.εκ	Γεν. 1865	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά		Μικρό Χωριό
11. Λιάπη	Μαρία	Συζ. Δημητρίου	Ευφροσύνη	εκ	Γεν. 1865	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
12. Κομματά	Αικατερίνη	Συζ. Γεωργίου	Μαρία	εκ	Γεν. 1868	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
13. Ζαχαροπούλου	Μαρία	Συζ. Ζαχαρίου	Παρασκευή	εκ	Γεν. 1868	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
14. Σιδηροκωστόπουλος								
	Ελευθέριος	Δημήτριος	Μαρία	εκ	Γεν. 1869	Έγγραφος Ορθ.	Μετανάστης	Μικρό Χωριό
15. Μανίκα	Φωτεινή	Συζ. Αθανασίου	-	εκ	Γεν. 1868	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
16. Παναγιωτοπούλου	Ευφημία	Συζ. Ανδρέου	-	εκ	Γεν. 1868	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
17. Κομματά	Αικατερίνη	Συζ. Νικολάου	Βασιλική	εκ	Γεν. 1868	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
18. Παπαδής	Ιωάννης	Γεώργιος	-	εκ	Γεν. 1868	Έγγραφος Ορθ.	Μετανάστης	Μικρό Χωριό
19. Κουμπουροπούλου	Κωνσταντία	Συζ. Νικολάου	Ζωίτσα	εκ	Γεν. 1868	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
20. Ζορμπαλά	Αθηνά	Συζ. Ιωάννου	Μαρία	εκ	Γεν. 1868	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Κορυσάδες
21. Θάνου	Μαρία	Νικολάου	-	εκ	Γεν. 1868	Άγαμος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
22. Μανίκα	Μαρία	Συζ. Σπύρου	-	εκ	Γεν. 1867	Άγαμος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
23. Κυρίτση	Ελένη	Συζ. Νικολάου	-	εκ	Γεν. 1869	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
24. Φαλή	Αικατερίνη	Συζ. Κων/νου	Ελένη	εκ	Γεν. 1870	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
25. Χαμπερή	Ολυμπία	Συζ. Αποστόλου	Αικατερίνη	εκ	Γεν. 1870	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
26. Μανίκα	Βαρβάρα	Συζ. Χρίστου	-	εκ	Γεν. 1870	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Νόστιμο
27. Νικολοπούλου	Βασιλική	Συζ. Νικολάου	-	εκ	Γεν. 1870	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Χελιδώνα
28. Πανταζή	Μαρία	Συζ. Νικολάου	-	εκ	Γεν. 1871	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	
29. Πολύζου	Φωτεινή	Συζ. Παντελή	-	εκ	Γεν. 1871	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	
30. Σιδέρη	Ελένη	Συζ. Γεωργίου	-	εκ	Γεν. 1871	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
31. Ζαχαροπούλου	Αικατερίνη	Συζ. Γεωργίου	Καλλιόπη	εκ	Γεν. 1870	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
32. Κεράνη	Ευφροσύνη	Συζ. Αθανασίου	-	εκ	Γεν. 1870	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Νόστιμο
33. Δημόπουλος	Κωνσταντίνος	Δημήτριος	Αικατερίνη	εκ	Γεν. 1871	Έγγραφος Ορθ.	Ποτοποιός	Καρύτσα
34. Ζωγράφου	Βασιλική	Συζ. Δημητρίου	-	εκ	Γεν. 1872	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
35. Κυρίτσης	Νικόλαος	Σταύρος	Αθηνά	εκ	Γεν. 1873	Έγγραφος Ορθ.	Γεωργός	Μικρό Χωριό
36. Σιδέρης	Γεώργιος	Νικόλαος	-	εκ	Γεν. 1875	Έγγραφος Ορθ.	Μετανάστης	Μικρό Χωριό
37. Πολύζου	Ελένη	Συζ. Νικολάου	Καλλιόπη	εκ	Γεν. 1873	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
38. Παπαδής	Δημήτριος	Κωνσταντίνος	Αικατερίνη	εκ	Γεν. 1870	Έγγραφος Ορθ.	Γεωργός	Μικρό Χωριό
39. Σιδηροκωστοπούλου	Αικατερίνη	Συζ. Ελευθερίου	Ελένη	εκ	Γεν. 1873	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
40. Ζωγράφος	Δημήτριος	Νικόλαος	-	εκ	Γεν. 1875	Έγγραφος Ορθ.	Μετανάστης	Μικρό Χωριό
41. Καναβού	Καλλιόπη	Συζ. Ελευθερίου	Ελένη	εκ	Γεν. 1875	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
42. Ντελή	Καλλιόπη	Συζ. Στυλιανού	-	εκ	Γεν. 1875	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Μικρό Χωριό
43. Πισιόλης	Γεώργιος	Δημήτριος	-	εκ	Γεν. 1875	Έγγραφος Ορθ.	Μετανάστης	Μικρό Χωριό
44. Σιδέρη	Μαριγώ	Συζ. Ανδρέου	-	εκ	Γεν. 1870	Έγγραφος Ορθ.	Οικιακά	Κεράσσοβο

(Συνεχίζεται)

Εορτή της Παναγίας το Δεκαπενταύγουστο.

Επιστολές προς την Αδελφότητα

Αγαπητοί μας,

Με αυτή την επιστολή μου, που αφορμή μου δίνει η από το Υπουργείο Πολιτισμού ΙΔ' Εφορεία (σελ. 22 του περιοδικού μας) προς την διεύθυνση Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος, διάφορες τοποθεσίες του χωριού μας ως έχοντας ιστορικών ενδιαφέρον, μεταξύ των οποίων και η περιοχή Αγίων Αποστόλων. Το εκεί εκκλησάκι "οι 12 Απόστολοι" ευρίσκεται σε κατάσταση ερειπίωσης δια πολλούς λόγους. Ο φοβερότερος είναι η υγρασία, που από το 1946 διαβρώνει την βορινή πλευρά κατά το πλείστον, έκτοτε όπως δείχνουν και οι κατά καιρούς φωτογραφίες, καταβάλαμε κάθε δυνατή προσπάθεια δια να αποτρέψουμε την πρόσβαση των υδάτων αλλά άδικα. Πρέπει το κακό να αποκοπεί στην ρίζα του, που είναι η αναχωμάτωση έως 65-75 εκατοστά από τα μπάζα που χάριν συντομίας ή οικονομίας οι διάφοροι εργολάβοι εγκατέλειπαν για να πατηθούν με την μολτόζα επί τόπου με ολέθριες συνέπειες.

Το 1946 όταν δια πρώτη φορά έγινε η "μια μικρή διεύρυνση" στη συμβολή των δυο κοινοτικών δρόμων (από Αγ. Ιωάννη και από τοποθεσία Πλόπη) δια μέσου του εκκλησιαστικού βορινού προαυλίου, αντί να ακολουθήσει την φυσική του πορεία βορινά από το εκεί πουρνάρι κανείς δεν διαμαρτυρήθηκε για μια τέτοια... μικρολεπτομέρεια. Η αείμνηστος μητέρα μας (Κωσταντούλα τη φωνάζανε) προσπάθησε να επαναφέρει τον καινούργιο δρόμο στη σωστή του γραμμή - πορεία, με υποδείξεις - παρακλήσεις - διαμαρτυρίες προς τους τότε υπεύθυνους του χωριού μας και θα το πετύχαινε αν δεν μεσολαβούσε η θλιβερή περίοδος του 1946-49 με τις θλιβερότερες συνέπειες.

Το 1950 ή 1951 ο δρόμος έγινε πλέον επαρχιακή οδός, το όμορφο πουρνάρι των 500 ετών, που ξάπλωνε τις ρίζες του στους Βυζαντινούς χρόνους, κόπηκε επιπόλαια και χωρίς τύψεις, εξαφανίστηκε κυριολεκτικά, αλλά άφησε πίσω του μαζί με τα μπάζα από τη διάνοιξη και τη θλιβερή του ιστορία, που μαστιγώνει κάθε επιπολαιότητα. Ο συντελεστής υγρασία - διάβρωση - αποδυνάμωση έχει και το ταίρι του, που είναι ένα πιθανόν

ατύχημα από άγνοια δρόμου είτε από παγωνιά - λάσπη - νερό - βάρος φορτίου κλπ. να παρεκκλίνει το τροχοφόρο προς σύγκρουση με το ασθενικό τοίχωμα της εκκλησίας και να την μετατρέψει σε ιστορία. Και τα δυο αυτά κακά της αδικαιολόγητης επιπολαιότητας βαδίζουν χέρι, χέρι και μόνο ζήτημα χρόνου είναι δια το συμβάν, εκτός αν κάποια ευγενική θέληση μετατρέψει ή προλάβει το αναπόφευκτον για το καλό του συνόλου, οπότε θα λάβει σάρκα και οστά η Β' παράγραφος της εγκυκλίου της ΙΔ' Εφορίας Αρχαιοτήτων, διότι η ιστορία πρέπει να αρχίσει με το σωστό δρόμο περί διαμόρφωσης χώρου και όχι με τον λανθασμένο που άρχισε η παρούσα ιστορία.

Θέλουμε και ελπίζουμε ότι όλα με λίγη καλή θέληση θα διορθωθούν και το όμορφο εκκλησάκι, που μαζί με το παρακείμενο του Αγ. Ιωάννου δεν συνδέουν μόνο τους δυο συνοικισμούς αλλά κυριολεκτικά τους δένουν και τους αγκαλιάζουν, θα ζήσει πολλά χρόνια ακόμη. Τώρα ευχαριστώ τα Μικροχωρίτικα Γράμματα για τη μέριμνα της δημοσίευσης της παρούσης επιστολής - έκκλησης, καθώς και στην μελλοντική τους μέριμνα για τον ευγενικό αυτό σκοπό.

*Διατελώ υμέτερος,
Παναγιώτης Μαστρογεωργόπουλος
Concord, Ca., 14 Νοεμβρίου 2002*

NORFOLK, va. 20 Σεπτεμβρίου 2002

Αγαπητέ μου Δημήτρη

Δεν θυμάμαι αν έχουμε γνωριστεί και αν ειδωθήκαμε από κοντά. Το όνομα Κρίκος μου είναι γνωστό από τα χρόνια της παιδικής μου ηλικίας, και που το σπύτι αυτό της οικογένειας Κρίκου ήταν κάπου απέναντι από του Ιωάννη Κάτζιου.

Τον περασμένο Ιούλιο που ήμουν στην Ελλάδα κατάφερα να κάνω μια επίσκεψη αστραπή Καρπενήσι, Κορυσχάδες, Μικρό Χωριό, Προυσόο, αλλά δεν μου δόθηκε χρόνος να δω χωριανούς που έχω χρόνια να τους δω.

Το γράμμα μου αυτό έχει σχέση με το περιοδικό "Μικροχωρίτικα Γράμματα" που θέλω να ρωτήσω, γιατί έχει διακοπή η αποστο-

λή σε μένα του περιοδικού αφού πληρώνω τακτικά την συνδρομή μου. Αν σας είναι εύκολο παρακαλώ ενημερώστε με.

Χαιρετώ όλους σας με πολύ εκτίμηση

Παναγιώτης Ζωγράφος

Θέλω να ευχαριστήσω διά του παρόντος όσους οργάνωσαν την προβολή στη συνέλευση του χωριού μας. Τόσο του δικού μου Βιβλίου, όσο και τα Βιβλία των φίλων μου Αυγέρη Αυγερόπουλου και Κώστα Τριανταφύλη. Βιβλία δεν γράψαμε μόνο εμείς στο χωριό και για το χωριό. Αλλά είναι και άλλοι που τιμάνε το χωριό με την προσωπικότητά τους, όντας σημαντικά μέλη της κοινωνίας όχι μόνο του χωριού, αλλά και της Ελλάδας ως διανοούμενοι καθηγηταί. Ο αγαπημένος μας συγχωριανός Μένιος Κουτσιούκης. Ο Μένιος που διατήρησε και διοίκησε το σύλλογο. Το σύλλογο Μικροχωριτών για τριάντα και πλέον χρόνια. Προσφέροντας ίσως την πιο μεγάλη δραστηριότητα. Αλλά και ως υπεύθυνος του περιοδικού "Μικροχωρικά γράμματα" είχε επαφή με όλον τον κόσμο του Μικρού Χωριού τόσο στο χωριό όσο και απανταχού της γης μετανάστες.

Έγραψε σε αυτό το διάστημα πολλά ενδιαφέροντα για το χωριό και τους ανθρώπους του. Αλλά ο Μένιος δεν έγραψε μόνο στο Περιοδικό. Έγραψε ακόμα πάμπολλα βιβλία τόσο επιστημονικά όντας καθηγητής της Παιδείου σχολής. Αλλά και αντικειμενικά αληθινά. Αληθινά βιβλία για την αντίσταση στην Κατοχή. Ίσως αυτά να είναι τα πιο αμερόληπτα βιβλία που γράφηκαν γι' αυτή.

Ακόμα ο άλλος Καθηγητής ο Γιώργος Τσατσαράγκος που γράφει τα γλαφυρά χρονο-

γραφήματα από τη ζωή του χωριού και είπε και τα καλά λόγια για το βιβλίο μου, διαβάζοντας ακόμα και ορισμένα κομμάτια από το κείμενό του για την ζωή μου, τόσον εμένα. Ίσως και λίγο τους συγχωριανούς μου και δεν μπορούσα να ανταποκριθώ στα ασυνήθιστα για μένα χειροκροτήματά τους.

Δημήτρης Δερματάς

**Προς τον Διακεκριμένο Λογοτέχνη,
Κύριο Μιχάλη Σταφυλά**

Διάβασα την άποψή σας για το βιβλίο μου "Με νύχια και με δόντια" και έκλαψα από υπέροχη συγκίνηση.

Αισθάνθηκα πολύ μεγάλη τιμή που ένας άνθρωπος του δικού σας πνευματικού αναστήματος ασχολήθηκε με το βίο ενός άσημου ανθρώπου όπως είμαι εγώ.

Δεν σας κρύβω πως πολλές φορές δοκίμασα να σας γράψω δυο λόγια, να σας ευχαριστήσω αλλά δεν τα κατάφερα. Έτρεπε το χέρι μου γιατί θεωρούσα και θεωρώ, κάθε απόπειρα να αναφερθώ στο όνομά σας, θα είναι για εμένα, το λιγότερο, θράσος.

Τι να πω εγώ για εσάς κύριε Σταφυλά, όταν στο φωτισμένο λογοτεχνικό σας έργο, στους αγώνες σας και στο σπάνιο ήθος σας, υποκλίνεται σύσσωμος ο πνευματικός κόσμος.

Εγώ μπορώ να σας πω μόνο ένα ευχαριστώ, μέσα από την ψυχή μου και να σας ευχηθώ να ζήσετε πολλά χρόνια με υγεία, για να φωτίζετε με τα λογοτεχνικά σας έργα το ήθος σας και τους αγώνες σας το δρόμο που πρέπει να περπατούν οι άξιοι χωρίς ηττοπάθειες, χωρίς συμβιβασμούς και να διαπρέπουν στο στίβο της ζωής.

Κώστας Τριανταφύλλης

Ευχαριστήριο

Η "Αδελφότης Μικροχωριτών" ως συνδιοργανώτρια του Συμποσίου "60 χρόνια Μνήμης από τη μάχη του Μικρού Χωριού και τη θυσία των εθνομαρτύρων" επιθυμεί να απευθύνει δημόσια θερμές ευχαριστίες στο Δήμο Ποταμιάς, στη Νομαρχία Ευρυτανίας, στην ΤΕΔΚ Ευρυτανίας τόσο δια την ηθική και υλική υποστήριξή τους, όσο και την αδιάλειπτη εκπροσώπησή τους στο τριήμερο των εργασιών του Συμποσίου, τιμώντας έτσι τη μνήμη των εθνομαρτύρων Ευρυτάνων συμπατριωτών μας.

Επίσης ευχαριστεί και όλους, όσους έλαβαν μέρος και ιδιαίτερα όσους συμμετείχαν με εισήγησή τους στις εργασίες του Συμποσίου.

Οι φίλοι του Μικρού Χωριού που επισκέφθηκαν την Πνευματική Γωνιά το 2001-2002 επαίνεσαν την προσπάθεια της Αδελφότητας και της αφιέρωσαν τα καλά τους λόγια

Ευχαριστώ για ένα μικρό αλλά πολύ
μεγάλο σαν πορτοκάλι χωριό του περσιού (sic)
Μηρίου (sic)
Καθηγητή Α. Κίρτσικου

Νιώθω μεγάλη ηγεμονία για την
υπέροχη ομορφιά του περσιού μου
που την γνώρισα και σε αυτό το
σε μικρό χωριό 1229 ηρώ
μεγάλο σε ομορφιά και 167 φιλία

4-8-02 ~~ΗΠΑ~~ ΦΟΤΕΛΙΕΡΗ ΕΥΓΕΝΙΑ.

Τα όμορφα και ευχάριστα καθίσματα

Καθώς Κερσεύσης Λαφίνα

Πολύ ενδιαφέροντα η έλθεση. Συνάει κυρίες.
Συμμετώ το μέρος των ανδρών.

Π. - Π - Α (14/8/2002)

Είμαι πολύ υπέροχο από το μπουκάλι
με γοφές ωραία ευθύματα και οι
κατοικοί του μαφου μαφου ζωοιο υπαί
Ευχαριστίαι και με οικογένεια 15/8/2002
Μεγάλο ηρώ. Τουλάχιστον ΠΑΡΑΚΑΡΗ
Καθηγητής

Με ευχαιμένη εορτασθήκατε επίχαρη
 14-8-2002 τη βύχη των μου έχω το 166
 ριμό // Μιρό Χωριό η Δερνιανία
 έχουμε εμείς η ανώ τοσα άσχη
 αλώ των αειμεστη εφασκετά και
 λογία Πιστη η η μίση της Μελος
 ανη και τον βύχη της, αδειχο και
 τριαντάφυλλο η φασάκι άσχη αλώ
 εμείς η άσχη η η 166 άσχη αλώ
 η άσχη η άσχη η άσχη η άσχη
 η άσχη η άσχη η άσχη η άσχη
 τοσο αδειμετα άσχη αλώ τον
 άσχη 1963.

Βιζυνη και λογία Κορυνη
 αλώ Αθήνα.

Τελικά το Μιρό Χωριό, αδειχθεί του
 "μεγάλο" του άσχη τα δεινά του χρόνου και
 του καιρού για να βλεφάται εφεί αλωσθήσει
 και να παραδειχθή αλώ.

Οικ. Β. Κωνσταντίνου
 Παράς

Τιμή και όσα στο Μυρό χωριό
για την συμπέλαση του 6ου
Εθνικού Αγώνα
Κυβερνήτρια Κυμωγιά
Δεσποινίς Αγγελίνα Τζήσου

Τιμή και όσα το Μυρό χωριό
και για όσα που κάναμε για
την πατρίδα ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Οι άνθρωποι που ξεκινούν τις ρίζες
τους δεν έχουν μέτρο.

Ευχαριστία

Χαρ. + Νανσι Τζήσου για
15/8/2002

Ξαύ αξίμων ευχαριστία που υπάξατε
Ζωτανός 21 ΙΟΥΝΙΟΣ.

Τελικά το Μυρό χωριό, αγάπηδες που
"μεγάλο" που άντεξε τα δεινά του χρόνου και
του καιρού για να βιολογήσει εφείς οι νεώτεροι
και να παραδειχταγκόλασε.

Οι Β. Κωνσταντίνου

Βερανιάς

Μπράβο σας. Όσα ήταν υπέροχα! Katerina N.
24.8.02 Ρόλος

Η Ένωση είναι "πλήγυρα". Μπορούμε να
αυξήσετε έτσι ώστε να φθάσει και οι νεότεροι να
έχουν υγιή σε από το μπρόχο!! Και να λησΥΓΧΑ
ΡΗΤΗΡΙΑ!!! 23/8/2002 Μαργαρίτα Μορτί

Συμμετέχω βόλτας στην έκθεση
των κοσμημάτων στην Αθήνα. Μου αρέσει
όσον αφορά τις σχέσεις των φίλων,
τις υγιείς, από την καρδιά!

Συνεχίζω να προσπαθώ να
γίνω από Αθήνα να δω το όραμα
στην Ελλάδα να γίνει και στην Ελλάδα

Πάνος Παπαχαραλάμης Καθηγητής του Παιδαγωγικού
24/08/2002 [Redacted] Υπόψη

Με συγχώρηση είδα όλες τις ηαταίες φωτογραφίες
που ως επί το πλείστον γυρίσα πολλά. Το έργο
αυτό είναι αγίασμα.

Η Καθηγήτρια Μουίσης

Αίδη Δ. Ιαλπίου

28 Απριλίου 2002

Οι ιστορικές στιγμές θα πρέπει να γίνονται.
Συμμετέχω για την προσφορά σας να
είναι διατηρείται πάντα!!

23/8/2002

[Signature]

Ένωσα μεγάλη ικανοποίησα σαν πραγματική
ελληνίδα όταν είδα ότι υπάρχουν ακόμη
τόσο αξιόλογοι άνθρωποι όσων μπορούν
να μαγειρέψουν και να φυλάξουν όλα αυτά τα
αξιόλογα αντικείμενα όσων απειροχρηστών
εμάς των απλών ανθρώπων.

Φεύγω πολύ συγκινημένη από κούπον εδώ
των τόπων.
ΝΙΚΟΠΕΤΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΤΗΟΥ.

~~Ευχαριστώ για τις ενδεσες
και για την καλή είδηση ότι
είναι όλα καλά.~~

~~Στην Αθήνα
Δωμπερ, Πέτρος
28/5/02~~

Συχαρητήρια για την αξιοέπαινη
πρωτοβουλία σας να μας ενημε-
ρώνετε για τις ιστορικές στιγμές
του Μικρού Σωριού.

Μόνον όταν οι ιστορικές Μνήμες
μένουν ζωντανές διατηρείτε
η ταυτότητα της Βασίλης σαν του
δικού μας.

Ζωή Βαγιανή
23-8-02

40 χρόνια μνήμης

Αντί μνημοσύνου για τους 13 συγχωριανούς μας που θάφτηκαν στην κατολήσθηση που κατέστρεψε το Μικρό Χωριό στις 13 Ιανουαρίου 1963 δημοσιεύουμε το παρακάτω ποίημα. Το έγραψε την άλλη μέρα συγκλονισμένος από την κόλαση της καταστροφής, ο ευαίσθητος Ευρυτάνας λογοτέχνης Μιχάλης Σταφυλάς, που φέτος τιμήθηκε με βραβείο από την Ακαδημία Αθηνών για την συνολική προσφορά του στα Ελληνικά Γράμματα. Τον συγχαίρουμε με όλη μας την καρδιά και τον ευγνωμονούμε που τιμά την Ευρυτανία και με αυτή του την ύψιστη διάκριση από το Πνευματικό Ίδρυμα της χώρας.

Παραθέτουμε το ποίημά του, που δημοσιεύθηκε τότε στην Εφημερίδα "Ο Ταχυδρόμος της Ρούμελης" που συνεχίζει να εκδίδει ο Δημ. Ζαχαράκης.

Μικρό Χωριό

του Μιχάλη Σταφυλά

Δε μπορώ να κλάψω.
Ένα βουνό από θλίψη
κύλησε στην καρδιά μου
και στέρεψε τις πηγές των δακρύων
Ένα βουνό από θάνατο
έπεσε πάνω στο Μικρό Χωριό
κι έθαψε την πολλήν ομορφιά
και το λιγοστό γέλιο
κι έθαψε
αίματα κι ιδρώτες των ανθρώπων του
που είχαν πάρει σχήματα
σπιτιών και δέντρων...

Ένα κοριτσάκι
σκαλίζει τα βρεμένα χώματα
με τα νύχια
και ψάχνει ναβρει τη φαμελιά του.
Μια μάνα είχε βγει
να μαζέψει λίγα ξύλα για τη φωτιά
και γυρίζοντας
είχε χάσει το σπίτι της

με την κούνια του μικρού
παιδιού της.
Ένας φτωχός τσοπάνος
πήγε στον παράδεισο
συντροφιά με τα λιγοστά ζωντανά του
κι άδικα τον ψάχνει εδώ στη γης
η αδερφή του
που τον είχε μονάκριβο...

Φτωχό Μικρό Χωριό
της πατρίδας μου
- Δόλιο Χωριό -
την ομορφιά σου τώρα πια
τη θυμίζουν
τ' άσπρα λουλούδια της μυγδαλιάς
που ξεπροβάλουν
απ' την ρημαγμένη γη
σα να τάστειλαν
όσοι σ' αγάπησαν
για να στολίσουν το φέρετρό σου...

14-1-1963

Ρόδου Μοσχοβόλημα

Εφέτος άγρια μ' έδειρεν η βαρυχειμωνιά
πού μ' έπιασε χωρίς φωτιά και μ' ηύρε
χωρίς νιάτα,
κι ώρα την ώρα πρόσμενα να σαριαστώ
βαριά
στη χιονισμένη σιράτα.

Μα χτες καθώς με θάρρεψε το γέλιο του
Μαρτιού
και τράβηξα να ξαναβρώ τ' αρχαία τα
μονοπάτια,
στο πρώτο μοσκοβόλημα ενός ρόδου
μακρινού
μου δάκρυσαν τα μάτια.

Τα δύο ορφανά

του Βαγγέλη Ζομπά συντ/χου εκπ/κού

Στην άκρη ενός ορεινού, χωριού ζούσε ένας πολύ καλός οικογενειάρχης που είχε τη γυναίκα του και τα δυό παιδιά του την Αμαλίτσα και το Θεωδράκη.

Το σπιτάκι τους μικρό και ισόγειο, στην κορυφή ενός λόφου, έμοιαζε σαν τσαρδάκι κάποιου δραγάτη. Ολόγυρα ήταν ένα πυκνό δάσος που συχνά ακούγονταν τα ουρλιάσματα των τσακαλιών και των λύκων.

Φτωχοί οι γονείς των παιδιών εργαζόνταν απ' τα βαθιά χαράματα μέχρι αργά τη νύχτα.

Τα δυό παιδιά, η Αμαλίτσα με το Θεωδράκη περίμεναν τους γονείς τους να γυρίσουν από τη δουλειά και να τους πουν πόσο τους αγαπούν! Αλλά κι εκείνοι τα χόρταιναν με φιλιά και τους έδειχναν την απέραντη αγάπη και στοργή τους με κάθε τρόπο.

Τα παιδιά μεγάλωσαν και πήγαιναν σχολείο. Η Αμαλίτσα στην πρώτη τάξη κι ο Θεωδράκης στα νήπια.

Κάποτε όμως η μάνα των παιδιών αρρώστησε και την πήγαν στο γιατρό να την κάνει καλά.

Οι γιατροί κατάλαβαν πολλές προσπάθειες για να σωθεί η καλή μανούλα, μα, δεν τα κατάφεραν. Η άρρωστη πέθανε και ο πατέρας των παιδιών δεν είπε τίποτα στα παιδιά για το κακό που τους βρήκε.

Την έθαψαν στο νεκροταφείο του χωριού με μια άκρη, όπως άκρη ήταν και το σπιτάκι τους. Ο πατέρας πήγαινε κάθε τόσο, της άναβε από ένα κεράκι και της άφηνε φρέσκα και μοσχομύριστα λουλούδια.

Τα παιδιά πήγαιναν σχολείο το πρωί, και, όταν γύριζαν, έτρωγαν και τελείωναν τις εργασίες που τους ανάθεται οι δάσκαλοι. Μετά έβγαιναν έξω κι έπαιζαν ανάμεσα στα δέντρα του δάσους. Έτσι περνούσε ο καιρός...

Πέρασε το Φθινόπωρο και μπήκε ο Χειμώνας. Ήρθαν τα Χριστούγεννα και, τα παιδιά περίμεναν με αγωνία τον ερχομό της μανούλας τους να γιορτάσουν όλοι μαζί τις άγιες αυτές των Χριστουγέννων.

Τα σχολεία έκλεισαν και τα παιδιά θα ξεκουράζονταν. Το κρύο ήταν τσουχτερό. Έξω

έπεφτε χιόνι και όλα ήταν κάτασπρα. Μέσα το τζάκι έκαιγε και οι φλόγες ζέσταιναν το φτωχικό τους.

Ο πατέρας και τα παιδιά κάθονταν γύρω από το τζάκι αμίλητοι και σκεφτικοί. Ο πατέρας κάπνιζε το τοιμπούκι του και ο νους του πλανιόταν στα περασμένα. Την ησυχία αυτή ήρθε να σπάσει με την ερώτησή του ο μικρός Θεωδράκης.

- Θα 'ρθει πατερούλη η μανούλα αύριο που θα γιορτάσουμε τη γέννηση του Χριστούλη μας; είπε. Θέλω να 'ρθει κι η μανούλα να με ντύσει τα καινούργια μου ρούχα και να πάμε όλοι μαζί στην εκκλησία.

Ο πατέρας δεν είπε τίποτα. Κάθονταν σιωπηλός. Κάπνιζε, όλο κάπνιζε και τα μάτια του βούρκωναν. Τα δυό παιδιά κοίταζαν κι αυτά σιωπηλά το αναμμένο τζάκι. Ο αέρας έξω φυσούσε με μανία και τα χιόνια έφερναν στα παιδιά ανατριχίλα. Σηκώθηκε τότε και η Αμαλίτσα απάνω και χαϊδεύοντας τα μαλλιά του πατέρα της, λέει: Έχουν φωτιά πατερούλη στο νοσοκομείο ή θα κρυνεί η μανούλα;

Τότε ο πατέρας ξέσπασε σε κλάματα και σε λυγμούς. Τα παιδιά, που πρώτη φορά έβλεπαν τον πατέρα τους να κλαίει, φοβήθηκαν. Σηκώνεται τότε κι ο Θεωδράκης και πάνεται από το λαιμό του. Κλαίνει τώρα κι οι τρεις μαζί. Ο πατέρας ξέρε γιατί κλαίει. Τα παιδιά όμως; Κλαίνε, γιατί βλέπουν τον πατέρα τους να κλαίει. Τίποτα άλλο.

Τα παιδιά σαν να διαισθάνονται το κακό που τα βρήκε, και, ρωτούν και ξαναρωτούν τον πατέρα τους:

- Πού είναι η μάνα; Πότε θα έρθει; λέει το άλλο.

- Γιατί δεν ήρθε ακόμα, να πάμε όλοι μαζί στην εκκλησία; Να ο παπάς θα σημάνει την καμπάνα της εκκλησίας...

Και ανυπομονούν, πότε θα ιδούν τη γλυκειά μορφή της μανούλας τους που τόσο τους έχει λείψει. Ο πατέρας δε μπορεί πια να κρατήσει περισσότερο το μυστικό. Από το θλιμμένο πρόσωπό του κυλούν άφθονα και καινά

δάκρυα. Αγκαλιάζει τα δύο παιδιά του και τους λέει τη θλιβερή αλήθεια. “Η μάνα σας δε θα ξανάρθει πια κοντά μας και δεν θα σας ετοιμάσει ποτέ να πάμε όλοι μαζί στην εκκλησία. Τώρα βρίσκεται κοντά στον ουράνιο Πατέρα και Δημιουργό μας”. Μια χλωμάδα πέρασε στο πρόσωπο των παιδιών και μια ανατριχίλα ταρακούνησε το κορμί τους.

Τα παιδιά δε θέλουν να πιστέψουν στα λόγια του πατέρα τους. Γι’ αυτό και περιμένουν... Περιμένουν... και με αγωνία κοιτάζουν να τη δουν. Πιστεύουν πώς κάποια μέρα, κάποια ώρα, θ’ ανοίξει η πόρτα και θα

προβάλλει η γλυκειά σιλουέτα της μανούλας τους με την απέραντη τρυφερή καρδιά της. Θ’ αγκαλιάσει τα δύο παιδιά και τότε θ’ αλλάξουν όλα. Το φτωχό καλυβάκι, θα φαίνεται σαν παλάτι, τα φτωχά εκείνα έπιπλα θα γίνουν πλούσια, βασιλικά και, στα πονεμένα προσωπάκια των παιδιών και του πατέρα θα βασιλεύει το γέλιο και η χαρά.

Τα παιδιά όταν μεγαλώσουν θα καταλάβουν την πικρή αλήθεια, γιατί η μανούλα τους θα βρίσκεται πάντα στην καρδιά τους και θα τους δίνει κουράγιο για να συνεχίσουν τη ζωή.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΟΤΑΜΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ**

Μεγάλο Χωριό 23-12-2002

ΠΡΟΣ: Τον κ. Πρόεδρο Δ.Σ. και μέλη Αδελφот. Μικροχωριτών
“Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ” Αριστοφάνους 10 151 22 Μαρούσι

Αγαπητοί συνδημότες,

Τελειώνοντας την τετραετία μου που με την εντολή σας με κατατάξατε να υπηρετήσω τον Δήμο Ποταμιάς από τη θέση του Δημάρχου, νιώθω την ανάγκη και υποχρέωση να εκφράσω τις πιο θερμές μου ευχαριστίες στη συμπαράσταση και συνεργασία που δείξατε αυτά τα τέσσερα χρόνια στο πρόσωπό μου.

Θέλω να τονίσω ότι τόσο εγώ όσο και οι συνεργάτες μου μέσα από το πνεύμα συνεργασίας που μας δείξατε, βοηθήσατε σημαντικά στην πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου, ένα Δήμο που πρώτοι εμείς κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε κάτω από αντίξοες συνθήκες όπως απειρία, άγνωστο για τα δικά μας δεδομένα θεσμό.

Η πίστη μας όμως και η αγάπη για αυτόν εδώ τον τόπο, για το ΔΗΜΟ ΠΟΤΑΜΙΑΣ μας οδήγησαν σε ένα στοίχημα να ξεπεράσουμε τις όποιες αδυναμίες μας και συλλογικά όλοι μαζί, διότι στο Δήμο μας δεν περισσεύει κανείς, να προσπαθήσουμε να τον φτάσουμε εκεί που του αξίζει. Θέλω να πιστεύω ότι οι προσπάθειες δεν πήγαν χαμένες, βέβαια η προσπάθεια για την ανάπτυξη του τόπου δεν σταματάει ποτέ και πρέπει όλοι μαζί πλέον να σταθούμε δίπλα στη νέα Δημοτική Αρχή και με τη βοήθεια και αγάπη μας να τους δίνουμε δύναμη να συνεχίσουν.

Τελειώνοντας αφού σας ευχαριστώ επιτρέψτε μου να ευχηθώ σε όλους σας υγεία, ευτυχία και ευημερία στη ζωή σας.

Με εκτίμηση και αγάπη
Ιωάννης Γαβριήλ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΟΤΑΜΙΑΣ

Ευχαριστήριο

Τον εκλεκτό φίλο της Αδελφότητας και του Μικρού Χωριού, εκδότη κ. **Δημήτρη Παπαδήμα**, που διατηρεί βιβλιοπωλείο στην οδό Ιπποκράτους 8, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τόσο για την παρουσία του στις εργασίες του Συμποσίου όσο και για την ευγενή καλοσύνη που είχε να προσφέρει αρκετά βιβλία για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης της Πνευματικής Γωνιάς.

Ψήφο και Ψόφο

† Του Σταμ. Σταμ.

Η Κυρά Σουρουκλεμέ είχε βγει και είχε φωνάξει εις την πόρτα της.

- Ψήφο! Και μόνον ψήφο; Ζητούμε γενικήν ισότητα εις όλα με τους άνδρες!

Βγήκαν και οι άλλες δεξιά και αριστερά.

- Καμμιά διάκρισις εις όλα!

- Θα υπεισέλθωμεν, κυρίες, εις όλα τα δικαιώματα των ανδρών και τις υποχρεώσεις, και αυτοί εις όλες τας υποχρεώσεις και τα παθήματα των γυναικών...

Και όσο το παιδί που πουλούσε της εφημερίδες περνούσε από τις γειτονίες και από το στενοσόκακα, φωνάζοντας: "Εφημερίδεεεεεε και το δικαίωμα της ψήφου στις γυναίκεεεεεε!", τόσο έβγαιναν οι νοικοκυρές ανασκουμπωμένες στις αυλόπορτες, άλλες με τις ποδιές που στάζανε από νερά, άλλες ακατάστατες και άλλες μισοχτενισμένες.

Άλλα πιο μπροστά απ' όλες είχε βγει η Κυρά Σουρουκλεμέ στις γειτονίες κ' εφώναζε τα δικάια τους!

- Ψήφο! Μόνον ψήφο; Ζητούμε γενικήν ισότητα εις όλα με τους άνδρες!

Και απαντούσαν, σαν να βασιτούσαν ίσο, όλες οι άλλες, δεξιά κι' αριστερά, όρθιες εις τα πεζούλια:

- Καμμιά διάκρισι σε όλα!... Ό,τι έχουν οι άνδρες και ημείς, ό,τι παθαίνουν οι γυναίκες και οι άνδρες!..

- Να μαγειρεύουν και να πλένουν και αυτοί!

- Να σφουγγαρίζουνε το σπίτι!

- Να βυζαίνουν τα μωρέλια και τα μούτρα τους!

- Να εγκυμονούν και να κοιλοπονούν!

- Να γεννούνε και αυτοί!

- Γιατί; Μονάχα οι γυναίκες!

Και κάθε μια εφώναζε τον πόνο της και ζητούσε τα δικαιώματά της! Το τελευταίο μάλιστα απήχησε ευρύτητα σε όλες!

"- Να κοιλοπονούνε και αυτοί!"

Γιατί, μονάχα οι καυμένες οι γυναίκες θα βαστούνε το εννεάμηνον βάρος του παιδιού, μονάχα οι γυναίκες θα κινδυνεύουν για την διαιώνιση, μονάχα οι γυναίκες θα στεγνώνουν βυζαίνουσαι τα τέκνα τους, μονάχα οι

γυναίκες θ' αγρυπνούν όταν εκείνα κλαίουν, θα πάσχουν όταν εκείνα αρρωσταίνουν, θα χτυποκαρδούν όταν εκείνα κινδυνεύουν, θα πλένουν και θα σκουπίζουν, και ο άνδρας, ο τύραννος, θα κάθεται ξαπλωμένος εις τον κανapé, καπνίζουν το τσιγάρο του και δια βάζουν την εφημερίδα!..

Όχι. Μέχρι θανάτου όχι!.. Κάτω η διάκρισις, κάτω τα προνόμια!.. Κάτω η αφόρητος σκλαβιά! Κάτω η ανδρική κυριαρχία!..

Και όλες μείναν σύμφωνες σ' αυτό, και όλες με μια γνώμη το αποφασίσανε, και κάθησαν να βάλουν τις βάσεις της ισότητας και να συντάξουν το καταστατικό της ισοπαθείας...

Αλλά πώς;

Μπορεί να αγρυπνεί και ο άνδρας στο παιδί, μπορεί να ξευχητά όταν εκείνο κλαίει, μπορεί να το θυλάζει, επί τέλους, με το μπιμπερόν, αλλά πώς θα κοιλοπονά κι' αυτός, όταν εκείνη τίκτει, και πώς θα υφίσταται κ' εκείνος τους κινδύνους της γεννήσεως, αφού η φύσις, ο θεός, τον διέπλασε τόσω διάφορον, καθυστερημένον κ' ελαττωματικόν... Κι' αυτό ακριβώς είναι το σπουδαιότερον. Γιατί, καθώς ακριβώς είπε κ' η Κυρά Μαγκάνενα, αυτή τον έχει βάλει στο ζυγό τον ιδικό της, και κουνάει το παιδί, όταν εκείνο ξυπνά την νύχτα και κλαίει, και του το φορτώνει για να το βαστά, όταν αυτή χτενίζεται και κάνει την δουλειά της, ή όταν πηγαίνει ν' αλλάξει δυο κουβέντες με την αντικρυνή γειτόνισσα, αλλά το άλλο είναι το σπουδαίο: Πώς θα μπορέσει να εγκυμονεί κι' αυτός, για να πιστέψει το τι τραβάει η γυναίκα, και πώς θα μπορούσε να ρεκάζει και αυτός εις την διαπασών...

Και τότε όλες βρήκαν ότι δεν τις είχε αδικημένες μόνον η κοινωνία, ο ανήρ, η Πολιτεία, αι προλήψεις, οι νόμοι, και τα παλαιά παθήματα, αλλά και ο θεός!

Και από μεν την Πολιτεία, το πήραν σήμερα το δίκη τους, εξομοιωθείσαι με τους άνδρας, και ο εφημεριδοπώλης διαλαλεί τον θρίαμβόν τους εις την γειτονία:

- Εφημεριδεεεεεεεε και το δικαίωμα της ψήφου στις γυναίκεεεεεεεε!

Αλλά πώς θα το πάρουν κι' από τον θεό;

Αφού εσκέφθησαν και συνεζήτησαν, παρεδέχθησαν την γνώμη της Κυρίας Μελπομένης, να καταφύγουν εις τον διπλανόν ναόν και να προσευχηθούν εις τον Κτίστη και Δημιουργόν του Σύμπαντος και ο Πολυεύσπλαγχος θα τις λυπηθεί και θ' ακούσει την παράκλησί τους.

Και μαζευθήκαν όλες εις την εκκλησιά, και γονάτισαν εμπρός εις τις εικόνες και άρχισαν να λεν και να φωνάζουν το παράπονόν τους προς τον Πλάστη τους:

- Δεν είναι δίκαιο, θεέ μου, τούτο και σωστό!.. Δεν είν' σωστό, θεέ μου, Παντοδύναμε!.. Γιατί τα πλάσματά σου να μην είναι ίσια σ' όλα!.. Γιατί, όταν κάνουμε παιδιά, να υποφέρουμε τόσο πολύ μονάχα ημείς, και οι άνδρες να μην υποφέρουνε διόλου!.. Γιατί, θεέ μου και Μεγαλοδύναμε, γιατί μια τόσο μεγάλη αδικία!..

- Τι θέλετε; ακούστηκε από ψηλά μια φωνή, από της Εκκλησίας το θόλο, που έκαμεν όλον τον τόπον εκεί πέρα να σεισθεί και τα τζάμια του ναού να τρίξουν...

- θέλουμε!.. Τι θέλουμε;.. θέλουμε... να: από δω και πέρα, σε κάθε παιδί που θα γεννάμε, αφού τίποτε άλλο δεν μπορεί για να γενεί, να τραβάει και ο πατέρας του τους ίδιους πόνους που τραβάει κι' η μητέρα του!..

Ο Δικαιότατος της ελυπήθηκε, κι' εισάκουσε την προσευχή τους:

- Αφού το θέλετε, προστάζω και ορίζω όπως, από τώρα και εις το εξής, μην υποφέρει μόνον η μητέρα του παιδιού όπου γεννάται, αλλά και ο πατέρας του να δοκιμάζει τους ίδι-

ους πόνους. Το θέλημά σας ας γενεί!..

Και φύγαν όλες ενθουσιασμένες.

Δεν πέρασε πολύς καιρός και η Κυρά Σουρουκλεμέ, κόρη του Χαραλάμπη, του Σκεμπέογλου, που ήταν και Επίτροπος της Εκκλησίας, ήρθε στην ώρα να γεννήσει και αυτή. Ο άνδρας της, ο κ. Σουρουκλεμές, κομματικός παράγων κλπ., μόλις το έμαθεν αυτό, ξαπλώθηκε εις το κρεβάτι για να λάβει κι' αυτός μέρος στον κοιλόπονο. Η ώρα όμως επερνούσε, η κυρία πονούσε κι' εφώναζε, αλλά αυτός ήταν ήσυχος κι' ατάραχος. Άδικο σφιγγότανε να πονήσει, άδικο πίεζε την κοιλιά του. Η ώρα έφθανε και όμως ο σύζυγος Χαραλάμπης ο Σκεμπέογλου, σαν σύζυγος, δεν αισθανόταν τίποτε!

Η γυναίκα του από μέσα άρχισε να μουγρίζει δυνατά, να σφάζεται και να στριφογυρίζει από τους πόνους κι' από τις σφαγές, όταν, άξαφνα, έξω εις τον δρόμο, ακούστηκαν τρομερές φωνές... Ο αντικρυνός ο έμπορος, στην πόρτα του μαγαζιού του που στεκότανε, εκρατούσε την κοιλιά του, με τα χέρια του, κι' εκυλιόταν κάτω και ούρλιαζε κι' εχτυπιόταν δυνατά!..

Έπειτα από τούτο, οι γυναίκες σκέπτονται να υποβάλουν δεύτερη παράκλησι στον Ύψιστο για να πονάνε μόνον τα θηλυκά στη γέννα.

Ίσως να υποβάλουν και αναφορά εις την Κυβέρνησι, παραιτούμενοι του δικαιώματος της ψήφου.

Και ο μεν Ύψιστος και Μεγαλόχαρος θεός, ως Πανάγαθος και Πολυεύσπλαγχος, ίσως να της εισακούσει. Αλλά θα τις ακούσει κι' ο Πρωθυπουργός;

Χριστούγεννα

*Στη γωνιά μας κόκκινο
τ' αναμμένο τζάκι.
Τούφες χιόνι πέφτουνε
στο παραθυράκι.*

*Όλο απόψε ξάγρυπνο
μένει το χωριό
και χτυπά Χριστούγεννα
το καμπαναριό.*

*Έλα, Εσύ, που αρχάγγελος
Σ' ανυμνούν απόψε,
πάρε από την πίτα μας,
που ευωδιά, και κόψε.*

*Έλα, κι η γωνίτσα μας
καρτερεί να 'ρθεις.
Σου 'στρωσα, Χριστούλλη μου,
για να ζεσταθείς.*

Στέλιος Σπεράντσας

Συνδρομές που έχουν εισπραχθεί από 1/7/02-28/11/2002

A/A Ονοματεπώνυμο	Ποσόν €	Συν/μές	Συν/μές	Συν/μές	Συν/μές
1. Κώστας Γιουρνάς	30	2000, 2001		2000, 2001	2002 2002
2. Αναστ. Φλέγγας	9	-	-	2002	2002
3. Δημήτριος Καρανίκας	10	-	-	2002	2002
4. Δημ. Μπακίης	10	-	-	2002	2002
5. Πιπίτσα Γιουρνά	10	-	-	2002	2002
6. Μαρία Γιουρνά	10	-	-	2002	2002
7. Γιάννης Κατραμάδος	10	-	-	2002	2002
8. Παναγ. Κυρίτσης	10	-	-	2002	2002
9. Βασίλης Ζήσιμος	20	2001	2001	2002	2002
10. Αρμάνδος Κομπορόζος	10			2002	2002
11. Ιγνάτιος Βάρσοε	20	2001	2001	2002	2002
12. Κώστας Τσιονιάς	20	-	-	2002	2002
13. Μαρία Αργυροπούλου	15	-	-	2002	2002
14. Μαρία Πριοβόλου	10	-	-	2002	2002
15. Αλέκος Φλέγγας	10	-	-	2002	2002
16. Ελένη Λιαροκάπη	10	-	-	2002	2002
17. Δημητρακοπούλου	10	-	-	2002	2002
18. Νίκος Παπαδημητρίου	10	-	-	2002	2002
19. Όλγα Παπαδημητρίου	10	-	-	2002	2002
20. Νίκος Πανάρας	15	-	-	2002	2002
21. Μιχάλης Μουχρίτσας	15	-	-	2002	2002
22. Λουκάς Μίχος	10	-	-	2002	2002
23. Φλετούρης Θανάσης	5	-	-	-	2002
24. Μαρία Σκορδά	20	2001	2001	2002	2002
25. Ελένη Παπαναγιώτου	10	-	-	2002	2002
26. Γιώργος Καλπαnéζος	20	2001	2001	2002	2002
27. Ελισάβετ Αϊβαλιώτου	10	-	-	2002	2002
28. Δημ. Μπάκας	10	-	-	2002	2002
29. Φωτίου Καλλιόπη	20	2001	2001	2002	2002
30. Χρήστος Πλάκας	20	-	-	2002	2002
31. Θαν. Κοντογιώργος	5	-	-	-	2002
32. Αρετή Φώλου	10			2002	2002
33. Θανάσης Πλάκας	10			2002	2002
34. Σπύρος Γιαννόπουλος	10			2002	2002
35. Μανθοπούλου Μαρία	20			2002	2002
36. Σεραφεΐμ Ζαχαρόπουλος	10			2002	2002
37. Σπύρος Κυρίτσης	10			2002	2002
38. Νίκος Φωτόπουλος	10			2002	2002
39. Ελένη Καλτσιή-Βρυωνάκη	10			2002	2002
40. Παρασκευή Καλτσιή	10			2002	2002
41. Γιάννης Ανουσάς	20	2001	2001	2002	2002
42. Γιάννης Κοντός	10			2002	2002
43. Αιδεσ. Νίκος Αζακάς	10			2002	2002
44. Αριστοτέλης Παναγιώτου	10			2002	2002
45. Γιάννης Παπαδόπουλος	10			2002	2002
46. Παναγ. Σκρεπετός	10			2002	2002
47. Ηλίας Κουκουβάος	10			2002	2002
48. Γιάννης Λιάπης	10			2002	2002
49. Παρασκευή Δερματά	10			2002	2002

50. Κομπορόζος Αθαν.	10			2002	2002
51. Γεωργούλης Σταύρος	20			2002	2002
52. Κρουστάλλης Κώστας	10			2002	2002
53. Παπαδοπούλου Αθηνά	15			2002	2002
54. Σωτηρία Ταραντούμη	15			2002	2002
55. Νίκη Θάνου	15			2002	2002
56. Γιάννα Τρικαλινού	10			2002	2002
57. Τρύφωνας Κομπορόζος	10			2002	2002
58. Ζαχαρόπουλος Γιώργος	10			2002	2002
59. Φλέγγας Δημ.	10			2002	2002
60. Γιάννης Φλώρος	10			2002	2002
61. Γιάννης Γιολλάσης	3			2002	2002
62. Μίνα Σοφού	10			2002	2002
63. Ανδρέας Γιαννακόπουλος	10			2002	2002
64. Αναστασία Ι. Δερματά	10			2002	2002
65. Μαρίνα Δερματά-Κωνσταντάρα	10			2002	2002
66. Δημήτρης Ιωάν. Δερματάς	10			2002	2002
67. Κώστας & Ισμήνη Μπάρλα	50			2002	2002
68. Ζήσης Γιώργος	9			2002	2002
69. Αρματάς Βασ.	9			2002	2002
70. Τσαρού Σία	10			2002	2002
71. Ζησίμου Αφες	10			2002	2002
72. Μακρή Μαριάνθη	10			2002	2002
73. Καρανδρέας Απόστολος	10			2002	2002
74. Λιάπης Παντελής	10			2002	2002
75. Καρκάνη Αικατερίνη	10			2002	2002
76. Αντωνόπουλος Χρ.	10			2002	2002
77. Αντωνοπούλου Μαρία	10			2002	2002
78. Παναγιωτόπουλος Κώστας	5			2002	2002
79. Ανδριάννα Αγγελή	10			2002	2002
80. Βούλα Δερματά	20			2002	2002
81. Τσινιάς Χρήστος	10			2002	2002
82. Μπακογιάννης Λάζαρος	50			2002	2002
83. Νίκος Ζαχαρόπουλος	200	1999, 2000, 2001		1999, 2000, 2001, 2002	2002
84. Ανδρέας Πλάκας	60			2002	2002
85. Κλεομένης & Αιμιλία Κουτσούκη	20	2003		2003	2002 2002
86. Βασιλική Ντελή για	10			2002	2002
87. Βιργινία Δημοπούλου	10			2002	2002
88. Σούλα Σ. Δερματά	20	2001	2001	2002	2002
89. Ελένη Χρ. Θάνου	6		2001		2002
90. Δέσποινα Θάνου-Νικητάκη	6		2001		2002
91. Ιφιγένεια Μπουλούμπαση	100	2001	2001		2002
92. Ροδούλα Φλέγγα-Κατσούλη	20	2002	2002	2003	2003
93. Ευθυμία Κωστοπούλου	9			2002	2002
94. Αγαπούλα Τσιμπογιάννη	20	2002	2002	2002	2002
95. Μαστρογεωργόπουλος Παναγ.	100 δολλάρια	2002	2002	2002	2002
96. Μαστρογεωργόπουλος Στέφανος	50 δολλάρια	2002	2002	2002	2002
97. Λαίμη Μαρία	10	2002	2002	2002	2002
98. Πιπίτσα Γιουρνά	9	2002	2002	2002	2002
99. Κούλα Νασιοπούλου	10	2002	2002	2002	2002

Δωρεές εις μνήμη που έχουν εισπραχθεί από 1/7/02-28/11/2002

Α/Α Ονοματεπώνυμο	Αιτιολογία	Ποσό ΕΥΡΩ
1. Ναυοικά Παπαδάκη	εις μνήμη Μαργαρίτας Κεράνη	20
2. Ελένη Βρυνιώτη	εις μνήμη Μαργαρίτας Κεράνη	50
3. Κώστας Γιουρνάς	εις μνήμη του πατέρα του Αριστείδη	70
4. Δημ. Κρίκος	εις μνήμη Νίκου Γιουρνά	15
5. Χαρίκλεια Κυρίτση	εις μνήμη Μαργαρίτας Κεράνη	20
6. Δημ. & Μαρία Σκορδά	εις μνήμη Βαγγέλη Παπαπαναγιώτου	50
7. Ελένη Παπαπαναγιώτου	εις μνήμη συζύγου της Βαγγέλη Παπαπαναγιώτου	50
8. Ελισάβετ Αϊβαλιώτου	εις μνήμη συζύγου της Νικολάου	20
9. Δημ. Μπακάς	εις μνήμη Μαργίτσας Πριτσόλα	10
10. Αναστασία & Παρασκευή Καλτσιή	εις μνήμη γονέων τους Μαρίας & Κώστα Καλτσιή	50
11. Ελένη Καλτσιή-Βρυωνάκη	εις μνήμη γονέων της Μαρίας και Κώστα Καλτσιή	40
12. Ρένα Κανούτου	εις μνήμη Αντιγόνης Γεωργούλη	20
13. Γιάννα Τρικαλινού	εις μνήμη συζύγου της Γ. Τρικαλινού	20
14. Κατίνα Ζορμπαλά	για τα τρίχρονα του Σταύρου Ζορμπαλά	50
15. Κώστας & Ισμήνη Μπάρλα	εις μνήμη Μαργαρίτας Κεράνη	150
16. Κατίνα Πανώρη	εις μνήμη Γεωργίας Κομποροζού	30
17. Φωτεινή Παπακωνσταντίνου	εις μνήμη Γεωργίας Κομποροζού	30
18. Αργυρούλα Πλάκα	εις μνήμη του πατέρα της	20
19. Ανδριάννα Αγγελή	εις μνήμη του πατέρα της Γιάννη Μανίκα	90
20. Οικογένεια Βαγγέλη Παπαδάκη	εις μνήμη Γιάννη Λεκκά	50
21. Βιργινία Δημοπούλου	εις μνήμη του συζύγου της Αθανασίου	20
22. Ελένη Θάνου	εις μνήμη του συζύγου της Χρίστου Θάνου	100
23. Τηλέμαχος Κομποροζός	εις μνήμη Γεωργίας Κομποροζού	300
24. Λαΐνη Μαρία	εις μνήμη του πατέρα της Ιωάννη	20
25. Παναγιώτης Τ. Κυρίτσης	εις μνήμη της συζύγου του Αναστασίας	100
26. Παναγιώτης Τ. Κυρίτσης	εις μνήμη της μητέρας του Κωνσταντίνας	100
27. Λάζαρος & Βίκυ Μπακογιάννη	εις μνήμη της αδελφής των Ειρήνης Μπακογιάννη	100\$
28. Θανάσης & Χρυσούλα Κεράνη	εις μνήμη Ειρήνης Μπακογιάννη Horst	50

Διάθεση Βιβλίων

1. Νίκος Φωτόπουλος	βιβλίο Δημ. Δερματά	20
2. Άγνωστος	βιβλίο Δημ. Δερματά	15
3. Άγνωστος	βιβλίο Τριανταφύλλη Κώστα	10
4. Παπαδοπούλου Σοφία	βιβλίο Δημ. Δερματά	15
5. Νίκος Φωτόπουλος	βιβλία Δημ. Δερματά και Κ. Τριανταφύλλη	25
6. Μαρία Μανθοπούλου-Γιαννακά	βιβλίο Χρ. Γιαννακόπουλου	10
7. Τάσος Κοντομέρκος	βιβλίο Χρ. Γιαννακόπουλου	15
8. Μίνα Κριεζιά	βιβλίο Χρ. Γιαννακόπουλου	10
9. Ελένη Καλτσιή-Βρυωνάκη	βιβλίο Χρ. Γιαννακόπουλου	10
10. Ελένη Κοντού	βιβλίο Χρ. Γιαννακόπουλου	10
11. Πανάρα Άννα	βιβλίο Δημ. Δερματά	15
12. Άγνωστος	βιβλίο Δημ. Δερματά	15
13. Άγνωστος	βιβλίο Τριανταφύλλη Κώστα	10
14. Άγνωστος	βιβλίο Τριανταφύλλη Κώστα	10
15. Αριστείδης Αθανασόπουλος	βιβλίο Τριανταφύλλη Κώστα	10
16. Αριστείδης Αθανασόπουλος	βιβλίο Δημ. Δερματά	15

Δωρητές Ι.Ν.Μεταμορφ. του Σωτήρος & Αγ. Κυριακής από 27/06/02 έως 27/12/02

1. Ιωάννα και Γεώργιος Μπαμπανικολός Εις μνήμην Μαργαρίτας Ν. Κεράνη (αγιογράφηση)	500 Ευρώ
2. Γεώργιος και Διονυσία Παπαθανασίου για τον Ι. Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος	576 Ευρώ
3. Σπυριδών και Ειρήνη Παπαθανασιάδη εις μνήμην Μαργαρίτας Ν. Κεράνη (αγιογράφηση)	500 Ευρώ
4. Ιωάννης Κουτσούκης (Μεταμόρφωση)	100 Ευρώ
5. Ιωάννης Παπαδόπουλος (Μεταμόρφωση)	100 Ευρώ
6. Τριαντάφυλλος και Κασιανή Κακίτση εις μνήμη πατρός της Σοφίας Πιστιόλη	880 Ευρώ
7. Αδελφότης Μικροχωριτών (για τον Ι. Ν. Αγίας Κυριακής)	500 Ευρώ
8. Χρυσούλα Γρατσούνη (Μεταμόρφωση) εις μνήμην Γεωργίας Στ. Κομπορόζου	300 Ευρώ
9. Όλγα Παπαδημητρίου (Μεταμόρφωση) εις μνήμην συζύγου Δημητρίου και Γονέων	100 Ευρώ
10. Αναστασία Σ. Δερματά εις μνήμην συζύγου Σωτηρίου	20 Ευρώ
11. Βασιλική Ντελή εις μνήμην συζύγου Δημητρίου	15 Ευρώ
12. Σπυριδών Γιαννόπουλος (Αγία Κυριακή)	50 Ευρώ
13. Νομαρχία Ευρυτανίας	1200 Ευρώ
14. Άννα Πλάκα (Μεταμόρφωση)	492 Ευρώ
15. Αθανάσιος Κουτσούκης (Αγία Κυριακή)	300 Ευρώ
16. Χρήστος Τριανταφύλλης (Μεταμόρφωση)	400 Ευρώ
17. Ελένη Ζήση (Αγία Κυριακή)	48 Ευρώ
18. Λάζαρος και Βίκυ Μπακογιάννη εις μνήμη της αδελφής των Ειρήνης Μπακογιάννη - Horst	100 δολάρια

Διάφορες εισφορές από 1/7/02-28/11/2002

A/A Ονοματεπώνυμο	Αιτιολογία	Ποσόν ΕΥΡΩ
1. Γεώργιος Πλάκας	για σκοπούς της Αδελφότητας	150
2. Δημ. Μπάκας	για σκοπούς της Αδελφότητας	20
3. Δημήτρης Ζορμπαλάς	για σκοπούς της Αδελφότητας	60

Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν

Η μνημόνευση προσφιλών προσώπων στη στήλη αυτή γίνεται με φροντίδα των οικείων οι οποίοι θα πρέπει να μας δίνουν το κείμενο με τα απαραίτητα στοιχεία και μια φωτογραφία

Τάσος Λευτεριάς: Πλούσια δράση με τον ΕΛΑΣ και το ΚΚΕ

Ένας από τους πρωτοπόρους του εθνικο-απελευθερωτικού κινήματος στην Κατοχή και ηγετικό στέλεχος του ΕΛΑΣ, ο Βαγγέλης Παπαδάκης γνωστός με τ' όνομα Τάσος Λευτεριάς, δεν υπάρχει πια. Πλήρης ημερών (όπως γράψαμε ήδη) έφυγε στις 18/12/02, εξαιτίας της σοβαρής επιδείνωσης της υγείας του. Διατηρώντας, στη μάχη με τις αρρώστιες και το θάνατο, ακραίο το ηθικό, τη διαύγεια και την αισιοδοξία του. Και με την ευγένεια και την καλοσύνη αποτυπωμένη στο πρόσωπό του.

Κρητικός στην καταγωγή και τη λεβεντιά. Γεννήθηκε στ' ανταρτοχώρι Κοξαρέ το 1915. Στο Ρέθυμνο τέλειωσε το γυμνάσιο το 1932. Από μαθητής οργανώθηκε στο ΚΚΕ. Υπηρέτησε τη θητεία του το 1936 στο 44ο Σύνταγμα. Το 1938 με την εξέγερση στα Χανιά, κατά της δικτατορίας Μεταξά, διώκεται από την Ασφάλεια. Καταφεύγει στην Αθήνα, όπου συνδέεται με την ΚΟΑ και τοποθετείται σύνδεσμός της με την τότε καθοδήγηση της ΚΕ του ΚΚΕ.

Με την κήρυξη του πολέμου συνιάσσεται με το γράμμα του Ζαχαριάδη. Πολεμάει στο Αλβανικό μέτωπο, στον τομέα Πόγραδετς-Κορυτσάς. Με τη συνθηκολόγηση έρχεται στην Αθήνα την 1η Μάη 1941 και συνδέεται με την οργάνωση Καλοδίκη και στη συνέχεια με τη νέα ΚΕ του ΚΚΕ. Το Νοέμβρη 1942 βγαίνει στο αντάρτικο. Και με εντολή του ΠΓ της ΚΕ ανέλαβε στο Αρχηγείο Ρούμελης του ΕΛΑΣ πολιτικός επίτροπος, με καπετάνιο τον Άρη Βελουχιώτη. Στη συνέχεια, αναδειχνεται καπετάνιος της 13ης Μεραρχίας. Και τέλος μέχρι την απελευθέρωση και τη Βάρκιζα καπετάνιος της Ομάδας Μεραρχιών Στερεάς.

Από το Μάρτη του 1945 είναι γραμματέας στην 3η Αχτίδα της ΚΟΑ. Τον Αύγουστο 1945 μέχρι τον Φλεβάρη 1946 συλλαμβάνε-

ται και κλείνεται στις φυλακές Λαμίας. Μετά την αποφυλάκισή του, ως μέλος του Γραφείου Περιοχής Στερεάς του ΚΚΕ αναλαμβάνει τον Τομέα της αυτοάμυνας. Τον Αύγουστο 1946 πάνεται, στέλνεται εξορία στην Ικαρία. Δραπετεύει το Νοέμβριο 1947 και βγαίνει στο βουνό. Στο ΔΣΕ τοποθετείται σε διάφορα πόστα. Το 1948 ήταν διοικητής της 77ης Μονάδας στ' Άγραφα - Κόζιακα - Τζουμέρκα. Αργότερα πολέμησε στο Βίτσι. Και μετά την ήττα του ΔΣΕ τον Αύγουστο του 1949 πέρασε στην Αλβανία.

Από εκεί βρέθηκε στην Τασκένδη, δούλεψε σε εργοστάσιο, πήρε δίπλωμα μηχανικού τεχνολόγου. Μετά τον επαναπατρισμό του εγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Ένα διάστημα φυλακίστηκε. Εργάστηκε στα εργοστάσια ΒΙΟΧΑΛΚΟ και ΚΕΡΑΝΗ. Το 1967 η χούντα τον έστειλε εξορία στη Γιούρα. Το 1978 και μέχρι το 1989 διετέλεσε αντιπρόεδρος της ΠΕΑΕΑ και μέλος του Γραφείου της FIR.

Για τη ζωή του, τους αγώνες του και την Εθνική Αντίσταση 1940-1945 έγραψε το βιβλίο του "Από την Κοζαρέ στα βουνά της Ρούμελης" (που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις "Θυμέλη" το 1999). Και επίσης ένα δεύτερο βιβλίο για τον Εμφύλιο και τον ΔΣΕ (που θα εκδοθεί από το "Βιβλιόραμα").

Η κηδεία του έγινε στην Πεύκη (στην εκκλησία των Αγίων Αποστόλων) στις 20-12-02. Τον ύστατο αποχαιρετισμό του απηύθυναν: Από την Κεντρική Διοίκηση της ΠΕΑΕΑ ο συμπατριώτης του Σπ. Διλιντάς. Από το παράρτημα της Πεύκης ο Μ. Ψωμάς. Από την ΠΟΑΕ ο Β. Πριόβολος (Ερμής). Από το χωριό της συντροφισσάς του Ναυσικάς ο Επίτιμος Πρόεδρος Μικροχωριτών Ευρυτανίας Κλ. Κουτσούκης, καθηγητής Παντείου. Από την Πεύκη ο Ι. Βογιατζάκης, αρχιτέκτονας. Η ταφή του έγινε στο νεκροταφείο Αμαρουσίου.

Αποχαιρετισμός στον Καπετάν Λευτεριά

Πεύκη, 20 Δεκεμβρίου 2002

Καθ. Μένιος Κουτσούκης

Επ. Πρόεδρος Αδελφότητας Μικροχωριτών
Αγαπημένη μας Βαγγέλη, Αγαπημένη μας
Καπετάν Λευτεριά,

Πριν από 60 ακριβώς χρόνια, εσύ, γεμάτος
ιδανικά και παλληκαριά για την απελευθέρω-

ση της πατρίδας απ' τους κατακτητές, έφθασες στο Μικρό Χωριό, μαζί με τον πρωτοκαπετάνιο της Αντίστασης, 'Αρη Βελουχιώτη.

Ήταν καιρός, μετά το Γοργοπόταμο, να δώσετε ένα ακόμη μάθημα στους Ιταλούς φασίστες, με την ιστορική εκείνη Μάχη του Μικρού Χωριού.

Μετά την "Κόκκινη Κοζαρέ" του Ρεθύμνου ή την μικρή Μόσχα, όπως γράφεις για τη γενέτειρά σου, η Αντίσταση τόφερε, ώστε να δεθείς με το πρώτο ανταρτοχώρι της Ρούμελης, το ιστορικό Μικρό Χωριό της Ευρυτανίας. Το πέρασμά σου αυτό στάθηκε ορόσημο στη ζωή σου και στην μετέπειτα δράση σου, γιατί μέσα στον κοινό αγώνα για τα ιδανικά της λευτεριάς και της ανεξαρτησίας της πατρίδας μας αναπτύχθηκε το ρομαντικό ειδύλλιο σου με την "Πρωτομαγιά", που ήταν η μορφωμένη επωνύμισσα του Μικρού Χωριού.

Έτσι τον Αύγουστο του 1943 το Μικρό Χωριό οείστηκε από τις κρητικές "μπαλωθιές" και τους πυροβολισμούς των ανταρτών, που μαζί με τις χαρμόσυνες καμπάνες χαιρέτιζαν το γάμο σου με την πανέμορφη νύφη, την Ναυσικά Φλέγγα. Η "πρωτομαγιά" γινόταν με το γάμο αυτό η πιστή συναγωνίστρια και παντοτινή σύντροφος της ζωής σου.

Εσύ, ως γενναίος καπετάνιος στον ΕΛΑΣ κι αυτή ως επωνύμισσα, δραστήρια στην οργάνωση σουσιτών, που έσωσαν από την πείνα χιλιάδες παιδιά της Ρούμελης στην διάρκεια της Κατοχής. Με το τέλος της Αντίστασης ήλθε και η μονάκριβη κόρη σας Σοφία. Έκτοτε και κάτω από δύσκολες περιστάσεις, τόσο της Αντίστασης, όσο και του εμφύλιου, ερχόσουν και ξαναρχόσουν στο Μικρό Χωριό, όπως έκανες και μετά την επιστροφή σου από τον πολυετή αναγκαστικό εκπατρισμό σου.

Στο Μικρό Χωριό όλοι σε θυμούνται γιατί τους εντυπωσίαζες ως άνθρωπος, όχι μόνο με το παράστημα και την Κρητική λεβεντιά σου αλλά και με την ευθυκρισία σου και τον ήπιο λόγο σου. Σε θαύμαζαν και σε καμάρωναν ως τον αταλάντευτο αγωνιστή με συνέπεια στις ιδέες του και απαρámλλη αγωνιστικότητα και αντοχή.

Αγαπημένη μας Καπετάνιε,

Στο Μικρό Χωριό σήμερα οι καμπάνες χτυπούν πένθιμα, γιατί οι άνθρωποι του πήραν το θλιβερό μαντάτο ότι φεύγει από κοντά τους ένας δικός τους άνθρωπος, ένας γνήσιος αγω-

νιστής, που τους αγαπούσε και τους τιμούσε πάντα.

Προχθές ακόμη ήθελαν να σε τιμήσουν κι' αυτοί με τη σειρά τους στο προσκλητήριο των αντιπασιακών, που έκαναν για να τιμήσουν τη μνήμη της Μάχης του Μικρού Χωριού και τη θυσία των 13 Εθνομαρτύρων. Όμως εσύ δεν μπόρεσες να δώσεις το παρόν, γιατί έδινες τη δική σου μάχη για τη ζωή.

Τη μάχη αυτή βέβαια την έχασες, αλλά εσύ με την προσωπικότητά σου και την αγωνιστική σου πορεία πέρασες στην ιστορία, πέρασες στην αθανασία.

Από τον κόσμο του Μικρού Χωριού σου απευθύνω το ύστατο χαιρε αλησμόνητε Καπετάν Λευτεριά. Αιώνια σου η μνήμη.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤ. ΚΟΜΠΟΡΟΖΟΥ

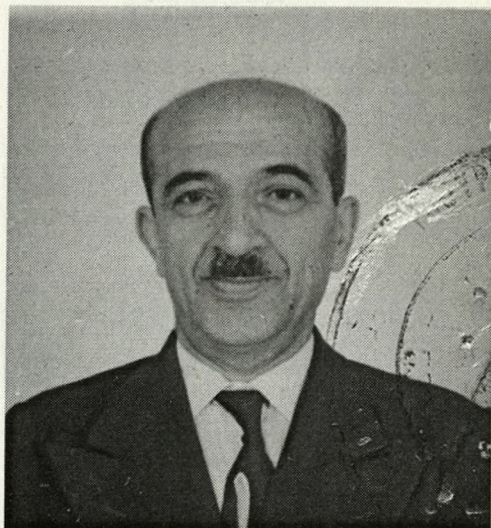
- Ο αιφνίδιος θάνατος της Γεωργίας Κομπορόζου μας ξάφνιασε και προκάλεσε θλίψη και συγκίνηση σ' όλους, συγγενείς, φίλους και γνωστούς. Ήταν νέα καλοσυνάτη γυναίκα γεμάτη ζωή, καλή σύζυγος και μητέρα ενός μικρού κοριτσιού, και περίμενε με χαρά και το δεύτερο παιδί της. Δυστυχώς λίγες ώρες πριν τον τοκετό έχασε τη ζωή της. Ήταν κάτι που δεν θέλαμε να το πιστέψουμε.

Η Γεωργία ήταν σύζυγος του Σταύρου Κομπορόζου και νύφη του Μάχου Κομπορόζου.

Η κηδεία της και η ταφή της έγινε στο κοιμητήριο της Κηφισιάς. Φίλοι, συγγενείς και γνωστοί του ταιριασμένου ζευγαριού την συνόδεψαν στην τελευταία της κατοικία.

Στον άνδρα της Σταύρο, στη μητέρα της Μαρία, και στους υπόλοιπους συγγενείς εκφράζουμε τα πιο θερμά μας συλλυπητήρια και ευχόμαστε δύναμη και κουράγιο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΛΑΚΑΣ 1909-2002

Εφοδιασμένος με αρετές και αγάπη στους συνανθρώπους του και αγάπη από τους δικούς του ένας άλλος Μικροχωρίτης της παλιάς φρουράς έφυγε για το μακρινό ταξίδι. Είναι ο Βασίλης Πλάκας. Ήταν ένας φιλήσυχος και αγαθός άνθρωπος εφοδιασμένος με καλοσύνη και ακέραιο χαρακτήρα και έφυγε από τη ζωή με όλα αυτά τα χαρίσματα. Ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του εγκατεστημένος στη Λαμία όπου εργάστηκε ως μάγειρας και από όπου συνταξιοδοτήθηκε. Ήταν φιλήσυχος και καλός οικογενειάρχης. Τίμιος και εργατικός και έχαιρε της αγάπης των Μικροχωριτών της Λαμίας. Έλαβε ενεργό μέρος στην Εθνική Αντίσταση. Ας είναι ελαφρύ το χόμα της Λαμιακής γης που τον σκεπάζει και πάντα ζωντανή η θύμησή του.

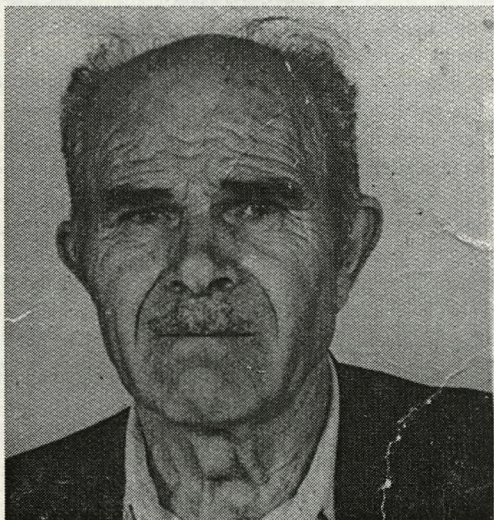
ΘΕΟΔΩΡΑ Π. ΤΖΑΒΕΛΗ 1910-2002

Στις 19 Αυγούστου μας άφησε χρόνους η Θεοδώρα Τζαβέλη σύζυγος του Παναγιώτη Τζαβέλη από το Μικρό Χωριό. Είχε γεννηθεί στο χωριό Κοντίβα. Η Θεοδώρα είχε χάσει τον άνδρα της πριν μερικά χρόνια. Ήταν μια ευγενική ψυχή εξαιρετική νοικοκυρά και πραγματική χριστιανή και εφοδιασμένη με πολλές αρετές και αγάπη στους συνανθρώπους της. Ο Θεός ας αναπαύσει την αγνή ψυ-

χή της και να είναι ελαφρύ το χρώμα της Λαμιώτικης γης που τη σκεπάζει. Αιώνια η μνήμη της.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΑΙΝΗΣ
1920-2002

Την 1-5-2002 πέθανε ο Ιωάννης Λαΐνης σε ηλικία 82 ετών. Γεννήθηκε στα Σελλά Ευρυτανίας το 1920. Εγκαταστάθηκε στο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας το 1949 όπου παντρεύτηκε με την Λαμπρινή το γέννος Καβαδία από την Αγία Τριάδα Ευρυτανίας. Εκεί απέκτησε τα δύο παιδιά του τον Χρήστο και την Μαίρη. Μετά την κατολίθωση εγκατα-

στάθηκε στη Λαμία. Τα τελευταία χρόνια τα ζούσε κυρίως τα καλοκαίρια στο Νέο Μικρό Χωριό.

Ας είναι ελαφρύ το χρώμα του χωριού που τον σκεπάζει και να είναι αιώνια η μνήμη του.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
1909-2002
του Κων/νου και Βασιλικής

Γεννήθηκε στις 3-8-1909 στο Μικρό Χωριό και απεβίωσε την 7-9-2002 ετών 93.

Υπήρξε άριστος οικογενειάρχης και λαμπρός σύζυγος. Τίμιος στο επάγγελμά του και άμεμπτος στην κοινωνία της Λαμίας που έζησε όλη του τη ζωή.

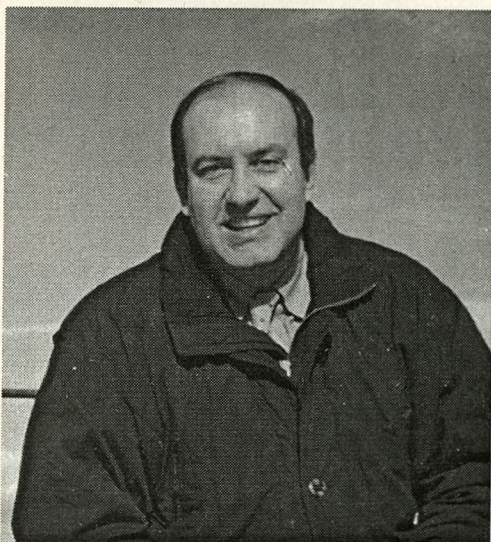
Με τη σύζυγό του Σοφία απέκτησαν τον Ηλία, τη Βασιλική και την Ευφροσύνη και τους έδωσαν τη δική τους ανατροφή. Επισκεπτόταν το χωριό νοσταλγώντας τα παιδικά του χρόνια. Έλαβε μέρος στην Αλβανία λαμβάνοντας μετάλλιο ανδρείας και παρασημοφορήθηκε.

Έφυγε από τη ζωή ευχαριστημένος γιατί επιτέλεσε το καθήκον του τίμια στην κοινωνία. Ας είναι ελαφρύ το χρώμα της Λαμιακής γης που τον σκεπάζει και Αιώνια η μνήμη του.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ 1957-2002

Στις 30 Οκτωβρίου 2002 απεβίωσε στη Λαμία ο Κων/νος Αντωνόπουλος υιός του συγχωριανού μας Αλκιβιάδη Αντωνόπουλου.

Ο μεταστάς γεννήθηκε στη Λαμία στις 30 Νοεμβρίου του 1954.

Τελείωσε το Δημοτικό και Λύκειο στη Λαμία και σπούδασε φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Επί είκοσι χρόνια λειτούργησε στο ναό της παιδείας, σε διάφορα Γυμνάσια και Λύκεια, σκορπίζοντας το φως της γνώσης και διδάσκοντας αγάπη, καλοσύνη και ανθρωπιά.

Πράος και μειλίχιος, προσηνής και καλόκαρδος, μοίρασε την αγάπη του απλόχερα στους μαθητές του και στους συναδέλφους και κέρδισε την αγάπη τους και την εκτίμησή τους.

Η μοίρα όμως σκληρή και αδυσώπητη τον χτύπησε πάνω στην πιο δημιουργική στιγμή της καριέρας του, με την επάρατο νόσο κόβοντας το νήμα της ζωής του στα 47 του χρόνια, αφήνοντας πίσω του σύζυγο και δύο μικρά παιδιά τον Αλκιβιάδη και τον Παναγιώτη.

Και τώρα αγαπημένε μας Κώστα που άφησες το μάταιο τούτο κόσμο γιατί κατά τον ποιητή

*Βάρκα σε προσμένει
μ' ανοιχτό πανί
κι οι εφτά ουρανοί
πάνω σου ανοιγμένοι
στο ατέλειωτο οδοιπορικό σου
καινούργιους κόσμους δε θα βρεις
Η πόλησ αυτή, κατά τον Καβάφη, θα σ' ακολουθεί.*

*Στους ίδιους δρόμους θα γυρνάς
και στες γειτονιές τις ίδιες θα γυρνάς
δεν έχει πλοίο για σε
δεν έχει οδό διαφυγής.*

*Πάντα στην πόλη αυτή θα φτάνεις
Ναι πολυαγαπημένε μας πάντα θα ζεις ανάμεσά μας και πάντα θα νοιώθουμε την ανάσα σου.*

*Αντίο αγαπημένε μας Κώστα.
Γ.Μ.*

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΡΟΥΜΠΑ

Η καλοσυνάτη και πάντα γελαστή Αικατερίνη Γρούμπα έφυγε ξαφνικά από κοντά μας τον περασμένο Ιούλιο. Ήταν κόρη του Στέφανου και της Δέσπως Καρδάρα από το Παλιό Δερμάτι. Στον πόλεμο γνώρισε και αγάπησε τον φαντάρο τότε Γιώργο Γρούμπα που έγινε ο σύντροφος της ζωής της. Μαζί απέκτησαν δύο κόρες. Η οικογένεια ζούσε στη Θεσσαλονίκη, όπου ο Γιώργος εργαζόταν μαζί και με άλλους Ευρυτάνες, για ένα διάστημα, στην αλλαντοποιία του Τσοχατζόπουλου, στην μεγάλη αγορά της Θεσσαλονίκης (Στοά Μοδιάνο). Έκανε πάντοτε παρέα με τους Μικροχωρίτες της Θεσσαλονίκης. Εκεί μεγάλωσαν και πάντρεψαν τα κορίτσια τους. Τα τελευταία χρόνια η Κατίνα με τον άντρα της είχαν έλθει και εγκαταστάθηκαν μόνιμα στο Νέο Δερμάτι. Τη θυμόμαστε πάντα πρόσχαρη να ενδιαφέρεται για το περιοδικό μας, που το διάβαζε ανελλιπώς και στον άντρα της.

Ευχόμαστε την εξ Ύψους παρηγοριά στον αγαπημένο της σύζυγο και τα παιδιά της.

Αιωνία της η μνήμη.

ΜΑΡΟΥΣΟΥΛΑ Χ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗ (1928-2004)

Πριν από λίγους μήνες μάθαμε ότι πέθανε στην Αμερική η συγχωριανή μας Μαρ(ου)σούλα σύζυγος του Χαράλαμπου Τριανταφύλλη, από το Δερμάτι.

Ζούσαν χρόνια στην Αμερική στην πόλη Roanoke της Βιρτζίνια, όπου ζουν κι άλλοι συγχωριανοί μας. Ήταν αγαπημένο ζευγάρι και είχαν αποκτήσει μια κόρη την Φωτεινή και έναν γιο τον Δημήτρη, που σήμερα έχουν δικές τους οικογένειες, που χάρισαν στους δυό γονείς πολλά εγγόνια. Ο Δημήτρης ζει κοντά τους, ενώ η Φωτεινή με την οικογένειά της ζει στο Νιού Τζέρσεϋ.

Η Μαρ(ου)σούλα ήταν πολύ αγαπητή γυναίκα και η τελευταία φορά που ήλθε στο χωριό ήταν αρχές της δεκαετίας του '80 μαζί με τον άνδρα της, που συχνά μας έστελνε και δημοσιεύσαμε ποιήματά του στο περιοδικό μας γεμάτο νοσταλγία για την πατρίδα.

Από το χωριό έφυγε μετά το τέλος του πολέμου με τη μικρή τότε κορούλα της και στην Αμερική απέκτησε και το γιο της. Πέρασε τις μπόρες της Κατοχής τις οποίες πάντοτε θυμόταν, αλλ' ήταν ευχαριστημένη από τη ζωή κι έκανε πάντοτε το καλό στους συνανθρώπους της. Ποτέ δεν ξεχνούσε τους συγγενείς και φίλους και στην Αμερική στο σπίτι της έκανε το παν για να σε περιποιηθεί. Θα τη θυμόμαστε πάντοτε χαμογελαστή και καλωσυνάτη.

Αιωνία της η μνήμη.

Μ.Σ.Κ.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΠ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Μετά από ολιγοήμερη νοσηλεία στο νοσοκομείο της Νίκαιας Πειραιώς έφυγε από τον κόσμο αυτόν ο καλός μας συγχωριανός Κώστας Σπ. Γιαννακόπουλος, αδελφός του Φώτη Γιαννακόπουλου σε ηλικία 80 ετών περίπου. Πριν δύο χρόνια είχε χάσει τη γυναίκα του, κάτι που το έφερε βαρέως και του στούχισε πάρα πολύ. Ένα χρόνο νωρίτερα είχε χάσει την αδελφή του Στεφανία.

Ο Κώστας είχε ξενιτευτεί στον Καναδά από πολύ νωρίς, όπου εργάστηκε για πολλά χρόνια. Γύρισε συνταξιούχος πλέον και εγκαταστάθηκε στο Μικρό Χωριό με τη γυναίκα του Σούζαν, φιλήσυχοι, πάντα γελαστοί και οι δυο τους. Από τότε που πέθανε η γυναίκα του εγκατέλειψε το χωριό, το οποίο όμως υπεραγαπούσε.

Θα τον θυμόμαστε σαν έναν εγκάρδιο και

καλό Μικροχωρίτη. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Πειραικής γης που τον σκεπάζει.

ΕΙΡΗΝΗ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

Η Ειρήνη Μπακογιάννη πέθανε αιφνιδίως από εγκεφαλικό την 31η Δεκεμβρίου του 2002 στη Γερμανία.

Η Ειρήνη ήταν κόρη του Κώστα και της Ουρανίας Μπακογιάννη. Γεννήθηκε στο Μι-

κρό Χωριό το 1944 με το δίδυμο αδελφό της Λάζαρο. Στα 17 της χρόνια παντρεύτηκε και έφυγε για τη Δυτ. Γερμανία. Ατύχησε στο πρώτο της γάμο. Μετά από ένα χρόνο παντρεύτηκε τον Horst Stelter, και απέκτησαν μία θυγατέρα την Μανουέλα και έναν εγγονό. Ήταν προικισμένη με πολλές αρετές και κατέκτησε συγγενείς και φίλους με τον αδαμάντινο χαρακτήρα της και την απέραντη καλοσύνη της. Το 1992 έχασε τον αγαπημένο της σύζυγο και από τότε ζούσε με τις μοναδικές της αγάπες την Μανουέλα και τον εγγονό της. Τα αγαπημένα αδέρφια που ζούνε στις Η.Π.Α., Γιάννης, Μαρία, Λάζαρος και Ευδοκία, παρευρέθηκαν στην κηδεία της που έγινε στο Ντόρτμουντ της Γερμανίας απαρηγόρητοι μαζί με φίλους και γνωστούς της Ειρήνης.

Εμείς συλλυπούμεθα τα αδέρφια, την κόρη και τους λοιπούς συγγενείς της.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τη σκεπάζει.

Επίσης περιμένουμε το βιογραφικό σημείωμα του Αποστόλη σύζυγο της Τούλας Σταθοπούλου - Κοτούκη για το προσεχές φύλλο.

SUN & SEA

TRAVEL AGENCY

- Αεροπορικά εισιτήρια για όλο τον κόσμο • Συνέδρια - Εκθέσεις
- Οργανωμένες εκδρομές • Διαβατήρια - Βίζες

Στις οικονομικότερες τιμές!!
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΓΙΟΥΡΝΑ - ΒΟΥΓΑ Σινώπης 29, Αμπελόκηποι, Τηλ.: 7799261

Ξενοδοχείο Εστιατόριο Καφετέρια

«Η ΧΕΛΙΔΟΝΑ»

Δ/ση ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΝΙΑΣ

Θέα προς το Βελούχι

Παραδοσιακή φιλοξενία εξυπηρέτηση

Παλαιό Μικρό Χωριό Πληρ. τηλ. 22370-41221

Studio MERSES

ΠΑΛΑΙΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ

ΑΓΟΡΙΤΣΑ ΤΣΙΝΙΑ

Υπεύθυνη Κρατήσεων

Πληρ. 22370/41444, Φαξ 22370/41111,

κινητό 6974-114182

ΤΟ ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ

Ψησταριά

Εστιατόριο - Χωριάτικη Κουζίνα

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ

Νέο Μικρό Χωριό Τηλ. 22370/41257/41103

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΔΩΜΑΤΙΑ

Α' κατηγορίας

ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΖΑΡΡΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. Τηλ. 22370/41236/41433

ΑΖΑΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΠΟΛΥΤΕΛΗ

ΔΩΜΑΤΙΑ

Νέο Μικρό Χωριό, Πληρ. Τηλ. 22370/41318

Ψησταριά - Ταβέρνα

Χωριάτικη κουζίνα

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΟΥΡΑΣ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. τηλ. 22370/41300

Ταβέρνα «Η ΓΩΝΙΑ»

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ετοιμα φαγητά της ώρας

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. Τηλ.: 22370 41393

COUNTRY CLUB HELLAS HOTEL

ΠΟΠΗ ΜΠΑΚΑΤΣΙΑ Hotel Manager

Μικρό Χωριό - Καρπενήσι, Τ.Κ. 360 75

Τηλ.: 0237/41570-6, Fax: 22370/41577

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΡΙΝΑ ΤΑΣΙΟΥ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. Τηλ. 22370/41349

Ξενώνας

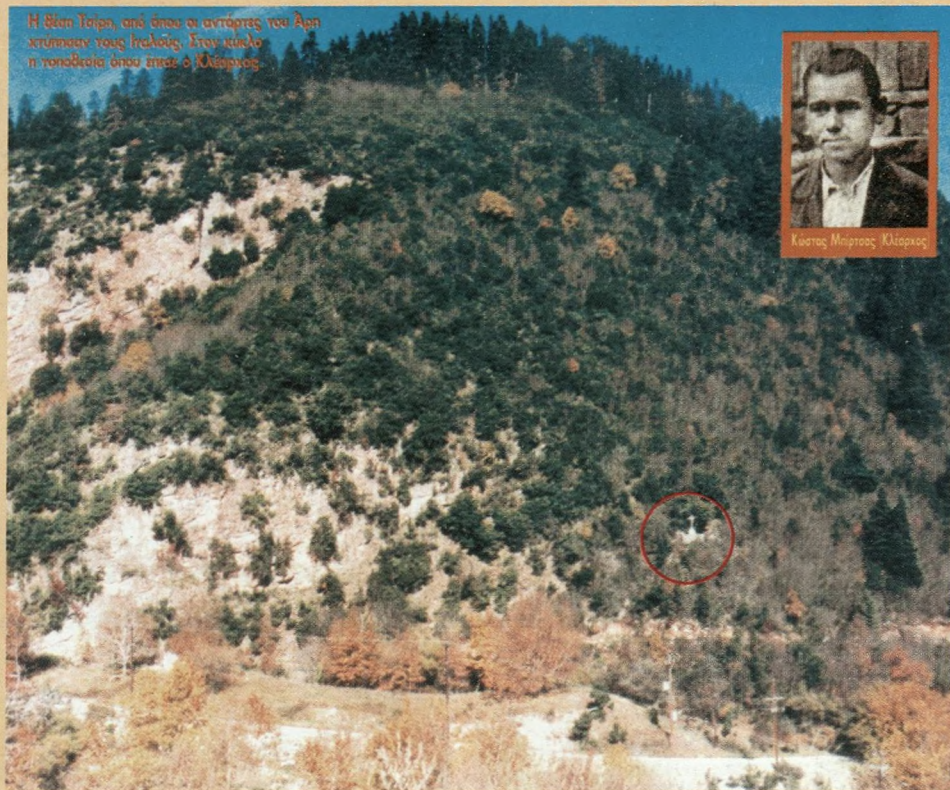
«Το ρίζωμα»

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΠΟΥΡΑ

Νέο Μικρό Χωριό

τηλ. (22370-41170) FAX: (22370-41486)

Η Σταν Τσίρα, από όπου οι αντάρτες του Αση
κτύπησαν τους Ιταλούς. Στον κίκλο
η τοπακιά όπου ήταν ο Κλαύκος

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Μένιος Κουτσούκης, *Καθηγητής Πανεπιστημίου*
ΜΕΛΗ: Πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Δ. Βαστάκης,
Θανάσης Ι. Κεράνης, *Πρόεδρος Αδελφότητας Μικροχωριτών*
Δρ. Τάσος Κοντομέρκος, Πρόεδρος Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών,
Δημήτρης Κρίκος, Αντιστασιακός

Το Δημοτικό Σχολείο
του Μεγάλου Χωριού
όπου λειτουργήσε
κατά την Αντίσταση νοσοκομείο

**Το Δημοτικό Σχολείο του Μεγάλου Χωριού. Στο διάστημα της Κατοχής (1943-1944)
εγκαταστάθηκε το Νοσοκομείο της XIII Μεραρχίας του ΕΛΑΣ**